National Library
Bibliothèque Nationale
MAR 12
Section des
Division Journaux

B22/A/4013

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the

Latvija Amerika Publishing Limited

Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466; Chicago—Editor Mrs. I. LAMBERTS, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 10630; California — Editor KARLIS KALEJS, 3822 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 10 SESTDIENA, 1976. GADA 6. MARTS 26. GADS SATURDAY, MARCH 6, 1976

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centu

DV Toronto nodaļas deju kopas Daugaviņa rīkotajā Baltiešu vakarā, kad kopa varēja atskatīties arī uz saviem pieciem darbības gadiem, plašajā priekšnesumu programmā 27. februārī Seneka kolledžas Minklera auditorijā, bez pašiem Daugaviņas un Mazās Daugaviņas dejotājiem piedalījās arī viesi — ungāru un poļu dejotāji, kopskaitā ap 150 dalībnieku. Augšējā attēlā lielais dejotāju pulks pēc daudzajām nodejotām dejām ar Daugaviņas vadītāju Edvīnu Kalviņu saņem ilgus publikas sumināJumus.

Foto: Verners Cinis

Solžeņicina pēdējais brīdinājums

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Pad. savienības komūnistu partijas 25. kongresa delegāti jau kravā ceļasomas, lai dotos mājup. Mājas sasnieguši, tie liesmainā apmātībā kā labi dresēti papagaiļi atkārtos lielajā sarkanajā politiskajā džamborejā dzirdētās kompartijas pašslavināšanās tezes. Šajā kongresā nepārprotami pierādījies, ka no 15 visvareniem un oficiāli tiesībās līdzīgiem politbiroja locekļiem partijas ģenerālsekretārs Leonīds Iļjičs Brežņevs izvirzījies par neapstrīdētu pirmās vijoles spēlētāju. Viņš ir faktiskais sarkanās imperijas tagadējais cars.

Mēs aiztaupīsim sev laiku un pūles, sīkumos neanalizējot Brežņeva piecu stundu gaŗās runas saturu. Šī runa bija tukša pašslavināšana, kuŗā patiesība veikli sajaukta ar meliem, tāpat kā draudi ar solījumiem. Pats galvenais, ka Beržņevs šajā runā, tāpat kā visi agrākie cari, apstiprināja bailes no eventuālas konfrontācijas austrumos un arī rietumos. Tikai tādēļ viņš liekulīgi apgalvoja, ka divkārt centīšoties, lai sadarbība pastāvētu. Vislielākās slēptās bailes sarkanajiem cariem tomēr ir no savas milzīgās imperijas turpat 250 miljonu lielās ļaužu masas. Tās ir bailes no pašas Pad. savienības pilsoņiem. Ir jāievēro, ka Brežņevs savu troni balsta uz tikai 15 miljonu galvu lielo komūnistu partijas biedru kadriem. Nebūt nav teikts, ka visi šie sarkanā galma locekļi bez izņēmuma ir lojāli Brežņeva atbalstītāji. Rietumi vēl pilnīgi neaptveŗ to, ka Pad. savienībā — komūnisma citadelē — 240 milj. pilsoņu ir pakļauti sarkanās diktatūras žēlastībai, kas balstās uz šo 15 milj. partijas kliķi. Un šo iestādījumu—procentuāli mazās sarkanās kliķes uzkundzēšanās vairākuma pakļaušanai nežēlīgai diktatūrai, kuŗā ne individam, nedz arī kādai citai grupai būtu garantētas elementārās cilvēka tiesības. 25. kompartijas kongresa delegāti akceptēja kā gaišāko politisko fainomenu, kuŗa apkampienos agri vai vēlu nonākšot visa pasaule. Ir jāapbrīno, ar kādu cinismu Brežņevs melīgi apslēpa franču un italiešu komūnistu partijas delegātu kardinālu atkāpšanos no proletāriāta diktatūras dogmas. Droši vien Brežņevs pieņem, ka ķecerīgie franči, italieši un citi Rietumeiropas komūnisti izslimos liberālās noslieces politiskās masalas un, nonākot pie varas, aizmetīs neiedomājamo demokratiska komūnisma dogmu mēslu kastē.

Kaut arī pasaules prese uzmanīgi sekoja Brežņeva šķietamam triumfam 25. kompartijas kongresā, daudzu lielāko rietumvalstu laikrakstu sludinājumu daļās parādījās pieticīga lieluma Brežņeva bilde un ap 800 rindu gaŗš, rūpīgi rediģēts Brežņeva kongresā teiktās runas konspekts. Nav šaubu, ka par Maskavas naudu šos sludinājumus pieminētos laikrakstos ievietoja turienes Kremļa diendeŗi. Paviršī lēšot, pieminētā sludinājuma ievietošana, piemēram, Kanadas lielākā laikrakstā The Toronto Star izmaksāja vismaz 1000 dolaru. Vai tas nozīmē, ka komūnisti sadarbības ietvaros savu propagandu turpmāk paudīs par lielu naudu nopirktās kapitālistu laikrakstu sludinājumu lapu slejās?

Gadījās, ka tieši 25. kompartijas kongresa laikā Nobela prēmijas laureāts Aleksandrs Solžeņicins sava kapitāldarba Gulaga Archipelags trešā un pēdējā sējuma publicēšanas priekšvakarā televīzijas raidījumā brīvo pasauli brīdināja, ka Pad. savienības komūnisma sistēma ir nežēlīgākā un asiņainākā, kāda jebkad piedzīvota. Tagad Šveicē dzīvojošais rakstnieks norādīja: „Tikai ar spēku varēs piespiest mainīt tagadējo iekārtu Pad. savienībā. Visa padomju vara balstās uz brutālu varu, tādēļ tā tikai respektēs reālu tikpat lielu vai vēl lielāku spēku." Solžeņicins noraidīja rietumu intellektuāļu pausto naīvo tezi, kas apgalvo, ka bruņošanās padarot rietumus tikpat brutālus kā apspiedējus. Ar piekāpšanos un pierunāšanu jaunprātību nevar novērst. Pieskaŗoties rietumu liberālo intellektuāļu un radikālo studentu mentālitātei, Solžeņicins norādīja: „Viņi manu brīdinājumu nespēs novērtēt. Tikai tad, kad viņi būs nostādīti kolonnā un brutāls komūnistu sargs uzbļaus: 'Uz priekšu!' tikai tad, kad viņi sāks soļot uz soda nometni, tie spēs saprast manu

(Turpinājums 20. lp.)

TORONTO KORPORĀCIJU KOPAS

Plkv. Kalpaka bataljona atceres balle

sestdien, 13. martā, pl. 6.30 vak.

Prince Hotel, 900 York Mills Rd. (pie Don Mills Rd.)

TKK Prezidijs

TORONTO VANADŽU KORA

ZĪLE KONCERTS

DIRIĢENTS ARVĪDS PURVS

SESTDIEN, 20. MARTĀ, PLKST. 7.30 VAKARĀ

Lietuviešu zālē, 1573 Bloor St. W.

Pēc koncerta saviesīgs vakars — spēlēs „RUNČI" līdz pl. 1,30

Ieeja: koncertam $4, saviesīgam vakaram $4.
Skolniekiem, studentiem un pensionāriem $3.

Ieejas kartes iepriekš pārdošanā pie koristēm, DV grāmatnīcā, tel. 921-7121, Broadview delikatešu veikalā, — Ausma Miķelsone, 141 Danforth Ave., tel. 465-9905. (Rezervējami galdiņi).

Ielūdz koris ZĪLE

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1976. G. 6. MARTS, 10. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. Čikagas redakcijas vad.: I. Lamberte, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu. Sludinājumi nododami pa tālr. 466-1514.

ISTB-571

Eksplozīva situācija . . .

Dadža zīmējums

A. Sedasdēls

Ceļa zīmes brīvībai

KALPAKIEŠU DIENĀS

Mūsu tauta savu ceļu uz brīvību un patstāvību ir iezīmējusi ar dzīvības upuriem un pašaizliedzīgu darbu. Neviens tai nevar pārmest gļēvulību vai bailes ziedot visu, lai no gruvešiem, posta un kara ugunīm gaismā celtos neatkarīga valsts.

Mums ir jāatceras, ka tikai drosmīga pašaizliedzība un uzņēmīgs darbs gadu no gada visā valsts neatkarības posmā ir pozitīvi ietekmējuši darbošanos valsts labā. Tieši mūsu karavīru piemērs ir bijis par vadītāja zīmi šādiem panākumiem.

Marta dienām, kuras ievada pavasara atnākšanu dabā, piemīt arī kāda cita gaisma un mirdzēšana, kuru mēs allaž lūkojam paturēt sevī, apzinādamies, ka šis laiks ir izkalis ceļa zīmes uz brīvību. Ja pirms piecdesmit septiņi gadiem februāra mēnesī cīņas par Latvijas atbrīvošanu ziemeļos uzsāka 4. Valmieras pulks, tad zemes dienvidos iedunējās tā paša rakstura kaujas, ko uzņēmās kalpakiešu vienības. Kā vieniem, tā otriem trūka daudz no pietiekama apbruņojuma. Taču tiem bija uzticīga sirds, brīvības un tēvzemes mīlestība, kas tos iedvesmoja nest upurus savas tautas labā.

Pa vēstures rakstu rindām nostaigājot pagātnē, redzam ne tikai sarežģītas situācijas brīvības cīņu posmā, bet arī upuru un varonības lielumu. Vīri, kas cīņās iekļāvušies varoņu kārtā un pēc izbeigtām gaitām savās vienībās bija iesaistījušies valsts izbūves darbā miera laika apstākļos, spilgti parādīja savu māku un aizrautību, ko viņi tik spoži bija rādījuši, kaŗavīra tērpu valkājot. Tā labais, pašaizliedzības un sekmīgas rosmes piemērs bija kļuvis par spēku un dzinuli visos neatkarības posma gados.

Vai šodien mums atkal nav tas jāņem par paraugu un mudinājumu? Vai šodien mums nebūtu vajadzīgas tās pašas ceļa zīmes, kas rādīja un ievirzīja ejamo ceļu uz brīvību?

Taisnība: šodien praktiskā situācija ir daudz sarežģītāka un smagāka nekā toreiz. Tad atradāmies paši savā zemē, bijām liecinieki un līdzdalībnieki notikumiem uz vietas, varējām tos ietekmēt vai noskaņot pašiem vēlamā virzienā.

Šodien stāvoklis ir gluži citāds, jo esam ārpus savas territorijas. Brīvības gadus un to svētību pieredzējušā paaudze dzimtenē vairs dzīvo tikai no atmiņām. Ieslēgtai dzelžaini nežēlīgā verdzībā, tai ņemta jebkāda iespēja paust kaut ko no sevis tai virzienā, kurp vēršas visi mūsu skati. Šī paaudze šodien spiesta redzēt un piedzīvot pazemojumus un visa tā iznīcināšanu, kas kaut kādā veidā vēl uzraustu gaismu no mūsu brīvības cīņu lieluma. Mūsu vēsture pārmalta rupjos melos. Daudzas zīmes uz brīvības cīnītāju kapenēm novāktas vai sasistas lauskās. No zemes sejas ar kādreiz nacionāliem vaibstiem rēgojas uzspiestās verdzības svešums un zaimi. Mūsu tautas ceļa zīmes uz brīvību dzimtenē klāj gaismu necaurlaidīga nakts . . .

Tādēļ tai tautas daļai, kas dzīvo svešumā, tomēr brīvībā, svēts pienākums darīt darbu smagā piemeklējuma atvieglošanai. Viņai dota iespēja iedzīvināt zīmju rakstus, kas rāda ceļu uz brīvību. Un atkal mēs saucam šai darbā un cīņās savas tautas jauno audzi. Arī viņi — ziemeļnieki un dienvidnieki, vienotībā cīnīdamies, tolaik bija jaunības aplaimoti vai tikko iegājuši vīru kārtā. Kas gan var notikt bez jaunatnes entuziasma? Pārāk maz vai arī nekas! Kaut ar katru gadu rodas vairāk grūtību — noturēt mūsu trimdas jaunatni simtprocentīgi nacionālās pozicijās, mēs no šīs vēlmes nedrīkstam atteikties. Vēl samanāms veselīgs kodols, kas pauž jaunās audzes apņēmību, pagaidām ideoloģiskai cīņai par zaudēto brīvību un neatkarību. Šai jau-

(Turpinājums 18. lp.)

Lasītāju vēstules

NEPAMATOTI APGALVOJUMI TENDENCIOZĀ ATREFERĒJUMĀ

LA š.g. 31. janvāŗa numurā publicēts raksts „Viss labs, kas nāk no Rīgas" — atreferējums par manu trimdas un Latvijas periodisko izdevumu satura apskatu LPB Kanadas kopas referātu vakarā š.g. 19. janvārī. Diemžēl, jāatzīst, ka viss PP sacerējums pilns ar nepatiesiem apgalvojumiem, sākot jau ar tendenciozo virsrakstu.

Ja PP tiešām radās iespaids, ka „viss labs, kas nāk no Rīgas", tad šis uzskats viņam varēja rasties vienīgi no pašiem apskatītajiem izdevumiem, kas referāta laikā gāja no rokas rokā, nevis no mana referāta. PP rakstā trūkst jebkādas objektīvitātes un precizitātes. Kādi, piemēram, ir pierādījumi, ka es būtu noniecinājis to, ko iespiestā vārda latvieši — preses darbinieki veikuši trimdā? Tieši otrādi — es izcēlu tādu preses profesionāli kā Olgertu Liepiņu, kas savā laikā publicēja kritisku aprakstu par „Westward Ho!" akciju, kaut arī par to zaudēja publicēšanās tiesības un tika gandrīz izmests no DP nometnes angļu zonā. Vai anonimo lasītāju vēstuļu, jaunatnes kritizēšanas un milzīgo nāves sludinājumu pieminēšana, kas jauniešiem ir „līdz kaklam", nozīmē trimdas preses noniecināšanu? Vai par nepieļaujami slikto latviešu valodu trimdas izdevumos būtu jātur mute ciet?

Kāda sarīkojuma (referāta, koncerta etc.) novērtējumu izdara pats sarīkojuma apmeklētājs vai to saņem no preses izdevumā publicēta sacerējuma, kam būtu jābūt objektīvam un precīzam. Kur ir pierādījumi PP secinājumiem un iespaidiem? Kur paliek preses ētika? Vanagu vadības vīriem arī nesen bija apgalvojums, ka I. Spilnera brauciens uz Rīgu grāvis mūsu pārstāvju cieņu un nacionālo vienību. Taču nekāda motivācija un pierādījumi šim uzskatam netika doti.

Šoreiz atkal šī pati revolveržurnālistika pret mani. Apmēram tā: Puf! Puf! Tu esi beigts. Ar tendencioziem rakstiem un nepamatotiem notikumu atreferējumiem mēs jau lielāko daļu jaunatnes esam aizbaidījuši projām no mūsu periodiskajiem izdevumiem. Būtu interesanti zināt, piemēram, no kurienes LA domā dabūt jaunos reportierus un redaktorus? Būsim objektīvāki un pātiesāki kā sabiedriskā darbā, tā preses laukā, kā tas rakstītā vārda pārstāvjiem pieklātos arvien būt!

Laimonis Zandbergs Hamiltonā

JAIZPLATA ARĪ ANGĻU VALODĀ

Mūsu trimdas presē bija publicēti protesta raksti, kas saņemti no okupētās Latvijas. Tie prasa, lai brīvā pasaule iestājas par Baltijas valstu brīvības atgūšanu. Vis tas ir ļoti labi, bet vai šo protesta rakstu saturs pārtulkots angļu valodā, kā arī pašu oriģinālrakstu kopijas nebūtu nosūtāmas ASV kongresam un senātam, kā arī ievērojamākiem ASV, Kanadas un visu citu mūsu patvēruma zemju laikrakstiem?

Ja mēs šos protesta rakstus publicēsim tikai mūsu pašu laikrakstos, panākumi būs tādi paši kā pēdējos trīsdesmit gados.

Arnolds Kaune
Ročestrā

KARISMATISKĀ KUSTĪBA

Čikagas ev. lut. Ciānas draudzes mācītājs Vilis Vārsbergs pēdējos divos latviešu radioraidījumos brīdināja tautiešus no sekošanas „viltus praviešiem". Mācītājs arī teica, ka šāda sekošanas labi nebeidzoties, kāds pat novests pašnāvībā. Lieta tāda, ka Čikagas latvieši no dažādām draudzēm sākuši pievērsties karismatiskai kustībai, pulcējoties kopā pa mājām, slavējot Dievu un cenšoties dzīvot patiesu kristieša dzīvi.

Kā jau katrā kustībā, ir arī ļaudis, kas iedomājas esam sevi pārākus par citiem un visu, ko tie dara, sakās darām Svētā Gara vadībā. Tā kāda tautiete rakstījusi daudziem tautiešiem praviešojumus, ko Dievs viņai esot atklājis. Tādus saņēmuši desmitiem čikagiešu, kas ne vienu vien tautieti ļoti aizvainojis un sakaitinājis. Zināms ir arī kāds tautietis, ko Svētais Gars aizkāris kādā Katrīnas Kūlmanes sapulcē un Dievs viņam dāvājis dziedināšanas garu.

Šajās karismatiskajās grupās piedalās ticīgie tautieši no katoļu, luterāņu, pareizticīgo, baptistu un citām draudzēm, ieskaitot arī draudžu mācītājus. Sanāksmēs notiek Dieva slavēšana dziesmās, personiskās liecībās, daloties par to, ko Dievs darījis lūgšanās un aizlūgšanās. Neveselie tiek dziedināti, dažs Dievu slavē arī svešā mēlē, ko Svētais Gars tam dod.

Ir ļaudis, kas runā par šiem tautiešiem, ka tie krītot elastāzē, bet nekas tamlīdzīgs nenotiek. Pie zemes nokrīt tad, kad par cilvēku aizlūdz Svētā Gara vārdā, kā to raksta rakstniece Irma Grebzde, un ne visi no šāda pieskāriena nokrīt, tāpat kā visi, kas ir slimi, nesaņem dziedināšanu. Beidzot vēlējos piebilst, ka ļaudis, kas piedalās karismatiskajā kustībā, neatstāj savas draudzes, cienī savus mācītājus un lūdz par tiem Dievu.

Andris Lamberts
Čikagā

UZ BĪSTAMA CEĻA . . .

Kultūras dienās Ņujorkā L. Rumaks savā referātā konstatējis, ka latvieši, jaunāki par 40 gadiem, grāmatas pērkot tikai ap 5 proc. No tā secināms, ka viņi maz tās arī lasa. Protams, nav ziņu, vai šī grupa vispār grāmatas lasa arī svešvalodās? Ziņojot par kultūras dienu norisi, laikrakstā nebija pateikts, kādas debates izraisījušās un kā panākt šāda stāvokļa uzlabošanos. Pagriežot latviešu grāmatai muguru, izirs visas mūsu kultūras saites un kopā turēšanās jēga.

Grand Rapidos bibliotēkas pārzinis E. Pētersons, ziņojot gada sapulcē, savukārt bija sakopojis statistiku pēc vecuma grupām, kas ņem grāmatas lasīšanai. Atkal jaunāko grupā, līdz 20 gadiem, tikai 2 proc. latviešu grāmatu lasītāju, bet vislielākā grupa no 60—70 gadiem. Šāda parādība atzīstama par nožēlojamu. Grāmatu lasītāju skaits visus aizvadītos gadus slīdējis uz leju. Drīz pēc iecelošanas, strādājot vēl intensīvāk un ar mazāku izpelņu, grāmatas pirka nesalīdzināmi vairāk.

Varbūt arī tā nav iepriecinoša aina, ja bibliotēku izmanto dažkārt tādi, kas paši var grāmatas iegādāties, bet tagad vairs to nedara „taupības" nolūkos, aizbildinoties ar daudz citām vajadzībām. Kādēļ pirkt, ja bibliotēkā dabūjamas arī gandrīz it visas jaunākās grāmatas?

Izdodot grāmatas galvenokārt bibliotēku vajadzībām, drīz piedzīvosim, ka tās kļūs nesamērīgi dārgas, jo varēsim iespiest tikai mazā metienā, un jauna latviešu grāmata svešumā būs liels retums.

Valters Zirnītis AEV

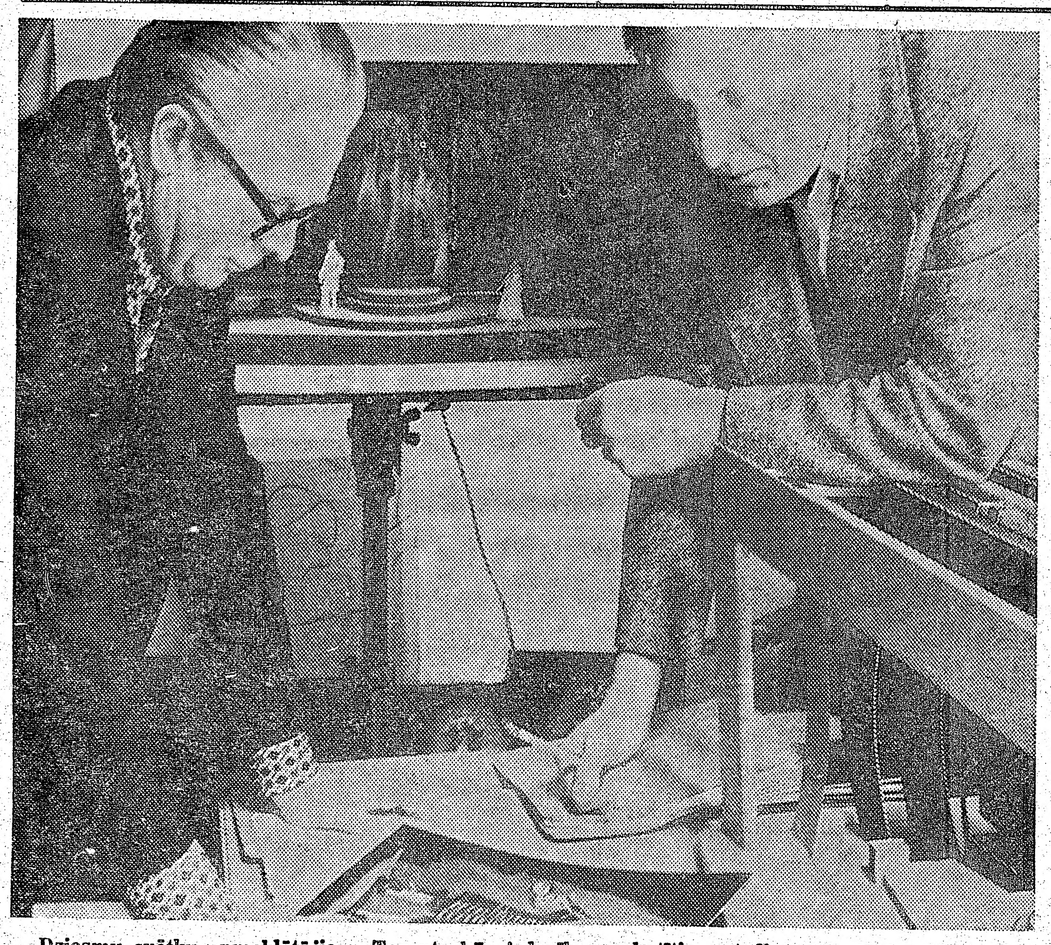

Dziesmu svētku apmeklētājiem Toronto būs izdevība noskatīties otrdien, 29. jūnijā, Queen Elizabeth teātrī, Kanadas nacionālās izstādes parkā, J. Raiņa lugas Rīgas ragana pirmizrādi Osvalda Uršteina režijā. Skatuves iekārtu un tērpu metus gādā pazīstamais teātŗa dekorātors Ēvalds Dajevskis. Atkārtojuma izrādes notiks ceturtdien, 1. un sestdien, 3. jūlijā. Lai gan lugai paredzētas trīs izrādes, dziesmu svētku rīcības komiteja lūdz Toronto un apkārtnes tautiešus pēc iespējas apmeklēt pirmizrādi, lai atkārtojuma izrādēs pietiekami vietu paliktu iebraucējiem. Luga pirmo reizi izrādīta 1928. gadā Nacionālajā teātrī Rīgā, bet svešumā līdz šim vienīgo uzvedumu piedzīvojusi 1971. gadā Sidnejā, Austrālijā. Augsējā attēlā rezisors Osvalds Uršteins (pa kreisi) un dekorātors Ēvalds Dajevskis pārrunā kostīmu metus un skatuves iekārtojumu.

Austra Balode

TICĪBĀ

To dziesmu,
ko apspiestais nebrīvē dzied,
to nevar klusināt
varmākas vara;
tā uguns
kas tautas dvēselē zied,
tā nevar izdzist —
tai mūžības elpa.

Var posta dzegūze
nedienas saukt,
var ļaunuma dzenis
kalt krustu,
var jodi un mošķi
tumsu saukt,
graut likteņa vēlēto daļu —

bet visu to iznīdēs
saullēkta zelts
un ticības brīnumu gaisma,
jo liesmas,
kas mocekļu sārtos deg,
met tūkstošiem uguņu

BRĪVĪBAS SARDZĒS.

Cilvēks bez mājas

Arnolds Lūsis, mācītājs bēgļu gaitās, dienas grāmata. Izd. Latviešu ev. lut. baznīca Amerikā, 1976. g.; 180 lp.

Archibīskapa Arnolda Lūša grāmata Cilvēks bez mājas— kam viņš devis paskaidrojumu, ka tā ir stāsts par ,,mācītāju bēgļu gaitās"—faktu ziņā daudz nekā jauna neatklās tiem, kas Lielā ugunsgrēka laikā paši iekļuva nepārskatāmajā bezpajumtes cilvēku masā. Autors savā darbā atceras notikumus, kam viņš pats bijis aculiecinieks; piemin tolaik visiem pazīstamās baumas un sapņus, kam tik ļoti gribēja ticēt visi, kas nespēja akceptēt domu, ka rietumu lielvaras, aci nepamirkšķinot, mūsu zemi un tautu atstās sarkanajiem imperiālistiem. Viņš stāsta par kurelie šu formēšanos un ar to saistītajām cerībām— un par viņu sapņu sabrukumu; par reizēm spilgti uzliesmojušu šaursirdību, bet arī par neskaitāmas reizes vēroto garīgo spēku. Gar lasītāja acīm aizslīd pazīstamās, paša piedzīvotās cerību un izmisuma stundas, kas šodien šķietami jau aizmirsušās, bet dažkārt tomēr naktī negaidītā, baigā murgā liek trūkties no miega.

Autors nav vairījies— un tas grāmatu ikvienam lasītājam padara cilvēcīgi tuvu — pieskarties sāpīgam jautājumam, vai draudzes mācītājs drīkstēja atstāt draudzi un pats glābties. Pie šīs problēmas viņš atgriežas vairākkārt.

,,Un nejauši atkal esam (autors, prāv. P.Rozenbergs u.c. mācītāji; rec.) pieskārušies jautājumam, kas, laikam, mūs visus katru dienu nodarbina, kas uzmācas mums pat naktīs, kad, no miega pamodušies, nevaram aizmigt un raugāmies tumsā, ko vēl dziļāku padara istabas aizklātie logi. Šis jautājums skan: vai mēs, mācītāji, drīkstējām bēgt? Vai mums nevajadzēja palikt uz vietas, savās draudzēs, pie saviem cilvēkiem?" (54.lpp.)

To bieži jautājuši ne tikai mācītāji, bet arī draudžu locekļi. Vienā no šādiem pārdomu brīžiem autors atzīst: ,,Neticu, ka man atļautu turpināt mācītāja darbu. Bet, ja arī tas notiktu, es vairs nebūšu brīvs. Es nedrīkstēšu teikt, ko domāju. Mani piespiedīs runāt melus un nepatiesību. Kancelē stāvot, man būs jācildina cilvēki, kas manai tautai sagādājuši neaprakstāmas ciešanas. Man būs jāsauc par atbrīvotājiem tie, kas nāk, lai uzliktu važas. (9. lpp.)... Tamdēļ es meklēju mierinājumu un piedošanas cerību Kristus vārdos, ko Viņš sacījis saviem mācekļiem: 'ja jūs vajā šajā pilsētā, tad bēdziet uz nākamo'" (10. lpp.)

Autors atceras arī vārdus, ko šai sakarībā runājis kāds sirms viņa draudzes darbinieks, kad atskārtis, ka mācītājs gatavojas doties bēgļa gaitās: ,,Sākumā gan biju par to noskumis. Bet tad atcerējos jūsu priekšgājēju. Kad pienāca vēsts, ka komūnisti viņu deviņpadsmitajā gadā neslepkavojuši...laudis savu bijušo mācītāju drīz vien aizmirsa. Vai ar jums tas būtu citādāk? Tāpēc brauciet, mācītāj, un Dievs lai jums palīdz." (13. lpp.)

Grāmatā atstāstīti vērojumi par sīkiem ikdienas notikumiem, kas parasti aizslīd nepamanīti skatam garām, bet kuŗus pamana redzīgs vērotāja un cilvēku dvēseles pazinēja acs, un kas spilgti raksturo laikmetu un cilvēkus.

Tā, piemēram, uz kuģa, kas tikko pametis Kurzemes krastu, autors, nogurumā acis pievērot, redz ,,kādu sabiedrisku darbinieku no Rīgas. Divas glābšanas jostas aplicis, viņš ar sievu sēž nelielā bunkurītī, kas piekrauts kastēm un čemodāniem un piekārts mēteļiem un kažokiem,...Cilvēks grib noturēties uz ūdens'... domāju. Un nākošā acumirklī esmu cieti aizmidzis." (38.lpp.)

Vai atkal, kad pašu un ģimeni moka bads, un ikviens sīksti glabā līdzi paņemto un negrib pārdot ne kumosu, notiek negaidītais: ,,...Vakarā barakā ierodas maza meitenīte un atnes mums krietnu gabalu žāvētas cūkas gaļas. Naudu atsakās ņemt. Tā esot dāvana. Kad nākošajā dienā eju tiem pateikties, viņi nometni ir atstājuši." (42. lpp.)

Laba tēlotāja un vērīga dzīves skatītāja veiklas spalvas rakstīta, grāmata lasāma viegli un katrs vārds, katra rindkopa saistīt saista. Vecākajai paaudzei tā atgādinās paša pieredzēto, bet gadu plūsmā aizmirsto. Atgādinās jautājumus, kas palika neatbildēti; atgādinās izmisuma brīžus, kad tikai Dievs varēja palīdzēt; atgādinās sirdīs dotos, bet vēlāk bieži aizmirstos solījumus; atgādinās, ka daudzi, ko normālos apstākļos uzskatījām ar cieņu, kritiskā brīdī pēkšņi garīgi saruka— un kā ikdienā necilais dažkārt parādīja negaidītu garīgu spēku un cildenumu. Jaunākajiem lasītājiem grāmata stāstīs par to, kā vecāki, uz pārgurušām rokām savus bērnus nesdami, tos glābuši no bumbām un liesmām; kā pēdējo kumosu savai mutei atraudami, pēc vienas olas vai pāris kartupeļiem pie vācu zemniekiem ubagodami, centušies uzturēt tos dzīvus un veselus.

Cilvēks bez mājas ir grāmata par nepiepildītām cerībām, par to, cik cilvēks— no vienas puses— var būt vajš, bet arī cildens. Tā nes sevī atziņu, ka nopietns kristietis, pie zemes piespiests, tomēr vēl spēj saredzēt, ka— ,,citu posts ir daudz lielāks nekā mūsējais (89. lp.).

Cilvēks bez mājas nav tikai atmiņu grāmata. Autora vārdiem runājot, tā rakstīta ,,pateicībā Dievam par parādīto žēlastību." Tā būtu jālasa visiem— it īpaši tai audzei, kas dažkārt saviem vecākiem pārmet, ka tie nav spējuši saviem bērniem sagādāt tikpat ērtu bērnību kā iezemieši viņu laika biedriem.

ARTURS VOITKUS.

TorontoTeātris

izrāda

ERNESTA AISTARA komēdiju

GODA DIENA

1976 g. 28. martā, plkst. 3.00 pēcp.

BICKFORD PARK HIGH SCHOOL,
777 Bloor Street, West, Toronto

Lugā piedalās: Mirjāma Bērziņa, Skaidrīte Pūpēde, Vilnis Brastiņš, Aleksandrs Kretulnieks, Voldemārs Pukats un Dzintars Pūpēdis.

Režisors — Voldemārs Pukats

Skatuvi iekārtojis Vilnis Brastiņš

Biļetes pasūtināmas DV GRĀMATNĪCĀ, Latviešu namā, vai arī pa tel. 259?4339, Mrs. A. Pukats.

Četru pilsētu viri sadziedas

VIESTURA GADSKĀRTĒJAIS KONCERTS TORONTO

Jau daudzi gadi aiztecējuši, kopš četrās Kanadas pilsētās — Niagarā, Sv. Katrīnās, Hamiltonā un Toronto — latviešu vīri iesāka iet kopējās dziesmu gaitas, dodami savai dziesmotai vienībai slavenā Zemgales viršaiša Viestura vārdu. Koris tagad kļuvis par lielisku balsu instrumentu, ko patīkami vadīt vai tanī klausīties. Par pirmo iespēju labi pārliecinājos nesenā pagātnē, vadot kori dievkalpojumā Sidrabenē, aizstājot koŗa diriģentu Jāni Barušu; par otru — priecājos Viestura vīru koŗa gadskārtējā koncertā 21. februārī Toronto Lietuviešu namā.

Vīru koris ar 42 balsīm bija brašs savā stājā un pauda modru gatavību sadarbībai ar savu diriģentu, kas, šķiet, pilnīgi saaudzis ar saviem vīriem. Tie viņa rokas mājieniem seko ar labi koncentrētu, neatlaidīgu paļāvību. Koncerta programma viscaur saistoša. Koris to labskanīgi ievadīja ar H. Kļavas — Kungs, liec, lai mana dziesma Tev skanēt nenorimst... Mierīgi, līdzeni, uz stingra, labi izteikta vienkrāsaina otro basu pamata balstītos, koŗa balsis raisījās silti piemīlīgā saskaņā. Šis lūgšanas svētība, šķiet, neatstāja kori visā kon-

(Turpinājums 4. lp.)

Koncerts, balle vai abi kopā?

KOMPONISTA IMANTA SAKSA DOMAS PAR ŠO PROBLĒMU

Pēdējos gados koŗi rīko t.s. koncertballes, lai kaut cik iegūtu materiālus līdzekļus, jo koncerti tiek vāji apmeklēti. Saprotams, šī parādība koncerta vērtību pazemina, bet paaugstina balli. Tā nav arī sevišķi laba liecība trimdas sabiedrībai, kuŗai būtu jārūpējas, lai koŗi augtu un ziedētu. Lai kā tas būtu, Viestura koncertballe bija sevišķi labi apmeklēta, pie tam daži, ieraugot gaŗās rindas pie garderobes, nometa ar roku un aizgāja mājās..

Koncerta pirmajā daļā dominēja Jānis Norvilis, šī gada jubilārs. Kādreiz Norvilis bija aizsācis operu ar Raiņa tekstu par Turaidas Maijas traģēdiju. Kāds īss fragments no šīs operas (jādomā, dārznieka Heila dziedājums) tagad paglābies vīru koŗa dziesmā Saule un mēness. Romantiski jūsmīgā dziesma pat pēc pirmās dzirdēšanas paliek viegli atmiņā. Pretstatā tai techniski grūta un sarežģīta Palagi (J. Ezeriņš), ko Viestura koris nodziedāja diezgan mechaniski, jo visu domas bija aizņemtas ar minētām techniskām grūtībām. Viegli risināJās tautasdziesma Rīga dimd, ar katru strofu pieaugot ātrumā. Pirmo daļu nobeidza Pār purviem, pār mežiem. Visu šo koncerta pirmo daļu ievadīja kāda garīga rakstura dziesma ar nepazīstamu autoru, kas dziesmu atsūtījis no Latvijas. Vai koncertballes būtu iesākamas ar Dieva lūgšanu, ir cits jautājums. Iespējams, ka pateicības un slavas dziesma iederētos arī balles beigās pēc naudas saskaitīšanas.

Koncerta otru daļu ievadīja divas šo rindu autora dziesmas. Cīnīt (Jānis Peters) jau vairākārt dziedāta, bet šajā koncertā, pēc autora domām, ieguva sevišķi kontrastainu un perfektu izpildījumu. Pirmatskaņojums Gauja sniegputenī (Jānis Medenis) arī veidojās autora priekšrakstu ietvaros, vienīgi piezīmējot, ka jauno dziedātāju solo veikums varēja būt noteiktāks, nostalģiskāks, jo tur jau domāts pats dzejnieks Medenis pēc Sibirijas trimdas mūža pēdējos mēnešos. Abas dziesmas iznāca atkārtot un autoru izsauca. Mierīgi un maigi savu dziesmu dzeju vērpj Daumants Vītols un par viņa Kā linu druva sāka ziedēt (Fr. Bārda) it sevišķi nopriecājās mana jaunākā atvase. Sekoja Jāņa Kalniņa pirmatskaņojums Dāvids un Goliāts (ziņģe). Meldija atgādināja daudzkārt dzirdēto studentu korporāciju dziesmu, tikai bez piedziedājuma „follerā". Piemērotāko recenziju vislabāk sameklēt no Kaudzīšu Mērnieku laikiem, kur Švauksts saka šādus vārdus: „Schen dank, her dirijent! Das var famos un lustich marsch!" Ar līksmo tautas dzīru dziesmu Jem iekš rokas Jāņa Kalniņa apdarē beidzās koncerta otrā daļa.

Koncerta trešajā daļā Jēkaba Graubiņa, Arnolda Kalnāja un Longina Apkalna tautasdziesmas.. Ļoti iespaidīgi atskanēja Graubiņa Padziedami nu, bāliņi un Oši, kļavi, ozoliņi. Lirisko un trauslo Aiz ezera augsti kalni Kalnājs ietērpis pārāk biezā un smagā kontrapunktālā technikā, kas saprotama un vairāk attaisnojama robustākā Šī dieniņa mums pieder. Longins Apkalns savu tautasdziesmu apstrādājumu nosaucis par Vilks, kumeļš un mīlestība. Pēdējais savu technisko akrobatisko īpašību un izsaucienu ziņā būtu piemērots arī sarkanarmijas dziesmu un deju ansambļiem.

Diriģenta Jāņa Baruša mūzikālā vadība, kā vienmēr, intensīva un dzīva. Koŗa dziedātāju technika augusi, bet balss sudrabs mazliet apsūbējis, kaut korī redzams diezgan daudz arī jauniešu. Taču koris vēl godam turas mūsu mūzikālās dzīves pirmajās rindās. Tikai nepagurt!

Imants Saksa

Gados vecākais un jaunākais dziedātājs Vietura korī — 74 g. vecais Fricis Vilmanis un 14. g. v. Mārtiņš Pētersons no Sv. Katrīnām.

Foto: J. Ligers

Gadskārtējā Latvis izstādē

No 20. līdz 22. februārim Toronto Sv. Jāņa baznīcas izstāžu telpās notika mākslinieku vienības Latvis gadskārtējā izstāde. Skatē ar 59 darbiem bija pārstāvēti 26 autori.

Izstādes atklāšanu ievadīja vienības priekšnieks Ed. Krūmiņš, izsakot prieku, ka pirmo reizi piedalās 6 latviešu mākslinieki, kas pie vienības nepieder. Skati atklāja LNAK priekšsēdis T. Kronbergs ar politiski iekrāsotu uzrunu, kuŗā varēja saklausīt kritiskas piezīmes par šolaiku latviešu tēlotāju mākslu okupētajā dzimtenē.

Visumā pārskatot izstādes klāstu, nomāca zināma šaurība un jau redzētā atkārtošanās ar akcentu uz jau sagaidāmo un uzsvaru uz jau demonstrēto technisko varēšanu un prasmi. Likās, ka it kā pietrūktu varenāka pacēluma — darbi, kas skatītājam aizsistu elpu, un sirds metronomam liktu ietikšķēties jo žiglākā šī laika tempā! Jājautā, vai nav apklususi sasaukšanās ar brīžam šķietami chaostisko, tomēr uztraucoši daudzveidīgo un mainīgo pašreizējo lielās mākslas pasauli? Vai varbūt skate patiesi ataino mūsu tagadējo sabiedrību — iešanu šaurībā, konservātīvu statismu un došanos tālāk pa ierasto taku uz dilstošiem apvāršņiem, zem arvien zemākām debesīm? Pārāk drūmi un tendenciozi pesimistiski? Varbūt un cerams!

Imants Magons bija izstādījis bronzas skulptūru, kuŗas vienkāršotais viedols it kā arvien no jauna aicināja pie tās atgriezties. Fascinēja šī abstraktā darba cilvēciskā dimensija, un harmoniski lakoniskā forma, šķiet, sasaucās ar minimālisma šodienīgajiem ritmiem.

Interesants šķita izstādes grafikas klāsts. Delikāts smalkums vērojams Daces Birkhānes ofortos. „Lauztais vēdeklis" atklāj daudzveidīgi pirbošu tagadējās dzīves panorāmu ar it kā austrumniecisku eleganci. Šteina vērsis kompakti iesēdināts grafikas līniju viļņos, un vīrs ar nūju patiesi stāv mūsu mainīgās dzīves krustcelēs — šodienas Hamlets ar izlāpītām biksēm. Herteles Krauzes kolografija pauž harmoniskus ritmus, bet Emmas Dzeguzes linogriezums ekspresīvu vitālitāti.

Izteikti grafisks līniju elements dominē Ed. Dzeņa eļļas „Kompozicijā" par saviem iemīļotajiem četrkājiem. Darbs saista ar izteikti drošo līniju un iejutīgi atturīgo kompoziciju.

Miezāja akvarelī „Bebru līcis" spēcīgs grafiskais līniju elements veido reāli traktētas drošas dabas formas, kas, prasmīgi saistīts ar dzidrajām krāsām, rada gleznieciskuskaidrību un noskaņas viengabalainību. Miezāja darbā „Vasara" sievietes figūra gleznota uz ainaviska fona un bija vienīgais pliknis visā izstādē. Figūras apjomība un ezera dzidrums fonā rāda uz autora tālākiem meklējumiem savas speciālitātes technikā.

Edgars Krūmiņš „Klusajā dabā" radījis savdabīgi senatnīgu gaisotni. Vis te it kā satiekas un sakļaujas — oriģinālā kompozicija ar šauro debess svītru kaut kur pret vidu, senlaicīgie gaismekļi, noturīgais, it kā pelēcīgi drūmais kolorīts, reljefainā faktūra un koka kolāžas elementi. Šo savdabīgo noskaņu varbūt vēl paceltu mazāk komerciāls ielogojums.

Tālis Ķiķauka — ražīgs, idejām pārpilns, krāsām pārbagāts — tā viņš atkal no jauna atklājas un liek pie sevis apstāties arī kollektīvā izstādē. Par sevi abstrakti interesantu formu radīja 5 paneļu kompozicionālais izkārtojums. Ķiķaukas darbi skatītāju pievelk, bet vērojot it grūti aizdzīt šaubas, vai tie patiesi trāpa mākslinieciskā mērķa centrā, vai varbūt, aizšaujoties tam tuvu garām, izžilb bagāto krāsu raibumā?

Kārļa Kronberga kosmiskās abstrakcijas virpuļī ieskanējušies dzelteni, brūngani, rūsgani krāsu akordi.

Pirmo reizi Latvja skatē redzējām Ņinas Juršēvskas un Andŗa Hausmaņa tekstilmākslas eksponātus. Juršēvskas „Reljefā" saderīgi virmojošas krāsas un oriģināli viļņojošas formas saistītas saistītas lietpratīgā techniskā izpildē.

Visvalža Reinholda novienkāršotie ainaviskie darbi („Pirms ziemas" un „Klusums") gleznieciski viengabalaini, autoram atkal no jauna rādot savu daudz apbrīnoto krāsu saskanību. Vecmeistara Arnolda Nulīša „Smeldze" iezīmīga ar pastozi gabalainu paletes naža uzlicienu, rādot, ka zināmu technisku līdzekļu izvēle nę vienmēr garantē pārliecinošu gleznieciskurezultātu. Ainaviski elementi vērojami darbos „Trauksmaina nakts" un „Ainava", rādot uz autora daudzveidību. „Trauksmana nakts" gleznota tumšos koptoņos, vietumis iegailējoties pa ugunīgi sarkanam akcentam, kamēr otrā darbā (akriliks uz papīra) Nulītis apliecina, ka vēl nav pagriezis muguru jauniem meklējumiem savā gleznieciībā.

Sinamlubs

MINSTERES VIRU KOŖA

KONCERTS

svētdien, 4. aprīlī, pl. 7.00 vak.

NORTHERN SECONDARY SKOLĀ (Eglinton - Mt. Pleasant)

Atkārtojums otrd., 6. aprīlī, pl. 7.30 vak.

LATVIEŠU NAMĀ — PĒC KONCERTA KAFEJNĪCA

Vadītājs Mārtiņš Zandbergs. Korī piedalās 2 audzēkņi no Toronto, kas pašreiz mācās Minsteres latv. ģimnazijā Vācijā.

Garīgai augšanai,

kristīgai sadraudzībai,

veselīgam priekam

KRISTĪGĀS JAUNATNES KURSI

Šajā Dziesmu svētku gadā notiek no 19. — 26. jūnijam SAULAINĒ

Latviešu jauniešiem, sākot ar 16 gadiem, kas nevēlas būt tikai klaidoņi.

Dalības maksa $55.-; pieteikšanās pie draudžu mācītājiem, vai LELBAs Jaunatnes nozarei tieši: māc. I. Gaide — 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M6S 3P6 (tālr. 416 - 766-5525), ne vēlāk kā līdz 15. maijam; turpat pieprasāmas stipendijas.

Četru pilsētu . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

certa gaitā. Koris viscaur paturēja labi izteiktu a capella dziedājuma kvalitāti, ar dzīvu un kuplu akordu plūsmu.

Pirmajā daļā, godinot komponista Jāņa Norviļa 70 gadu dzīves atceri, bija četras viņa dziesmas — Saule un mēness (J. Raiņa), labi veidota ar pievilcīgu — „Saule mana dārzā dedz, mani dedz!" — Palagi (J. Ezeriņš), ar labu atsevišķu balsu grupu gājumu risinājumu. Gribējās dzirdēt to atkārtojam. — Rīga dimd (t. dz.) skanēja ar ļoti izteiksmīgu un pārliecinošu varenumu, ar sevišķi spēcīgu, pilnīgi izskanošu beigu kadenci. Klausītāji izsauca tās atkārtojumu. — Pār purviem, pār mežiem (t. dz.) jauki liecināja par nošu raksta labskanību un koŗa spēju tās veiksmīgā atklāšanā. Labi patika otrie basi savu locījumu saistoši precīzā izpildījumā.

Starpbrīdī koŗa priekšnieks Žanis Šmits uzrunāja komponistu Jāni Norvili. Apsveicot, viņš ar šķelmīgu smaidu uzsvērti paziņoja, ka godinot komponistu, pasniedza tam šī koncerta programmu, nepārprotami, šķiet, ar tajā ielocītu koŗa velti. Piedevām bija ziedi un dziesmas — Lai nu paliek šoruden vijīgs skandējums.

Koncerta turpinājumā divas Imanta Saksa dziesmas atrada dzīvu atsauksmi klausītājos. Pirmā — Cīnīt (Jāņa Petera), kas jau agrāk dzirdēta, šinī koncertā atskanēja savā pilnībā. Tā saistīja viscaur ar precīzu, brīvi tekošu ritmu, skaidru dikciju un labu izteiksmi. Viņas jaunākā māsa — Gauja sniegputenī (Jāņa Medeņa), pirmatskaņojums, šķiet, pirmās priekšzīmē atvērās pievilcīgā risinājumā. Abas dziesmas atkārtoja. Klausītāji silti sumināja autoru. Prieks atkal bija dzirdēt patīkamā priekšnesumā Daumanta Vītola — Kā linu druva sāka ziedēt (Fr. Bārda) ar savu bilžaino krāsainību. Sekoja divas Jāņa Kalniņa dziesmas — pirmatskaņojums Dāvids un Goliāts (Rucavā dziedāta ziņģe) parādījās raitā, vieglā ritma plūdumā un labi saistīja savā izskaņā un veidojumā. Vīru balsu veiksmīgā dziesmas izpausme pievērsa dzīvu interesi. Otra dziesma — Jem iekš rokas tauriķi savu (t. dz.) viegli viļņojās savā saskanīgā plūsmā un beidzās ar tro basu parādi — pastāvēšanai skaņu dziļuma robežās, kuŗas šai gadījumā, šķiet, nebija vairs pārkāpjamas.

Koncerta trešajā daļā sirsnīgi pavērās divas Jēkaba Graubiņa tautasdziesmas — Padziedami nu, bāliņi, un Oši, kļavi, ozoliņi. Pēdējā ar spēcīgu, skaisti izteiktu kāpinājumu beigās. Tālāk koris labi parādīja abas par agru aizsaulē aizgājuša, rosīgā komponista Arnolda Kalnāja dziesmas — viņa vēl nedaudz dzirdēto — Aiz ezera augsti kalni un Šī dieniņa mums pieder. Pirmā — tautasdziesma interesanti veidota, ar bagātīgu variēšanu balsu rakstā. Pirmie tenori labi pastāvēja augšējās notīs, patīkami iemirdzoties savās vietās. Otra — savā priekšnesumā pārspēja agrāk dzirdēto citos koncertos. Koncerts beidzās ar Longina Apkalna tautasdziesmu — Vilks, kumeļš un mīlestība. Tai interesantu, labi rakstīta apdare. Koris to atskaņoja ar viegli ritošu ritmu un vietām brašiem uzsvariem. Iespaidīgi izcēlās balsu grupas un atkal saderīgi savijās kopā. Dziesma patīkami saistīja. To atkārtoja.

Koris tika bagātīgi sumināts aplausiem, un mazās tautu meitiņas bagātīgi apbalvoja diriģentu ziediem. Ziedus saņēma arī atsevišķi dziedātāji. Koris bija veicis skaistu darbu, ar dziļu, paliekošu ietekmi latviešu tautas krāšņuma pastāvēšanā. Mazas, sīkas kļūmītes pazuda neievērotas koŗa lieliskajā izskaņā.

Prof. Tālivaldis Ķeniņš, vērtēdams vienu no Viestura koncertiem, 1956. gadā par to rakstīja: „. . . bet vēl iepriecinošāk bija vērot dalībnieku skaitā daudzus gados vēl jaunus dziedātājus, viņu klātiene ir labākā liecība, ka Viesturam stāv priekšā plašs un panākumiem bagāts darba posms." — Un Viesturs godam pastāvēja. Tas ir sasniedzis labu attīstības pakāpi un guvis panākumus, par ko liecināja atzinības vairogs koŗa aizmugurē. Arī jaŝpašreiz korī daudz jauno vīru, starp kuŗiem redzējām visjaunāko dziedoni Mārtiņu Pētersonu un Andri Lauri ar Arni Puķīti, kas droši veica savu divu vīru dziedājumu, dziedot posmu I. Saksa dziesmas pirmatskaņojumā — Gauja sniegputenī.

Šodien, tāpat kā koŗa darbības sākumā, tajā kopā sadziedas vīri no Niagaras, Sv. Katrīnām, Hamiltonas un Toronto.

Viktors Rundāns

Archiva nākotnes nodomi

Pasaules brīvo latviešu apvienības un Kārļa Zariņa fonda gadagrāmata ARCHĪVS ir ieguvis plašu atsaucību mūsu sabiedrībā. Par to liecina Archīva augošais metiens, izdodot līdzšinējos piecpadsmit sējumus (tagad 3500 eksemplāru). Par atsaucību liecina arī vajadzība izdot pirmos sējumus otrā un pat trešā izdevumā.

Archīva redaktors arī turpmāk plāno katru nākamo sējumu veltīt kādai nozīmīgai latviešu dzīves parādībai. Ar to Archīvs veic svarīgu darbu, dokumentējot un saglabājot nākotnei liecības par latviešu lielo rosību pasaules tālēs.

Šīs programmas turpinājumā, XVI sējums veltīts latviešu saimnieciskiem uzņēmumiem, XVII — latviešu skolām, XVIII — latviešu visas pasaules koriem un dziesmai. Šos nākotnes nodomus varēs reālizēt tikai tad, ja,tāpat kā līdz šim, Archīvam būs sabiedrības atbalsts un atsaucība. Redaktors ir pateicīgs par līdzšinējo atsaucību un jo sevišķi mūsu avīzēm, kas ir ievietojušas archīva gadskārtējos aicinājumus.

Archīva XVII sējumā ir paredzēts ievietot latviešu skolotāju īsbiografijas. Lūdzam sekojošās ziņas sniegt a) latviešu skolotājiem, kas strādā latviešu skolās, b) latviešu skolotājiem, kas strādā mītnes zemes skolās, un c) visiem, kas ieguvuši paidagoga izglītību, kaut arī tagad nestrādā kādā skolā. Lūgtās ziņas ir šādas: 1. Uzvārds, vārds (precētām dāmām arī dzimtais vārds). 2. Dzimšanas vieta un datums. 3. Vispārējā un paidagoģiskā izglītība (minot kādas skolas beidzis, kad beidzis — gadu; event. gradus). 4. Cik gadu paidagoga prakse. 5. Kādā latviešu skolā patlaban strādā, cik gadus. 6. Kādā citā skolā patlaban strādā, cik gadus. 7. Lalātā drauga vārds, dzimšanas dati, izglītība (event. gradi, kad iegūti, no kādas iestādes). 8. Bērnu vārdi, dzimšanas dati, event. gradi, kad iegūti, no kādas iestādes. 9. Kādas ziņas vēl vēlas sniegt (publikācijas, apbalvojumi). 10. Adrese.

Savienoto Valstu apjomā ziņas par skolotājiem Archīva XVII sējuma vajadzībām vāc Arturs Liepkalns, 46 Karlyn Road, Weymouth, MA 02188.

Ziņas vēlamas sniegt tūdaļ mašīnrakstā vai skaidri salasāmā rokrakstā. Vēlākais termiņš 15. aprīlis.

Lai visus skolotājus, kas strādā latviešu trimdas skolu sistēmā, varētu Archīvā pieminēt, drīzumā skolu pārziņi saņems īpašas aptaujas lapas, ko izdalīt skolotājiem un izpildītas kopējā aploksnē nosūtīt A. Liepkalnam. Viņam aptaujas lapas var pieprasīt arī skolotāji, kas strādā ārpus latviešu skolu sistēmas. Archīva redakcija cer, ka skolotāji būs atsaucīgi un sniegs ziņas laikus.

Skolotāji, kas dzīvo citās zemēs, t. i., ārpus Sav. Valstīm, ziņas var sūtīt Archīva redaktoram tieši vai arī savas zemes pārstāvim.

Archīva XVIII sējumam par koriem un ansambļiem lūdz sekojošas ziņas par pēdējiem trīs gadiem: 1. Nosaukums, adrese. 2. Dibināšanas gads. 3. Diriģenta dzimšanas datums un vieta, mūzikālā izglītība, adrese. 4. Valdes priekšsēdis. 5. Pianists. 6. Dziedātāju skaits atseviškās balsīs. 7. Kad pēdējos trīs gados rīkoti koncerti (ja iespējams, lūdzam atsūtīt koncertu programmas). 8. Repertuārs (komponista vārds, dziesmas nosaukums). 9. Cik liels ir koŗa vai ansambļa budžets gadā. 10. Vai pastāv nošu krātuve (ar cik dziesmām). 11. Recenzijas — kad un kur ievietotas.

Ziņas lūdz sūtīt, adresējot: Archīvs, c/o profesor Dr. E. Dunsdorfs, 3. Dickens St. Elwood, Vic., 3184, Australia.

Marta saulītē

Foto: J. Liģers

Latviešu literāturas atbalsis Teksasā

ASV ETNISKO LITERĀTŪRU SIMPOZIJS TEKSASAS TECHNISKAJĀ UNIVERSITĀTĒ LUBOKĀ

Divdesmit piecu referātu un diskusiju starpā bija arī pārskats par latviešu literātūras attīstību ASV, ko nolasīja Viskonsinas universitātes profesors Valters Nollendorfs. Nollendorfs ir Latviešu rakstnieku apvienības priekšsēdis un nākamais Baltiešu studiju veicināšanas apvienības (AABS) priekšsēdis.

Savā pārskatā Nollendorfs minēja, ka pēc otrā pasaules kara radušās trīs paaudzes. Katru viņš raksturoja ar raksturīgu piemēru. Pašreizējā stāvoklī Nollendorfs saskatīja briesmas tālākai rakstniecības attīstībai. No vienas puses viņš izsvēra, ka trimdas literātūra ir izolēta no latviešu literātūras attīstības Latvijā, no otras — arvien spēcīgāko asimilāciju, it sevišķi jaunākajā paaudzē. Jauno dzejnieku un potenciālo lasītāju valodas līmeņi ir ļoti atšķirīgi. Turpmākajās runās referents gan norādīja uz lielajām pūlēm, ko latviešu sabiedrība veltīja jaunākās paaudzes latviskajai izglītošanai. Sava veida cerību tālākai attīstībai viņš saskatīja ASV sabiedrības un valdības centienos atbalstīt etniskās kultūras. Pārrunās tika uzsvērta pozitīvā etnisko kultūru politika Kanadā, no kā ASV varētu mācīties.

Piecu dienu konferenci savas gadskārtējo salīdzinošās literātūras simpoziju virknes ietvaros bija organizāciju Teksasas techniskās universitātes komiteja profesora V. T. Žilu vadībā. To financiāli atbalstīja ASV iestādes. Ar referātiem piedalījās arī igauņu profesors Viktors Terass un lietuviešu profesors Rimvīds Šilbajoris. Konferences rīkotāju starpā bija arī turienes universitātes klasisko valodu profesors Leonīds Jirgensons.

Simpozija laikā universitātes mūzejā bija iekārtota skate ar vairākiem eksponātiem arī par latviešu literāro dzīvi ASV. Simpozijā nolasītos referātus šā gada beigās izdos sakopotā grāmatā, ko sagatavo Teksasas techniskās universitātes prese.

(vms)

Par naudu un nauda par dzeju

Latvieši dzīvo Amerikā, un latvieši dzīvo Eiropā. Nu jau sen aiz muguras tie gadi, kad „lielais ūdens" šķita nepārvarams. Gan kuģos, gan gaisakuģos — latvieši dodas ciemos viens pie otra. Bet jau no sākta gala tie ir sarakstījušies, izmainījušies vēstulēm un dāvanu sainīšiem.

Kad nu ir runa par vēstulēm, tad jāsaka, ka tās satur ne tikai mīlestības apliecinājumus, radu sakaru rindas un vienu otru „oficiālu sarakstes dokumentu", bet arī naudas sūtījumus.

Veca patiesība ir, ka naudu (banknotes) sūtīt nav īsti gudri. Ja risks ir mazs (t. i. ja sūtāmā summa ir maza), tad jau nekas — kā ASV, tā Kanadas dolaru zīmes labprāt ņem pretī jebkurā Eiropas bankā. Bet ja grib būt uz drošākām kājām, un katrā ziņā, ja sūtāmā summa palielāka, tad visparastātais veids ir darījumu nokārtot ar naudas čeka palīdzību.

Tā arī dara, bet te nu, no Eiropas krasta skatoties, atklājas tāda vismaz neliela Amerikas kontinenta tautiešu lieluma manija.

Tiesa, ASV jau ir pavisam liela valsts, un arī Kanadas nav no mazajām. Bet visa pasaule šā vai tā nevienai no abām nepieder. Kurš katrs uz Ziemeļamerikas zemes izrakstīts papīrītis tūdaļ nav pagalam neapstrīdams dokuments.

Bet tā domā daļa mūsu tautiešu ASV un Kanadā. Un saviem naudas pārvedumiem uz Eiropu lieto t. s. personiskos čekus.

Eiropā bankas tos nelabprāt ņem pretī. Pareizāk sakot, bieži neņem nemaz, vai arī nosacījumu, ka čeka īpašniekam jāpagaida, kamēr no attiecīgās Amerikas kontinenta bankas saņemta pretī pretvērtība. Izņēmums iespējams, ja čeka pasniedzējam pašam bankā konts un viņš tur darbiniekiem pazīstams „kā raibs suns", bet šoreiz — labā nozīmē.

Ir pavisam cita lieta, ja sūtītājs par šo lietas faktisko stāvokli jau laikus padomājis un sūta „samaksātu čeku", tātad tādu, ko vietējā banka izdevusi, reizē apliecinot, ka pretvērtība saņemta un bankai Eiropā nav jāraizējas par savas valūtas likteni.

Tātad, cienījamie lasītāji, turpmāk tikai tā!

Skandinavijas valstu t. i. Ziemeļu padome katru gadu piešķir naudas balvu 50.000 dāņu kronu vērtībā kādam no ziemeļu rakstniekiem vai dzejniekiem. Laureātu izrauga īpaša žūrijas komisija, kam katra valsts savukārt nominējusi divus kandidātus.

Šogad balva piešķirta islandietim Oulafuram Jouhanam Sigurdsonam (Ólafur Jóhann Sigurdsson) par diviem dzejoļu krājumiem — Ad laufferjum (Pie lapotiem prāmjiem, 1972) un Ad brunnum (Pie akām, 1974).

Gandrīz vienmēr, kad kādu balvu piešķir (tāpat tas ir arī ar slavenajām Nobela prēmijām), izceļas tāds mērens protestu viesulītis. Tā arī šogad.

Īstenībā šoreiz protestētājas balsis vairāk runā par pašu izvērtēšanas komisijas darbu, un par balvu sadalīšanas principiem: Skandinavijā literātūru raksta vismaz septiņās valodās, un tā nu nav nekāda nieka lieta atrast nopelniem bagātāko iesniegtajā kandidātu sarakstā. Ilgus gadus islandieši, kuŗu dzejnieku slava pazīstama visā pasaulē, balvas piešķīrumus pacietuši kā zobu sāpes: O. J. Sigurdsons ir pirmais islaindietis, kam to piešķir. Tāpēc arī kritizētājiem šogad druscin neērti apstrīdēt tieši islandieša nopelnus — kaut kādai vienlīdzībai taču jābūt.

Bet islaindieši paši ir pārsteigti. Oulafurs Jouhans Sigurdsons (dz. 1918. gadā) visu laiku rakstījis prozu — noveles, stāstus, romānus. Tikai pašā beidzamajā laikā viņš pievērsies arī dzejai, un visa viņa dzejnieka produkcija ir šie divi tagad godalgotie krājumi. Un tajos atrodamajā dzejā islandieši nesaskata nekādu vērā liekamu pienesumu islandiešu literātūrai. Agrāk nominētajiem kandidātiem, kam daudz radošu nopelnu, žūrija pagājusi garām, balvu nepiešķirdama.

Divas Oulafura Jouhana Sigurdsona prozes grāmatas pēc kara Latvijā izdevis apgāds Liesma, abas tulkotas no tulkojuma krievu valodā. 1966. gadā izdoto „Zemes krāsu rotaļa" tulkojusi Elza Grīnberga un 1969. gadā izdoto „Islandes burinieks" — Valda Kumuška.

Sākot ar pērnā gada 1. jūliju Zviedrijas valsts budžetā ietilpināta zināma summa pabalstiem daiļliterātūras un bērnu grāmatu izdošanai. Pabalstu piešķir apgādam ar nosacījumu, ka grāmatas cena nepārkāpj iepriekš nospraustas cenu robežas.

Valsts literātūras veicināšanas pabalsts spēkā jau sen Norvēģijā un tur jūtami veicinājis rakstnieku un dzejnieku darbu.

Diemžēl, zviedru likums neattiecas uz grāmatām, ko apgādi Zviedrijā izdod citās valodās. Par šo jautājumu pašlaik notiek sarunas ar attiecīgajām iestādēm.

Kamēr „runas vīri" runā un varbūt kaut ko spēs izrunāt par labu Zviedrijā dzīvojošiem latviešu rakstniekiem un dzejniekiem, varbūt ir vietā par kaut ko līdzīgu padomāt arī trimdas latviešu sabiedrībā. Līdzšinējā „apbalvošanas sistēma" varbūt, tajā reāli ielūkojoties, ir jau savu laiku pārdzīvojusi.

GGR

Toronto kultūras dienu un jaunatnes salidojuma nobeigumā 29. februārī Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu zālē piedalījās arī Otavas jauniešu grupa. Attēlā no kreisas: Jānis Beloglāzovs dziedāja jaunatnes korī un pārmaiņus ar Vizmu Maksiņu bija arī dirigents. Viņam blakus kora dalībnieki Ingrīda Purviņa un Andrejs Tenne-Šēns; tālāk Otavas ansamblis — trio: Roberts Stirājs, Nora Stirāja un Anda Sprudža. Foto: J. Liģers

Skaista kultūras dienu izskaņa

Kultūras dienas Toronto šogad, tāpat kā iepriekšējā gadā, beidzās ar jaunatnes sarīkojumu ciklu „Šī māksla ir jauna", kas ilga trīs dienas, no 27. — 29. februārim.

Pirmais sarīkojums šai ciklā bija „Dzejas kafejnīca" pie sveču gaismas piektdienas vakarā Toronto universitātes internacionālā studentu klubā, kur apmeklētāju skaits nebija liels — 35. Savus dzejoļus skandēja viesis no Ņujorkas — Modris Mednis un Gunārs Lucāns. Viņi, tāpat Baiba Rubesa, lasīja arī tagadējās Latvijas dzejnieku darbus, bet Visvaldis Freimanis skandēja Aleksandra Čaka dzejoļus. Vakaru kuplināja kopīgi nodziedātas dziesmas, ģitaras pavadījumus spēlējot V. Freimanim, R. Memenim, Ritai Barušai u. c. Bija arī Raimonda Paula skaņu plašu mūzikas atskaņojumi. Par kafiju un uzkodām rūpējās Sandra Kurse un Maija Baruša, kas bija šī vakara izkārtotāja.

Sestdien Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā valdes priekšsēdis Imants Purvs atklāja jauniešu mākslas izstādi Sv. Jāņa baznīcas zālē. Viņš savā uzrunā sacīja, ka viņam daudz jautāts, vai jaunatne šeit spēs turpināt latviešu tautas kultūrālo dzīvi? Atbilde pēc viņa domām ir skaidra, ja paskatāmies apkārt šai zālē, kur redzam patiesu mākslu, nevis bērnu rokdarbus. Ir maldīgi domāt, ka latviešu kultūra trimdā izzudīs, ja nebūs jauns pienesums no tagadējās Latvijas. Mūsu kultūra ne tikai eksistē, bet tā aug un veidojas, pieņemot jaunas īpatnējas krāsas un veidus un tomēr paturot savu latvisko seju," nobeidza LNJAK priekšsēdis.

Izstādē piedalījās 19 jauno mākslinieku ar 92 darbiem. Ar gleznām un grafiku piedalījās Ilze Bertuša - Lapsa, Valdis Didrichsons (reljefs plastikā), Fricis Vija, Uldis Gailis, 13 g. v. Laura Ķiķauka, Aleksis Kovariks, Egils Matīss, Viktors Palieps (arī skulptūra), Māra Strazdiņa, Dāvis Zvejnieks un Dzintars Mežulis, kuŗa darba klāstā bez gleznām bija arī komikas zīmējumi, krāsu foto attēli no viņa ceļojuma pa Eiropu, Āziju, Afriku un Dienvidameriku, metalla izstrādājumi un keramika. Pēteŗa Jansona plašajā keramikas klāstā vēl bija daži krāsu foto. Haralds Gaiķis no paša studijas bija izstādījis skulptūru. Krāsu foto mākslu vēl pārstāvēja Modra Meldere, bet melnbalto foto Juris Sauemagi. Lietiskā mākslā audumus bija izstādījis Andris Hausmanis un Visvaldis Freimanis. Krāsaina stikla gleznojumu un citus stikla darinājumus bija izstādījis Gunars Robežgruntnieks. Skati par abām dienām apmeklēja 250 skatītāju, iegādājoties savā īpašumā 15 darbu un vairākus aizrunāja.

Pēcpusdienā sekojošo jaunatnes klasisko koncertu Sv. Jāņa baznīcas zālē noklausījās 50 apmeklētāju. Arpas spēlētāja Nora Būmane atskaņoja Pesceti un Handela darbus, pianists Pēteris Zariņš spēlēja Bethovena Sonātu Opus 7 B mažorā, bet ģitarists Juris Poruks no Montrealas atskaņoja klasisku ģitaras solo mūziku. Nobeigumā koncertanti saņēma ziedus un bagātīgus publikas aplausus. Sestdienas sarīkojumi beidzās ar diskodanci Latviešu namā, kas bija pulcinājis 130 dalībniekus. To vadīja Mārtiņš Zilvers,, kas bija gādājis arī par zāles apgaismojumu ar žilbinošām gaismām. Deju mūziku skaņu lentē bija sakopojis Dzintars Cers ar technisko palīgu Viesturu Ceru.

Pēdējais sarīkojums — Popurija pēcpusdiena notika svētdien Sv. Jāņa baznīcas zālē un to vadīja rīcības komitejas priekšsēdis Arnis Puķītis, pulcinot 140 apmeklētāju. Programmu iesāka un beidza jauniešu koris Gaismas rīts, kas nodibinājies tikai nesen, bet jau dziedājis 7 dievkalpojumos Sv. Jāņa un Sv. Andreja baznīcā. Dziesmu svētkos šī dziedātāju vienība piedalīsies kopā ar Otavas un Montrealas jauniešu ansambļiem. Koncertā koŗa balsis bija papildinātas ar jauniešu dziedātājiem no Otavas un Ņujorkas, kopā 23 dziedātāji (7 vīriešu un 16 sieviešu balsis), pārmaiņu diriģējot Vizmai Maksiņai un Jānim Beloglazovam no Otavas. Programmā bija uzņemtas Andreja Jurjāna, Kārļa Lietiņa, Imanta Mežaraupa, un Imanta Saksa skaņdarbi. Visi vēji mani pūta nācās atkārtot, tāpat atkārtojumu piedzīvoja tautasdziesma Pērkons veda līgaviņu, kokļu pavadījumu spēlējot Vivianai Vasarājai un Aijai Ābenei no Ņujorkas. Dziesmu iestarpinājumā Baiba Rubesa deklamēja Imanta Ziedoņa dzejoli Es jums saku — dziediet.

Mūzikālā daļā Juris Poruks no Montrealas spēlēja ģitaru, atskaņojot slavenu spāņu ģitaristu kompozicijas un spāņu tautasdziesmas. J. Poruks studējis mūziku Montrealas Davsona kolledžā, ko beidzis ar diplomu. Pašreiz papildinās ģitaras spēlē Sera Georga Viljama universitātē Montrealā. Viņš vēl spēlē senu angļu mūzikas instrumentu lūti un mandolīnu. Modernās latviešu dziesmas atskaņoja nesen nodibinātais Otavas jauniešu ansamblis — Anda Sprudža, Nora Stiraja un Roberts Stirajs (ģitara). Viņi visi trīs ir universitātes studenti. Ansambļa repertuārā bija piecas dziesmas, pazīstamākās — Svešā zemē stādu rozes, Šūpuļa dziesmas latvju bērniem.

Ansambļa dalībnieki, tāpat abi koŗa diriģenti, saņēma ziedus. Bez tam izrādīja vēl Roberta Freimuta melnbalto filmu par kokli, bet techniskas kļūmes dēļ nedarbojās skaņu aparāts. Tā filmai, kuŗas galvenais operātors bija Pēteris Blatchins, ģitaras mūzikas pavadījumu spēlēja Visvaldis Freimanis. Filmu par kokles tapšanu pirmoreiz izrādīja Kokļu dienās oktobrī Toronto. Popuriju pēcpusdienas nobeigumā rīcības komitejas priekšsēdis Arnis Puķītis pateicās visiem sarīkojumu cikla „Šī māksla ir jauna" dalībniekiem, kuŗiem bijusi iespēja un interese ierasties no citām pilsētām un ASV, tāpat sarīkojumu apmeklētājiem, vienojot jauno un veco paaudzi, līdz ar to LNAK kultūras nozares vadītājas Intas Purvas vārdā paziņojot, ka sešu nedēļu ilgās kultūras dienas Toronto ir beigušās.

V. S.

Tālāk daudzkultūrisma virzienā

IESPAIDI KANADAS 2. DAUDZKULTŪRU KONFERENCĒ OTAVĀ

Kanadas 2. Daudzkultūru konference risinājās no 13. — 15. februārim lielajā Šato Loriē viesnīcā, iepretim parlamenta un valdības konferenču centram. Kanadas iekšlietu ministrija, kas pārzina arī daudzkultūru lietas, uz šo konferenci bija ielūgusi ap 500 personu, starp tām visu lielāko etnisko organizāciju vadītājus, kā arī iekšlietu ministrijas ierēdņus, kas uztur sakarus ar etniskām grupām, un arī dažus immigrācijas ierēdņus. Konferencē piedalījās valdības ieceltie Daudzkultūru padomes darbinieki, no latviešiem Inta Purva un Imants Purvs, LNAK jaunatnes nozares vadītājs, kas aizstāja LNAK priekšsēdi T. Kronbergu. Latviju Amerikā konferencē pārstāvēja Edmunds Ozols.

Konferences pirmās dienas pēcpusdienā, 13. februārī, Kanadas nacionālajā mūzejā atklāja izstādi „Kanadas daudzkultūru mantojums", kuŗā bija redzams Krustpils novada tautas tērps, gatavots Toronto, kā to vēstīja uzraksts. Tam blakus norvēģu Harlangenas novada tērps, gatavots gaišās, priecīgās krāsās un ar daudzām saulītēm un citiem rakstiem greznots.

Konferenci atklāja visu Kanadas provinču karogiem greznotā valdības konferenču aulā. Atklāšanas aktā bija ieradies arī Kanadas ģenerālgubernātors J. Ležē. Pēc daudzkultūru padomes priekšsēža J. Kotelesa ievadvārdiem un iekšlietu ministra Munro apsveikuma sākās konferences pirmais darba posms, kas ieilga līdz pusnakts stundai. Konferences darba seka norisa paneļa veidā, kuŗā bija visā Kanadā pazīstami zinātnieki, politiķi un žurnālisti. No pēdējiem izcēlās Čarlzs Lincs un Daglas Fišers, kuŗu referāti izraisīja visdzīvākās debates. Pēc referātiem konferences dalībnieki varēja izteikt savas domas un ierosinājumus pie zālē izvietotiem sešiem mikrofoniem. Viss teiktais tūliņ tika pārtulkots abās oficiālajās valodās, ko katrs varēja klausīties pēc savas izvēles, katram krēslam pievienotajā ausu klausulē. Bija sagatavots arī daudz literātūras par līdzšinējiem pētījumiem Kanadas daudzkultūru jautājumos.

Pēc debatēm bija secinājums, ka franču izcelsmes kanadieši, kas dzīvo ārpus Kvebekas, jūtas valdības daudzkultūru politikas apdraudēti. Tie vēlētos, lai valdība stingrāk ievērotu Kanadā pastāvošo divvalodu likumu. Anglofīļi savukārt secināja, ka pēc ilgu gadu diskriminācijas un citu etnisko grupu asas apspiešanas angļu izcelsmes kanadiešu uzskati kļuvuši tolerantāki pret citām grupām, bet tomēr cer palikt noteicēji Kanadas dzīvē.

Daudz tika debatēts, kā panākt ciešāku sadarbību starp angļu un franču etniskām grupām, kas tūliņ izraisīja jautājumu, kā ar citām grupām? Delegāti no prēriju provincēm savukārt ierosināja, ka piem. Manitobā otra oficiālā valoda varētu būt ukraiņu, jo tur pārsvarā dzīvo ukraiņi. Galvenā doma tomēr bija, ka abas līdzšinējās oficiālās valodas būtu paturamas, bet vietām varētu vēl būt kāda cita oficiāla valoda.

Igauņu pārstāvis Peterso, runādams visu baltiešu vārdā, norādīja, ka Baltijas valstīs krievi iznīcina šo tautu kultūru, tādēļ Kanadai vajadzētu vairāk atbalstīt baltiešu kultūras pasākumus šeit, jo baltieši ir lepni ar savu kultūru un nevēlas asimilēties.

Kāds poļu kongresa pārstāvis savukārt jautāja, kādēļ viņam, Kanadā dzimušam poļu izcelsmes pilsonim, Kanadas pasē *rakstīts, ka viņš ir britu subjekts?* Šis jautājums izraisīja stiprus aplausus un valdības pārstāvju ievērību.

Konstatēja, ka līdz šim Kanadā izdarītās daudzkultūru pētīšanas studijas nebūt nav pilnīgas, bet ir ļoti liels solis uz priekšu. Vienprātīgs atzinums bija, ka tās turpināmas ar lielāku valdības atbalstu.

Pēdējā konferences dienā kādā panelī piedalījās arī prof. M. Novaks no ASV. Bija ļoti interesanti dzirdēt, ka ASV valdība vēl gandrīz pilnīgi neko nedara daudzkultūru politikas atbalstīšanā un ka šinī ziņā Kanada ir ļoti tālu priekšā ASV, kur šie jautājumi sākti cilāt tikai 1972. gadā.

Otrās dienas vakarā konferences dalībniekiem bija rīkotas vakariņas, kuŗās galvenais runātājs bija ministrs Munro. Ministru prezidenta Trudo apsveikumu nolasīja Dr. S. Haidašs un arī iepazīstināja ar galveno runātāju. Iekšlietu ministrs Munro savā runā bija lietišķīgs un apsolīja arī turpmāk atbalstu etniskām grupām, ne tikai lielākām un labāk organizētām. Viņš izcēla, ka Kanadā ir gan tikai divas oficiālas valodas, bet nav tikai divas kultūras, tādu ir daudz. Tādas esot arī ministru prezidenta Trudo domas. Nenoliedzami, vēl pastāv barjēras, kas neļauj emigrantiem ieņemt augstāku stāvokli sabiedrībā, bet valdība vien to nespēj novērst, te jānāk palīgā

(Turpinājums 17. lp.)

Latv. teātŗu apv. Ziemeļamerikā valdes locekļu skaits samazinājies no 7 uz 5. Attēlā no kreisās: priekšnieces vietniece L. Martinsone, priekšniece I. Purva, sekretāre A. Gēliņa un E. Inde. Nav klāt kasieris H. Misiņš. Foto: E. Grotiņš

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKA
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.
kā arī LA spiestuvē
125 Broadview Ave.

Toronto latviešu

kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5

T.L. Kred. sab.
HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont.
L8R 2T8

MAKSĀ

8% par 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem (% saņemot termiņa beigās).

Minimālais ilgtermiņa noguldījums ir $2000.00. Visi naudas noguldījumi apdrošināti. Dzīvības apdrošinājums līdz $2,000.00 procentuāli atkarībā no biedru vecuma iemaksāšanas brīdī.

9,5 % par 1 gada termiņa noguldījumiem ne mazāk par $5,000.00 (bez dzīvības apdrošinājuma). Noguldījumu var izņemt tikai pēc gada.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aiz devumus līdz $10,000.00, māju obligācijas līdz $75.000

Toronto BIROJS atvērts:
no pirmdienas — ceturtd.
no 10 rītā — 7.30 vakarā,
piektdienās no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp.. Vasaras brīvlaikā no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs sestdienās slēgts.

TĀLRUNIS

Tel. 922-2551

Hamiltonas birojs

atvērts otrd. un ceturtdien no 6.30 vak. — 9 vakarā.

Tālrunis 529-7939

PEEL CHAPEL
2180 Hurontario St., 279-7663

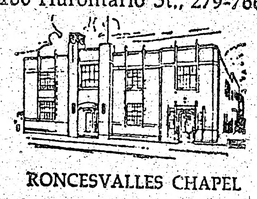

RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave. 533-7954

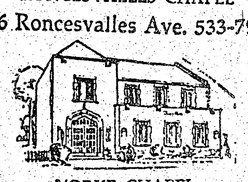

YORKE CHAPEL
2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJI

R.S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4812 YONGE STREET

(Sheppard Avenue tuvumā)

Willowdale

221-1159

LEONIJA OZOLKALNE UGUNĪ

DZIMTENES LATVIETES DIENAS GRĀMATA

(42. turpinājums)

Arī tie viņai atmaksājās ar uzviju. Made savārīja kartupeļus, sastampāja biezenī, piebēra nedaudz miltu un cepa nelielus plāceņus. Labākam paskatam pārvilka plānu biezpiena kārtiņu Un kad tie brūni un silti nāca no krāsns ārā, tie modināja apetītu. Vilcienam pienākot, salikusi tos kārtām skalu groziņā, Made steidzās uz staciju.

No vagoniem izbirst neparasts ļaužu bars. No kurienes, uz kurieni, varētu jautāt. Patumši, platsejaini svešinieki. Suselnieki — lielās Krievijas dēli un meitas, nabagu tarbām plecos. Padzirduši vēsti par sapņu zemi — virszemes Paradīzi — Mazo Ameriku — Baltiju, kur maizi cep no tīriem rudziem, tie devās turp lieliem bariem. Te nu Mades veikalam bija lielisks noiets:

— Desmit rublīšus, pilsonīt, desmit rublīšus! — Netīri pirksti, melnu nagu ielokiem, sniedzās pēc plāceņīšiem. Drīz vien Mades groziņš bija tukšs. Sapirkušies Mades gardumus, tie klīst ap staciju, līdz vilciena svilpe tos sauc atpakaļ. Aizkusušu elpu izpūšot, lokomotīve lēni uzsāk gaitu. Daži pauninieki paliek tukšajā stacijas laukumā, citiem steidzot iekāpt. Labu brīdi stērbelēm un tarbām plīvojot, tie balansē vagonu kāpnēs, līdz cits citu grūstīdami, ieraušas vagonā. Vilciens pazūd Rīgas virzienā.

*

Mades raušu slava drīz vien izpla ījās pa visu pilsētu. Noņēmēji saradās ne tikai vilcieniem pienākot. Izsalkušo bija vairāk nekā spētu pabarot. Dzīves augstskolā mācoties, Madei likās, ka nu nolikusi lielo eksāmenu un varētu pāriet uz lielākām lietām. Lai citi saka ko grib, bet Zīriņu laulātie varēja tikai priecāties par jauno laiku pārmaiņām, kas tiem bija atnesuši tik daudz necerētu labumu. Jāmāk pielāgoties un ņemt no dotā labāko; tas nemaz nav tik grūti. Tā abi vecie pārmaiņus sagaidīja vilcienu ar plāceņu grozu, lai tad steigšus dotos uz bijušo tirgus laukumu, kur drupu mazāk skartā ielokā bija izveidojies tāds kā tirgus. Uz zemē izklātas drēbes Made salika savu kartupeļus plāceņus, olu groziņu, mazās šķēlītēs sagrieztu speķi un vidū pušu pārgrieztu rupmaizes kukuli. Maize — visdārgākais dārgums, kādu vien šajās dienās varēja sameklēt.

Izsalkušie staigāja ap vilinošo gardumu kaudzi, rijot siekalas, kniebdami pirkstus delnās, jo retajiem bija jaunā nauda, ar ko kaut ko nopirkt. Nekas vēl nebija noorganizēts, un darbu atrast bija grūti. Kā godīgā ceļā bez darba lai tiek pie naudas? Bija izmanīgie, kas prata uzrakt vistreknāko sakni. Tie pirka, pārdeva un mainīja visu, kas citu pamests palicis novārtā. Viss pievāktais atmaksājās divkārt, un tā radās kāda cita, vēl nepamanīta ļaužu šķira, kas peldot pa straumi nenoslīka, bet arvien kā tauku piliens palika virspusē. Un tā Made mīlīgi čāpstināja to pašu nodilušo frazi: — Svaigas oliņas, biedrenīt, desmit rublīši gabalā. Lētas un svaigas oliņas. Biezpiena plāceņītis, desmit rublīšu, pavisam vēl silts. Cūkas speķis — desmit rublīšu šķēlē. Trekns un sulīgs. Rupjā maizīte —pašas cepta, sešdesmit rublīšu kukulī. Varat dabūt pusīti. Tikai pusīti. Maizīte — —

— Speķim jau cauri var redzēt, tik plāniņš sagriezts, — sūdzas pircēja, bet Mades smaids savelkas vēl mīlīgākās krunkās:

Ņemiet mārciņu, biedrenīt, izāks lātāk. Grieziet pašas, kā tīk.

Kam bija nauda nopirkt mārciņu speķa? Vēl jāpaņem krūzīte miltu mārcei — tā atkal trīs rubļi.

Darbs — tas arvien vēl ir problēma. Saārdītajā valsts sistēmā viss ir sajaukts, jaunā iekārta nav paspējusi izveidot normālu dzīvi. Viss chaotiski sajauktais ir sākams no gala, bet pratēju un zinātāju nav. Mītiņu runātāju platajās mutēs ir tikai vārdi. Vārdi un draudi. No slēptuvēm izlīdušie pagrīdnieki nav nekas vairāk kā neizglītotu sliņķu masa, kas gan prot pacelt dūri un sarkano karogu, atkārtot revolūcionāro lielvadoņu frazes, bet ne veidot un vadīt. Tie bija ārdītāji, ne cēlēji. Tāpēc arī spekulātīvā tirdzniecība zēla un radīja jaunu naudinieku šķiru, kuŗa uz sevi bija iedomīgi lepna. Tiem bija pamats veco iekārtu pelt, jo tajā viņi iejuka parastajā ikdienā, strādājošo masā, kamēr šodiena tos uznesa galotnē. Tikai padomāt: ko šie izsalkušie darītu bez viņiem!

Kur palikusi Jelgavas intelligence? Vai kādas aizredzes vadīti tie aizklīduši svešu malu, drošā patvērumā? Kur tie ir devušies? Tie apdilušie gājēji un nācēji nav agrākie pilsētas iedzīvotāji. Kur tie mituši agrāk? Varbūt tomēr tepat zemslānī? Virspusē uznesti, tie veido kaut kādu skrandaiņu republiku. Nedaudzie pāri palikušie ir bikli a sevī ierāvušies un klusi. Un piesardzība ir viņu bauslis.

Vienīgais darbs tagad bija drupu novākšana un dažu fabriku korpusu atbrīvošana. Visvairāk sieviešu strādājot bijušajā linu fabrikā, ar petroleju mazkājot mašīnu daļas, lai tās varētu nodot remontam. Tā kā krievu uzlidojumi bija sagrāvuši arī šo fabriku, tad zebainie mūŗa skeleti nespēja strādniekus pasargāt no aukstuma un caurvēja, jo darbs bija veicams brīvā dabā. Rudens lietainie vēji un sals nežēlīgi stindzināja strādnieku locekļus līdz stīvumam, tā ka tos gandrīz nevarēja vairs pakustināt. Drēbju, protams, nebija. Sievas tina ap kājām un gurniem maisu lupatas, lai kaut cik glābtos no sala. Zili nosalušajās rokās turot petrolejā samērcēto lupatu, tās drebēja, mazgājot mašīnu daļas. Bieži tās izkrita no stīvajiem pirkstiem. Pie apdegušo mūŗu skeletiem spiezdamās, sievas tīrīja un spodrināja drupās atrastos dzelzs gabalus. Ēst gribējās, darba vajadzēja, un tā drupu iemītnieki drupināja savas sadrupušās dzīves dienas.

Šie cilvēki saviem bērniem nevarēja nopirkt ne olu, ne kartupeļu plāceniti par desmit rubļiem gabalā, jo dienas izpeļņa bija trīs līdz pieci rubļi dienā. Laimīga bija tā ģimene, kas spēja izpirkt skopās normētās pārtikas devas. Maize vispār bija gardums, kuŗa kārojās katrai mutei. Tās visvairāk pietrūka un melnajā tirgū maksāja dārgi. Radās zināms rūgtums pret tiem privilēģētajiem, kam bija nauda šīs ikdienai tik nepieciešamās, bet dārgās preces pirkt. Pārtikas izdales punktos bija gaŗu gaŗās rindas, kuŗas nebija izstāvamas strādājošiem. Lai stāvokli kaut cik izlīdzinātu, darba vietās gādāja ar rokas ratiņiem par visnepieciešamāko ikdienas preču pievešanu. Normāla satiksme arvien vēl nebija iespējama nenovākto drupu dēļ. Arī te neiztika bez korupcijas.. Dalītāji no katra grama prata atvilkt pa miltuma tiesai, pielikdami paši sev. Kurnēt nebija nozīmes, jo visa valsts iekārta dibinājās uz zagšanas un piesavināšanās principiem. Tāda jau ir lielā tēva Staļina mācība. Šai nozarē viņam auga cītīgi sekotāji visās pakļautajās tautās.

*

Komercijai plaukstot,(tajā šad tad piedalījās Paule un Šķībā Mērija, katra pārmetušas kreisajai rokai pa drēbju gabaliņam. Abas sievas nebija gulējušas Jelgavas posta dienās.

(Turpinājums seko)

TORONTO ZIŅAS

● Sv. Andreja draudzes māc. J. Cālītis izraudzīts par luterāņu pārstāvi Kanadas baznīcu organizācijā, kas pārstāv dažādas konfesijas. Viņš arī piedalījies šīs organizācijas teoloģijas komisijas apspriedēs, kur pārrunāta 1977. gada evaņģelizācijas kampaņa. Mācītājs viesojies arī kā LELBA Kanadas apgabala jaunatnes darba referents no 21. līdz 24. februārim evaņģelizācijas dienās Montrealā un 22 februārī piedalījies prāv. A. Voitkus vadītā dievkalpojumā Sv. Trīsvienības baznīcā, kā arī referējis par reliģiskiem tematiem draudzes pēcpusdienā un referātu vakarā. — Īpašā sanāksmē jauniešiem māc. J. Cālītis referēja par tematu: Kas es esmu, ko es gribu? Jaunieši pārrunās izrādījuši dzīvu interesi par reliģiskajiem jautājumiem. Draudzes dāmu komiteja priekšnieces N. Baumanes vadībā bija rūpējusies par kafijas galdu.

● Kristīgās jaunatnes kursi paredzēti nedēļu pirms dziesmu svētkiem, no 19. līdz 26. jūnijam Saulainē, kur gaida ierodamies arī jauniešus ne tikai no Toronto, bet arī no citiem latviešu centriem Kanadā un ASV. Kursos var piedalīties jaunieši, sākot ar 16 gadiem. Dalības maksa visai nedēļai 55 dol. Saietu vadīs māc. I. Gaide un J. Cālītis; paredzēta arī viesu mācītāju piedalīšanās. Sv. Jāņa draudze 10 saviem jauniešiem paredzējusi katram 50 dol. lielu stipendiju kursu izdevumu segšanai.

● Laikmetīgo pārdomu vakaru ciklā māc. Ā. Čops 26. februārī ap 60 klausītājiem Latviešu namā referēja par tematu: Nacionāli un universāli elementi reliģijā. Vakaru ievadīja māc. R. Ekšteins. Kopīgi dziedātās dziesmas pavadīja Maija Baruša.

● Pensionāru apvienības 26. februāŗa saietā Latviešu namā 132 dalībnieki noskatījās divas krāsu filmas par Ķīnu un Japānu. Pēc tam bija nodarbības un dziedāšana H. Menska pavadījumā. 11. martā pl. 2. pēcp. B. Senkēviča stāstīs par seno un tagadējo Rīgu vēsturiskā un literārā skatījumā.

● Sv. Andreja draudzes bazārs pēc dievkalpojuma 29. februārī Sv. Andreja baznīcas zālē pulcināja ap 350 apmeklētāju, kas izpirka visas loterijas biļetes. Bazāra atlikums būs ap 2000 dol. Pēc 21. marta dievkalpojuma dāmu komiteja rīko draudzes pēcpusdienu, kuŗā par saviem vērojumiem Pasaules baznīcu apvienības ģenerālsapulcē Nairobijā stāstīs archibīskaps A. Lūsis, illustrējot ar krāsu slīdītēm.

● Latviešu katoļu vienības dāmu komitejas Aizgaveņa sarīkojums 28. februārī Latviešu namā pulcināja 180 apmeklētāju. To ievadīja dāmu komitejas kultūras daļas vadītāja M. Gabrāne ar īsu uzrunu par Aizgaveņa tradicijām, ar ko agrākos laikos izbeidzās visas izpriecas uz 7 nedēļām, līdz baznīcās iezvanīja ieldienu rītu. Prāv. Dr. B. Kokins lasīja par tematu: Gaišredzība vai okultisms? Mūzikālo daļu vadīja Pēteris Zariņš. Ar priekšnesumiem piedalījās meiteņu vokālais ansamblis Ausma, nodziedot piecas dziesmas. Anna Svilāne un Richards Upenieks spēlēja klavieŗu solo, Andris Zariņš — vijoles solo. Pēterim Zariņam bija klavieŗu pavadījumi un solo atskaņojumi. T. Dubrovskas vadītā dāmu komiteja bija izcepuši dažādu šķirņu pankūkas; darbojās arī dzērienu bufete. Imants Ķipis atskaņoja skaņu lenšu mūziku.

● Toronto Kivanis klubu gadskārtējā mūzikas festivāla sacensībās, bez jau minētiem sekmīgiem latviešu jauniešiem, 1. vietu un godalgu koncerta klasē bračai ieguvis 17. g. v. Edmunds Treijs no Boltonas. Viņš izpelnījies 1. un 2. vietas arī iepriekšējo gadu sacensībās brača solo klasē.

● Latviešu biedrības drāmas sekcijas vadītājas L. Vasariņas iestudējumā Čāpiņa precības no J. Janševska romāna Dzimtene izrāde 6. martā pl. 7.30 vak. Latviešu namā. Pēc izrādes saviesīgs vakars, atspirdzinājumi un uzkodas.

● Toronto korporāciju kopas plkv. O. Kalpaka bataljona atceres balle 13. martā pl. 6.30 vak. The Prince viesnīcā, 900 York Mills Road ar atklāšanu un vakariņām. Ieejas un galda kartes līdz 6. martam Lotus puķu veikalā. Svētdien, 7. martā pl. 6 vak. plkv. O. Kalpaka un viņa karavīru piemiņas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Dievkalpojumu vadīs archibīskaps A. Lūsis un māc. J. Cālītis.

● Park Lawn kapsētā, izvadot māc. I. Gaidem, 2. martā apglabāja veco ļaužu mītnē mirušo 86 gadus veco Vilhelmu Gersti. Viņš bija dzimis 1889. g. jūlijā Rīgā. Nelaikis atstāj sievu Olgu, dēlu Georgu un vedeklu Doloresu, meitu Margrietu un znotu Edgaru Zeibergu, meitu Ģertrūdi un znotu Jāni Krieviņu, kā arī divas mazmeitas Tamāru un Ināru.. Latvija V. Gerste strādājis Importa un Eksporta firmā, bijis Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieks.

● Ticības celsmes stundas jau notikušas pavisam 14 reizes — Sv. Andreja un Sv. Jāņa baznīcas telpās. Tās vadījuši māc. J. Cālītis un I. Gaide, ierodoties 40—70 dalībniekiem, kas ir apmēram viena simtā daļa no latviešu skaita Toronto. Ticības celsmes stundas atkal atsāks pēc Lieldienām.

● Saulaines vasaras nometne šovasar paredzēta no 11. jūlija līdz 28. augustam, un tā sadalīta trīs posmos: 1. no 11.—25. jūlijam, 2. no 25. jūlija līdz 8. augustam un 3. no 8.—22. augustam, ar papildus nedēļu no 22.—28. augustam. Mazo bērnu nometne no 11. jūlija līdz 15. augustam. Par nometnes galveno vadītāju pieņemta Lauma Lagzdiņa no ASV. Vasaras nometnē meklē reģistrētu žēlsirdīgo māsu, virtuves saimnieci un darbinieces, tāpat nometnes vadītājus, zēnus no 18. g. vecuma.

● Sidrabenes bērnu vasaras nometne paredzēta no 11. jūlija līdz 22. augustam.

● Latviešu mednieku un makšķernieku kluba vispārējās makšķerēšanas sacensības uz ledus notiks 14. martā pl. 6 no rīta West Lake pie Blūmfildas. Pirmās šīs sezonas pavasara tītaru šaušanas sacensības 25. aprīlī pl. 12 dienā kluba lauku īpašumā Bērzainē.

● Amerikas latviešu teātŗa Bostonas ansambļa viesizrāde — Rūdolfa Blaumaņa komēdijas No saldenās pudeles Reiņa Birzgaļa režijā paredzēta 24. aprīlī pl. 7.30 vak. Bickford vidusskolas zālē (777 Bloor St. W.). Tēlotājos: Mirdza Melkerte, Rasma Birzgale, Elza Pūce, Kristīne Kirše, Reinis Birzgalis, Gunārs Straumēns, Ritvars Asbergs, Vitolds Vītols un Ernests Āboliņš. Teodora Zeltiņa prologu lasīs Marta Sala.

No mums šķīries

Aloizs Budže

dzimis 1896. gada 19. septembrī Līvānu pagastā,
miris 1976. gada 1. novembrī Toronto

Mūžīgā gaisma
lai atspīd viņam.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

radi dzimtenē un Kanadā

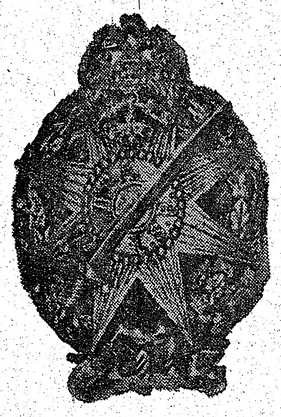

Mūžības pulkiem pievienojies veterānu strēlnieku biedrības priekšnieka vietnieks

kapt. Aloizs Budže

dzimis 1896. gada 19. septembrī,
miris 1976. gada 1. martā Toronto.

Latviešu kaŗa veterānu - strēlnieku biedrība Toronto

Bijušais brīvās Latvijas valdības loceklis

Aloizs Budže

aizsaukts aizsaulē š. g. 1. martā

Par viņu sēro

Muktu un Tambergu ģimenes Toronto

Vecie politiķi aiziet

TORONTO MIRIS AGRĀKAIS LATVIJAS SAEIMAS DEPUTĀTS ALOIZS BUDŽE

Mount Sinai slimnīcā no leukēmijas 1. martā miris Aloizs Budže, dzimis 1896. gada 19. septembrī Līvānu pagastā. Viņš bijis strēlnieks, pēc kaŗaskolas beigšanas 1915. gadā iesaukts krievu armijā kā virsnieks, Krievijas pilsoņu kaŗā cīnījies pie Melnās jūŗas pret boļševikiem, kur ievainots, pēc tam pārbēdzis uz Turciju, no kurienes 1924. gadā atgriezies Latvijā. Sākumā strādājis Krāslavas rajonā par skolotāju, bet tad pievērsies politikai: divus gadus bijis iekšlietu viceministrs Latgales lietās, Labklājības ministrijā nodaļas vadītājs, divās saeimās bijis deputāts no Latgales kristīgo zemnieku partijas. Pēdējā valdībā pirms K. Ulmaņa autoritārās valdības A. Budže bijis zemkopības ministrs. Vācu laikā bijis Daugavpils apriņķa vecākais. Bēgļu laiku vadījis Vācijā, no kurienes vispirms izceļojis uz ASV, bet 1950. gadā brāļa dēls Jānis Budže viņu izsaucis uz Kanadu. A. Budžes dzīvesbiedre Baigajā gadā aizvesta uz Sibiriju, bet viņš pats tajā brīdī nav atradies mājās. Kanadā A. Budže bijis aktīvs sabiedriskā dzīvē: darbojies latviešu katoļu apvienības valdē kopš dibināšanas, kur vienu laiku bijis valdes vicepriekšsēdis, darbojies Latviešu kaŗa veterānu strēlnieku biedrības valdē un Latviešu pensionāru apvienības valdē. Aizlūgums 3. martā notika Brown Brothers apbedīšanas mājā un izvadīšana 4. martā no Immaculate Conception baznīcas uz Holy Cross kapsētas veterānu nodalījumu, pēdējā gaitā pavadot prāv. Dr. B. Kokinam. Toronto nelaikim paliek brāļa dēls Jānis Budže ar ģimeni un brāļa meita Helēne Zaķe ar divām meitām.

(ls)

† Aloizs Budže

Inženieŗu un tehniķu kopai jauna valde

TLB Inženieŗu un tehniķu kopas gada sapulcē 19. februārī Latviešu namā bija ieradušies 19 kopas biedri. Notikušas 5 biedru sanāksmes ar referātiem, ar caurmēra apmeklētāju skaitu — 20. Vīna vakaru apmeklējušas 70 personas. Šoruden kopa atskatīsies uz 25 darbības gadiem. 25 kopas biedri ir ar augstskolas izglītību, no kuŗiem 10 darbojušies valdē. No iztaujātiem 62 kopas biedriem 37 ir bez augstskolas izglītības.

Sakarā ar kopas 25 gadu jubileju iecerēts sastādīt kopas vēsturi. Kopas dalībnieki aicinā.

(Turpinājums 20. lp.)

Saulainē labi klājas!

OTRĀS LABDARĪBAS VAKARIŅAS PAR LABU SAULAINES TĀLĀKAI IZBŪVEI

Lai gūtu līdzekļus Saulaines izbūves darbu turpināšanai, Saulaines pārvalde, tāpat kā pagājušo gadu, kopā ar draudzes dāmu komiteju 27. februārī Sv. Jāņa baznīcas zālē rīkoja labdarības vakariņas, kuŗās ieradās 142 vakariņotāji. Piedalīšanās bija 25 dol. no personas, kas, atskaitot tiešos izdevumus, deva Saulainei apaļos skaitļos 3000 dol. Šos līdzekļus izlietos galvenokārt elektriskās iekārtas paplašināšanai un uzlabošanai, kādēļ vakars tika arī nosaukts par „apgaismošanas vakaru".

To simboliski iezīmēja baltās sveces uz visiem galdiem. Pirmo sveci pēc Saulaines pārvaldes priekšnieka G. Taņņa uzrunas aizdedzināja archibīskaps A. Lūsis, ievadot galda lūgšanu ar iepriekšējā archibīskapa K. Kundziņa dziesmas vārdiem: Dienu, ko Dievs tev dod . . ." Pēc tam iedegās daudzās sveces uz visiem galdiem, sākoties vakariņām ar trim ēdieniem un vīnu. Kā to pieminēja pārvaldes priekšnieks, šīs vakariņas jau notiek Saulaines jubilejas zīmē, jo nākošgad aprit 25 gadi kopš Toronto Sv. Jāņa draudze ieguvusi šo lauku īpašumu, kas bijusi ilggadējā draudzes mācītāja un tagadējā archibīskapa A. Lūša iecere, lai latviešu bērniem būtu vieta, kur pulcēties un augt latviskā garā. Šo mērķi Saulaine turpat 25 darbības gados arī pilnā mērā attaisnojusi.

Arī Sv. Jāņa draudzes priekšnieks J. Koncis uzrunā pieskārās Saulaines mērķiem, atceroties pirmos darbības gadus, kad Saulainei sākumā gaismu deva vecs ģenerātors, kas brīžiem „streikoja". Īpašums gadu no gada paplašināts un izveidots. Tas tagad kļuvis par jauku apmešanās vietu ne tikai Kanadas latviešu bērniem, bet šeit pavada vasaras arī bērni no ASV, lai augtu par latviešiem. Arī R. Bręgžis no pārvaldes varēja iepriecināts ziņot, ka Saulaine tagad izveidota, lai tajā varētu uzņemt ne tikai vēl lielāku bērnu skaitu, bet šeit patīkamu vasaras atpūtu atradīs arī daudzi citi viesi, lai uzturētos latviskā vidē un pilnā mērā baudītu dabas jaukumus, ko sniedz šī skaistā vieta. Viņš mudināja vēl plašāk attīstīt Saulaines sabiedrisko dzīvi un sekot ierosinājumam izveidot Saulaines draugu pulku.

Par Saulaines dabas krāšņumu varēja pārliecināties daudzajās krāsainās slīdītēs, kas R. Šteinberga demonstrējumā atļāva skatīt uz ekrāna ziedus un ainavas klusinātas mūzikas pavadījumā. Pēteris Zaretoks savukārt demonstrēja filmu par notikumiem Saulainē pagājušā vasarā, arī Jāņu svinēšanu un pārbūvētā šķūņa, ar kantīnas un augšstāva zāles atklāšanu, kur daudzi no vakariņu dalībniekiem varēja ieraudzīt paši sevi, kavējoties jaukajās vasaras atmiņās.

Aida Putniņa bija sacerējusi īpašu dziesmu „Saulainē mums labi klājas", kuŗu visi kopīgi nodziedāja pie galda sēdot. Ariana Liepiņa no Ošavas ģitaras pavadījumā iepriecināja ar vairākām dziesmām, arī ar pašas sacerētiem vārdiem. Viņai pievilcīga balss un izkopts priekšnesums. Gribētos viņu dzirdēt arī citos plašākos latviešu sarīkojumos. Liela piekrišana bija programmas vadītāja Edgara Ābeles jautrajiem stāstījumiem un anakdotiem. Savu veltījumu pantos vēl nolasīja Vilma Kinstlere.

Uz ieejas talonu numuriem izlozēja vairākus laimestus: vienu nedēļu brīvu uzturēšanos Saulaines bērnu nometnē, divas „Wintario" loterijas biļetes un vienu Olimpiadas loterijas biļeti „par vienu miljonu dolaru", kā to pieteica programmas vadītājs. Šī loze bija piestiprināta zem viena no vakariņotāju krēsla sēdekļa. Kad to paziņoja atklātībai, visi pacēla savus krēslus un meklēja laimīgo biļeti. To zem sava krēsla sēdekļa atrada Arvīds Sausais, kas savu „miljonu" tūliņ ziedoja Saulaines izveidošanai.

Beigās Saulaines priekšnieks G. Tannis pateicās sarīkojuma galvenajām saimniecēm — Katei Bružei, Natālijai Tannei, Vilmai Laugei un Ņinai Černavskai, kā arī pārējām talciniecēm, priekšnesumu dalībniekiem un visiem vakara atbalstītājiem, izdalot rožu veltes. Tādas saņēma arī archibīskaps A. Lūsis, draudzes dāmu komitejas priekšniece Līvija Jansone, kuŗai tieši šinī vakarā bija vārda diena, mācītājs I. Gaide un Aina Konce, kas sekmīgi veic draudzes biroja darbus.

V. S.

Jauniešu mākslas izstādē, kas Sv. Jāņa baznīcas zālē bija rīkota sarīkojumu ciklā šī māksla ir jauna ietvaros, ar vairāk nekā 90 darbiem piedalījās 19 jauno talantu. Augšējā attēlā redzams jaunatnes sarīkojumu rīcības komitejas priekšsēdis Arnis Puķītis. Labajā pusē izstādē ar Gundara Robežgruntnieka stikla veidojumu „Space vasez" iepazīstas architekts N. Sebris (pa kreisi) un Saulaines pārvaldes priekšnieks G. Tannis.

Foto: J. Ligers

KLIVLANDE

Apvienotās draudzes kreditsabiedrības desmit gadu jubilejas sapulci ar svētbrīdi ievadīja māc. L. Grendze, bet atklāja priekšsēdis A. Pētersons. Viņš ziņoja, ka noguldījumos jau pārsniegts viens miljons dolaru. Par noguldījumiem pagājušā gadā maksāja 6,5 proc. Kreditsabiedrība bez konfesiju izšķirības apkalpo visas latviešu draudzes Ohaijo pavalstī. Tajā tagad apvienoti 430 biedri. Darbības pārskatu par desmit aizvadītiem gadiem nolasīja sekretārs I. Šalme. Par pirmo kreditsabiedrības valdes priekšsēdi ievēlēts H. Salaks. Dibināšanas sapulcē piedalījušies 26 biedri. Kasiere R. Miezīte ziņoja, ka pagājušā gadā sabiedrība pelnījusi 65.000 dol. Dividendēs izmaksāts 47.222 dol. Kreditsabiedrības bilance uz sapulces dienu bija 1.037.000 dol. Kreditkomisijas priekšsēdis B. Egle ziņoja, ka pagājušā gadā piešķirts 31 aizdevums par 101.700 dol. Naudas aizņēmēju skaits samazinājies. Revīzijas komisijas ziņojumu nolasīja priekšsēdis K. Miške. Saimnieciskās konjunktūras pētīšanai darbojas sevišķa komisija: A. Pētersons, P. Leitis un B. Egle. A. Štelmacheram, V. Zemesarājam un R. Žagaram izmaksātas sevišķas prēmijas par noguldījumiem, kas devuši sabiedrības apgrozījumos nozīmīgus skaitļus un bijuši arī centīgi krājēji. V. Zemesarājs savu prēmiju nodevis Garezera vidusskolai. Sapulcē piedalījās 145 biedri.

● Māc. L.Grendze Apvienotās draudzes dievnamā salaulājis Enitu Veitu ar Jāni Kuģenieku. Laulību svētbrīdi kuplināja vijolnieks P. Briedis un ar ērģeļu priekšnesumiem L. Zemesarāja. Jaunlaulātie savu kopējo dzīvi vadīs Klīvlandē.

J. E.

Jāiztiek būs pašiem ar savu namu

SPRAIGA DV TORONTO NODAĻAS GADA SAPULCE

DV Toronto nodaļas gada sapulce, piedaloties 79 biedriem, kā jau mūsu laikraksta iepriekšējā numurā ziņojām, notika 22. februārī DV namā, ievēlot jauno valdi un revīzijas komisiju. Atsevišķi balsojot, par priekšsēdi ievēlēja līdzšinējo V. Plūdoni un vietnieku Z. Akotu. Tālāk sniedzam sapulces gaitas atreferējumu.

Ievadījumā sapulces dalībnieki vienojās DV dziesmā un ar klusuma brīdi godināja starplaikā mirušos biedrus: Ādolfu Melderi, Arturu Kvēpu, Albertu Štālu, Edgaru Bodnieku, Ernestu Zariņu, Jāni Grīnbergu, Jāni Rapšu un Lkok Jūliju Ausekli. Priekšsēdis V. Plūdons aicināja arī turpmāk strādāt sadarbības garā, norādot, ka var rasties vajadzība paplašināt līdzšinējo DV namu, jo Latviešu sabiedriskā centra īstenošana ieilgst.

DV Kanadas valdes pārstāvis R. Britāls apveltīja ar DV zelta krūšu nozīmi bij. nodaļas priekšsēdi Pēteri Ratnieku un ar DV KV atzinības rakstu Ausmu Plūdoni, Zelmu Simanovsku un Žani Jākabsonu. LNAK valde ar rakstu bija pateikusies nodaļas valdei par atbalstu, atvēlot savā namā telpas LNAK valdes sēdēm. Rakstam bija pievienots arī nodaļas biedra LNAK valdes priekšsēža Tālivalža Kronberga sveicienus, ko sapulce uzņēma ar aplausiem. Darbības pārskats nodaļas biedriem bija jau piesūtīts iepriekš, kādēļ sapulce pie tā tuvāk nepakavējās, izņemot dažus papildinājumus par darbu norisēm starplaikā. Tā piem. aprūpes daļas vadītājs Zigurds Akots varēja ziņot, ka līdz sapulces dienai Ziemsvētku akcijas ziedojumos ienākuši 3000 dol., kas bijis rekordskaitlis, izsakot visiem ziedotājiem pateicību. Biedrzinis O. Kļavenieks savukārt informēja, ka uz sapulces dienu nodaļā 495 biedri, to vidū 119 vanadzes, 4 jaunvanagi, 3 jaunvanadzes un viens goda biedrs. Viņš pateicās bij. Kanadas vanadžu priekšniecei Monikai Jonānei, kas pēdējās dienās pirms sapulces iesaistījusi nodaļā vēl 8 jaunus biedrus. Sapulces dalībnieki viņu sumināja ar aplausiem. Biedrzinis minēja, ka pēc DV Mēnešrakstā sniegtās informācijas varētu konstatēt, ka DV Toronto nodaļa ar vienu biedra vairākumu, kļuvusi lielākā nodaļa, kāda aizvadītā gadā bija DV Adelaides nodaļa Austrālijā. Taču galīgais pārskats vēl gaidāms no DV Centrālās valdes, kā to paskaidroja DV KV priekšsēdis K. Purmals.

Jaunizraudzītais šaušanas sekcijas vadītājs O. Zvirgzdgrauds, kas pārņēmis sekcijas vadību no A. Rūdolfa, informēja, ka sekcijas rīcībā ir sporta ieroči 800 dol. vērtībā. Sekcijas dalībnieki guvuši panākumus ar uzvarām. 8 gadījumos tie pārstāvējuši DV šaušanas sacensībās ar kanadiešiem. Nebija ienācis pārskats no DV sporta kluba, bet kā ziņoja nodaļas biedrs Latv. sporta apvienības Kanadā priekšsēdis A. Dzilna, klubā apvienoti 42 biedri. Par vanadžu kopas darbību ziņoja priekšniece M. Dumpe. Revīzijas komisijas priekšsēdis A. Šterns atzina valdes un sekciju darbu par sekmīgu, īpaši atzīmējot vanadžu rosmi, vanadžu kori Zīli, bibliotēku, kuŗu vada Vera Leišupe, tāpat tautas deju kopu Daugaviņu ar tās vadītāju E. Kalviņu un visus pārējos darba darītājus, aicinot tiem un nodaļas valdei izteikt pateicību. Revīzijas komisija ierosināja valdi rūpēties par nama inventāra saudzīgu lietošanu attiecsmē uz nama telpu īrētājiem, un proponēja izraudzīt 3 personu komiteju, kas rūpētos par jaunu DV biedru, tāpat arī par jau esošo biedru ģimenes loceklu iesaistīšanu DV organizācijā. Jautājumu atstāja valdes izkārtošanai.

Debatēs par nodaļas darbību izteicās vairāki runātāji, tāpat par jaunatnes aktīvāku iesaistīšanu DV darbā, vairāk rosinot jaunatnes pasākumus. Starp daudzajiem ierosinājumiem K. Zenaitis ieteica izraudzīt kompetentas personas, kas referētu latviešu skolā un ģimnazijā par DV organizāciju, jo „daudz kas jau nokavēts". V. Ciņis norādīja, ka latviešu ģimnazijai jau irādīta filma „My Latvia". Anete Bencone ierosināja valdi iesaistīt jauniešus interešu sekcijās.

Pēc E. Krūkas ierosinājuma, sapulce apstiprināja DV delegātu sapulcei arī vienu jaunatnes pārstāvi. Nominācijas komisijas priekšsēdis I. Zamlovskis ziņoja, ka izraudzīta kandidāte nodaļas jaunatnes daļas vadītājas postenim, kas varētu būt arī delegāte DV delegātu sapulcei, minot Annu Briedi, ko sapulce arī ievēlēja, līdz ar četriem citiem delegātiem, kas jau minēti laikraksta iepriekšējā numurā. Pārrunās par DV globālām dienām no 26. — 31. augustam Anglijā, uz kuŗām gatavojas doties arī DV deju kopa Daugaviņa, kopas vadītājs Ed. Kalviņš ziņoja, ka kopas rīcība pašreiz ir ap 1800 dol.. Tā apvieno 43 dejotājus, ieskaitot 12 Mazās Daugaviņas dejotājus no 7 līdz 13 g. v.

V. Kalniņš mudināja kāpināt informācijas darbu, kas ir viens no mūsu svarīgākiem trimdas uzdevumiem. Uz to norādīja arī arējās informācijas daļas vadītājs V. Cinis, uzsverot demonstrāciju lielo nozīmi. Viņš minēja kā piemēru ukraiņus, kur šajā kopējā darbā iesaistījušās arī sievietes. A. Ancāns atgādināja savā laikā ierosināto Informācijas centru. V. Plūdons norādija, ka sadarbībā ar LNAK pieņemts viedoklis, ka LNAK galvenais uzdevums ir informācija, bet DV — aprūpe.

Sapulce pieņēma O. Kļavenieka ierosinājumu, ka šis gads

(Turpinājums 13. lp.)

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

6. martā pl. 7.30 vak. Latviešu namā TLB drāmatiskās kopas drāmatizējums Čāpiņa dēla precības (no J. Janševska Dzimtenes) ar dziesmām un dejām. Saviesīgs vakars. Bufete ar padzērieniem un uzkodām. Visi aicināti.

7. martā pl. 4.30 pēcp. East Minster United Church, 310 Danforth Ave. (pie Chester pazemja) atskaņos Durufle Rekviēmu un citus darbus. Piedalās koŗi, Toronto Brass kvintets un Anita Rundāne — ērģeles. Ieeja pret ziedojumiem.

7. martā filmas Pūt, vējiņi izrādes pl. 6.30 un 9.00 vakarā, Ontario Science Centre zālē, 770 Don Mills Road.

7. martā pl. 6 vak. Sv. Jāņa baznīcā Plkv. Oskara Kalpaka un viņa karavīru piemiņas dievkalpojums.

11. martā pl. 2 Latviešu namā rēgulārā pensionāru sanāksme. Referēs rakstniece B. Senkēviča „Rīgas daudzinājums.

13. martā pl. 6.30 vak. Plkv. Kalpaka bataljona atceres balle Prince Hotel, 900 York Mills Rd. (pie Don Mills Rd.).

20. martā pl. 7.30 vak. DV Toronto vanadžu koŗa Zile koncerts, 1573 Bloor St. W. Diriģents Arvīds Purvs. Saviesīgajā vakarā spēlēs Runči.

20. martā pl. 8 vak. Latviešu namā TLB inženieŗu un tehniķu kopas gadskārtējais „Saviesīgais vakars."

21. martā pl. 3 pēcp. Latviešu nama augšējā zālē Burtnieki rīko Lieldienu daudzinājumu. Svētku mielasts groziņu veidā.

27. martā pl. 8. vak. DV namā Latv. kaŗa inval. apv. Kanadā saviesīgs vakars. Vakaru ar dziesmām kuplinās M. Pavasars. Spēlēs „Runči".

27. martā pl. 7 Sv. Jāņa draudzes dievnamā, 200 Balmoral Ave., tenora Ivara Gaides un ērģelnieces Anitas Rundānes garīgs koncerts par labu draudzes ērģeļu fondam.

28. martā pl. 3. pēcp. Bickford Park skolas auditorijā Toronto teātŗa izrāde Ernesta Aistara „Goda diena" Voldemāra Pukata režijā.

29. martā pl. 20.00 Latviešu namā — LPB PPPV. Referēs Juris Zommers par tematu „Reālitātes, sapņi un jaunais latviešu dzejnieks".

3. apr. Ilmāra Dzeņa un kompānijas koncerts-kabarē „Tai mazā krodziņā" Ukraiņu namā 297 College St. Sākums pl. 8 vakarā.

3. aprīlī pl. 7.30 vak. DV namā Baltiešu veterānu korpusa dibināšanas 10 gadu atcere un draudzības vakars.

4. apr. pl. 7 vak Minsteres vīru koŗa koncerts Northern Secondary (Eglinton - Mt. Pleasant)

6. apr. pl. 7.30 vak Minsteres vīru koŗa koncerta atkārtojums Latviešu namā — kafejīca.

11. aprīlī pl. 6vak. Sv. Andreja draudzes koŗa gadskārtējais koncerts Sv. Andreja baznīcā.

18. aprīlī pl. 16.00 Latviešu namā — LPB Arnolda Rasas piemiņas sarīkojums. Referēs māc. Ā. Čoŗs par tematu „Kristīgā rakstnieka darbs un nozīme šodien". Piedalīsies Dr. E. Upenieks, B. Senkēviča, I. Purva (apceres, atmiņas, darbu lasījumi) u.c. Mūzikāli priekšnesumi.

24. aprīlī pl. 8 vak. Bickford Park skolas auditorijā ALT Bostonas ansambļa 25 g. jubilejas iestudējums — Rūdolfa Blaumaņa No saldenās pudeles. Režisors Reinis Birzgalis.

TORONTO KONCERT-APVIENĪBAS KONCERTI

6. maijā soprāns Irma Kurme, pie klavierēm Verena Stelpe-Dambrāne.

Visi koncerti notiek Sv. Laurenca Taunhallē.

SV. KATRĪNAS

20. martā pl. 7 vak. 185 Bunting Rd. St. Chatarines, Folk Arts centrā pie Queen Elisabeth ceļa, deju kopa Jandāls rīko „Jandālvakaru'. Programmā Ņudžersijas jauniešu ansamblis Frikadeļu zupja, lietuviešu deju kopa Ņemunas, slovaku - deju kopa Dunai, Jandāls un krustmātes — vanadžu kopa. Bez priekšnesumiem deja un atspirdzinājumi.

LONDONA

20. martā pl. 18.30 Londonas ukraiņu centrā 247 Adelaide St. S. DV Londonas nod. mednieku un makšķernieku sekcija rīko Zaķu balli Priekšnesumi, „Mežsarga meitiņas" vēlēšanas, bagātīgs cienastu galds. Spēlēs Runči.

Jaunatnes sarīkojumu virknē Kultūras dienu nobeigumā Toronto iespaidīgs priekšnesums bija jaunatnes koŗa dziesmas, kur īsā laikā bija saliedēti dziedātāji no Toronto, Otavas un dažas atsevišķas balsis pat no Ņujorkas. Attēlā koristi ar diriģenti Vizmu Maksiņu.
Foto: J. Liģers

Brīvības cīnītāju piemiņas sarīkojums

DV Toronto nodaļa 29. februārī savā namā bija rīkojusi Latvijas brīvības cīnītāju atceres vakaru, pulcinot 75 dalībniekus, galvenokārt bijušos cīnītājus no pēdējiem pasaules kaŗiem. Sarīkojums bija veltīts Ziemeļlatvijas atbrīvoš. cīņām un tā laika notikumu atcerei. Tos saistošā referātā pieminēja jurists un pēd. laikraksta Tēvija apgāda vadītājs R. Turks no Ņujorkas. Kaŗa beigu posmā Tēvija pārcēlās no Rīgas uz Liepāju, kur referents uzturējās līdz Kurzemes cietokšņa krišanai, pārceļoties laivā uz Zviedriju. R. Turks gandrīz stundu ilgā stāstījumā pakavējās pie Latvijas brīvības cīņām pirms 57 gadiem, minot arī vairākus faktus, kas agrāk nebija pieminēti.

Plkv. Baloža brigāde, turpinādama uzbrukumu pret boļševikiem, marta beigās sasniedza Lielupes līniju. 1919. g. 13. februārī plkv. Zemitāna vadībā sāka formētie 1. Valmieras kājnieku pulks, ar plkv. ltn. Jansonu. 27. martā pulks ieradies Ziemeļlatvijā un jau 29. martā kopā ar igauņiem un somiem uzsācis kauju ar stipriem sarkano spēkiem. 16. aprīlī, kad padzina Latvijas pagaidu valdību ar ministru prezidentu Kārli Ulmani un pēc Rīgas ieņemšanas 22. maijā, landesvēra un dzelzs divīzijas daļas sāka virzīties ziemeļu virzienā. No 19. — 22. jūnijam Raunas upes krastos pie Cēsīm vācu spēkus izšķiroši sakāva Ziemeļlatvijas brigāde ar Cēsu pulka un igauņu daļām. Turpinot vajāt vācu spēkus Daugavas virzienā, Ziemeļlatvijas brigādei nācās cīnīties ne tikai ar boļševikiem, bet kopā ar igauņu daļām arī pret landesvēru un dzelzs divīziju. Ar to iesākās vācu varas sabrukums Baltijas telpā.

Pēc referāta klausītājiem bija arī jautājumi, kuŗos piedalījās V. Kalniņš, kptn. J. Šmits, LKOK pulkvedis A. Liepiņš, J. Ozols, O. Zvirgzdrauds, Birutа Senkēviča u. c.

LKOK majors Ameriks, kas bija atceres sarīkojuma galvenais iniciātors un 1. Valmieras pulka dalībnieks Ziemeļlatvijas atbrīvošanas cīņās, īpaši pieminēja igauņu cīnītājus un nodibināto ieroču brālību, cildinot arī pulkv. Zemitānu un plašāk pieskaŗoties toreizējām cīņām un to vadībai. Viņš pakavējās arī pie pirmā Latvijas armijas virspavēlnieka plkv. O. Kalpaka un kalpakiešu cīņām, cildinot klātesošos kalpakiešus plkv. A. Liepiņu un K. Tanni, kas savukārt pakavējās pie poļu armijas cīņām pie Daugavpils un tās ieņemšanas.

Par Siguldas pulka gaitām un tā pirmo komandieri LKOK ģen. O. Dankeru runāja kapt. T. Miezītis.

Sumināj umus saņēma igauņu viesis Ziemeļlatvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieks LKOK majors Boriss Lemans, kas uzsvēra abu kaimiņtautu ciešo likteņa kopību. Ar rakstu brīvības cīnītājus bija sveicinājis kapt. Augusts Millers no ASV un vltn. A. Zariņš no Sv. Katrīnām. Biruta Senkēviča nolasīja savu dzejoli, veltītu kalpakiešiem, sakarā ar plkv. Kalpaka piemiņas dienu 6. martā.

Sarīkojumā duetus un tautasdziesmas dziedāja Jānis Barušs un Alberts Korsaks Maijas Barušas klavieŗu pavadījumā. Svinīgo sarīkojumu ar uzrunu ievadīja DV Toronto nodaļas valdes priekšsēdis V. Plūdons, kas vadīja arī programmas norisi. Visi klātesošie atbrīvošanas cīņu dalībnieki saņēma sārtu neļķes ziedu, ko pasniedza nodaļas vanadžu kopas priekšniece M. Dumpe. Ziemeļlatvijas atbrīvošanas cīņu dalībniekam LKOK kapt. A. Vītoliņam nosūtīja kopēji parakstītu sveicienu. Vanadzes pacienāja viesus ar uzkodām un atspirdzinājumiem.

O. K.

DV Toronto nodaļas atbalsts nacionāliem mērķiem

Tikai dažas dienas pirms DV Toronto nodaļas biedru gada sapulces nodaļas valdes sēdē Latvijas nacionālā fonda Zviedrijā darbības atbalstam piešķīra 500 dol. Nodaļas vanadžu kopa savukārt ar 500 dol. atbalstīja Latvijas brīvības fondu. Valdes sēdes ievadījumā 18. februārī DV namā priekšsēdis V. Plūdons aicināja ar klusuma brīdi pieminēt pēdējā laikā mūžībā aizgājušos nodaļas biedrus — Jāni Grīnbergu, Jāni Rapšu un LKOK Jūliju Ausekli. Sekretārs N. Brasliņš informēja, ka dzīves gadu atcerē apsveikti: Leonids Jankovičs (70 g.), Pauls Grāmatiņš (70 g.) un Miķelis Berķis (75 g.). Vanadžu kopas priekšniece Margrieta Dumpe norādīja, ka vanadzes īpaši rūpējas par slimnieku apciemojumiem un lūdza par attiecīgiem gadījumiem informēt kopas valdi. I. Magons ziņoja, ka Baltiešu vaterānu korpusa 10 gadu atceres sarīkojums paredzēts 3. aprīlī DV namā.

O. K.

Mākslinieku vienība Latvis šogad savu izstādi bija rīkojusi Sv. Jāņa baznīcas telpās no 20. — 22. februārim. Tajā bija pārstāvēti 26 autori ar 59 darbiem. Augšējā attēlā izstādi atklāj LN AK valdes priekšsēdis T. Krombergs.
Foto: J. Liģers

Apvienotais Montrealas un Otavas jaunatnes koris ar Montrealas koklētājām un diriģenti Daci Štauveri Kultūras dienās Montrealā. Foto: V. Kalacis

Anglijas latvieši gatavojas DV 3. globālajām dienām

DVF HALIFAKSAS NODAĻAS 25 GADU JUBILEJA

DVF Halifaksas nodaļa Anglijā ar aktu un kopēju mielastu savā namā atzīmēja 25 darbības gadus. Bez nodaļas biedriem, organizācijas vadības un kaimiņu nodaļu darbiniekiem piedalījās arī citi lūgti viesi..

Pēc nodaļas karoga ienešanas un draudzes māc. E. Bergmaņa dievvārdiem īsos vārdos nodaļas darba cēlienu raksturoja valdes priekšsēdis A. Dzītars, bet vanadžu kopas vadītāja B. Dzītare pateicās kopas vanadzēm par līdzšinējo veikumu. Vanadžu kopa pērnā gada beigās varēja atskaitīties uz 15 gadiem; kopā darbojas arī vanagu dzīvesbiedres — cittautietes. Uzrunu teica DV priekšnieks J. Frišvalds, atzinīgi vērtēdams nodaļas veikumus. Nodaļa kā viena no pirmajām iegādājusies savu namu, vēlāk to paplašinājusi un, materiāli nostiprinoties, atbalstījusi citu nodaļu cenšanos pēc „sava kaktiņa'. Ar ziedojumiem atbalstīti arī citi latviešu pasākumi. Agrāk nodaļa sevišķi izcēlusies politiskās informācijas darbā, bet liels zaudējums bijis nozares vadītāja P. Radiņa nesenā aiziešana mūžībā. Kaut gan latvisku ģimeņu maz — tomēr nodaļas paspārnē darbojas latviešu skola, kā arī it prāva un sekmīga tautas deju kopa H. Lībieša vadībā.

DV priekšnieks uzrunā norādīja, ka DV 3. globālās dienas, kas Londonā notiks no 27. — 30. augustam, ir ne tikai rīcības komitejas un zemes valdes lieta, bet gan visas Anglijas saimes uzdevums. Nodaļām ir jāinteresējas par priekšdarbiem un jāraugās — kādā veidā, ar dalību un arī materiāli, iespējams to izkārtojumu sekmēt. Kopējus ceļojumus uz šo notikumu jau kārto DV ASV, Kanadā, Rietumvācijā, Zviedrijā, un, sagaidāms, arī Austrālija būs pārstāvēta. Arī DVF nodaļām jākārto kopēji braucieni ar autobusiem. Nodaļām jāsakārto un zemes valdes loc. G. Tamsonam jāpiesaka savi DV organizācijas darba skatei resp. izstādei domātie materiāli — fotoalbumi, apkārtrakstu — biļetenu sējumi, laikrakstu izgriezumu un sarīkojumu programmu kopojumi. Tas būtu darāms ne tikai nodaļām Anglijā, bet arī visās citās darbības zemēs. Frišvalds ieteica nodaļām pēc DV dienu beigām citu zemju ciemiņus aicināt pie sevis ciemos, lai tie iepazītos ar šejienes nodaļu darbību un īpašumiem uz vietām. Tādā kārtā globālās DV dienas izvērtīsies par organizācijas Anglijas saimes līdz šim lielāko sabiedrisko notikumu, un jāgādā, lai izdotos kā izkārtojumā, tā idejiski, un paliktu labā atmiņā ciemiņiem un pašiem.

Personiski DVF valdes vārdā sveicināja ārējās informācijas daļas vad. Gunārs Tamsons, Līdsas nod. vārdā — J. Pētersons, Bradfordas nod. — V. Buševics, Donkasteras nod. — A. Freimanis un Hadersfildas nod. — K. Paeglis. Visiem šiem tuvajiem kaimiņiem un savu namu īpašniecēm nodaļām līdz ar sveicieniem bija arī veltes halifaksiešiem. Ev. lut. Ziemeļanglijas un Līdsas draudzes vārdā jubilāri sumināja draudzes priekšnieks R. Pureniņš, bija arī vēl citi apsveicēji. Rakstveida sveicienus bija sūtījuši DVF valdes priekšnēdis L. Rumba, vanadžu priekšniece Marija Ķeņģe, Latviešu mājas Almelijā vadības vārdā T. Strēlerts u.c. Aktu vadīja nodaļas valdes priekšsēža vietn. E. Zobens. Nobeigumā visi nodziedāja Daugavas Vanagu dziesmu un iznesa karogu. Draudzīgās pārrunas turpinājās pie azaida.

Izmantojot izdevību, DV prks J. Frišvalds un CV prezidija loc. S. Lindiņš kopā ar zemes valdes locekļiem G. Tamsonu, R. Pureniņu, A. Freimaņi un klātesošo nodaļu valžu priekšsēžiem pārrunāja dažu 3. globālo DV dienu izkārtojumu un pāris citas organizācijas dzīves aktuālitātes. Nodaļu priekšsēži solīja iespējamo atbalstu kopējām DV dienām Londonā. Pati jubilāre — Halifaksas nodaļa jau pērn nodevusi ziedojumu rīcības komitejai un to sola arī šogad. Savu 25 g. jubileju atzīmējot, Halifaksas nodaļa ziedo 200 mārc. DVF jaunajam lauku īpašumam krēslu un galdu iegādei.

J. B.

Austrumu draudzē priekšnieka maiņa

Toronto latviešu ev. lut. Austrumu draudzes 29. februāŗa gada sapulcē, ko vadīja V. Dreifelds un protokolēja draudzes sekretārs R. Pētersons, piedalījās 71 draudzes loceklis. Draudzes darbības pārskatu nolasīja draudzes priekšnieks E. Ziplāns. Pēc revīzijas komisijas priekšsēža Valža Bērziņa ziņojuma sapulce gada pārskatu pieņēma un izteica pateicību draudzes darbiniekiem.

Draudzes 1976. gada budžeta projektu 25.400 dol. apmērā sapulce pieņēma negrozītu.

Pārvēlēja vienu trešo daļu padomes locekļu, pie kam ilggadējais draudzes priekšnieks E. Ziplāns, pēc nepārtraukta 16 gadu darba draudzes priekšgalā, vairs nevēlējās kandidēt. Viņam par līdzšinējo darbu sapulces vārdā pateicās tās vadītājs V. Dreifelds un pasniedza velti. Padomē ievēlēja 6 locekļus: no līdzšinējiem Edgaru Ābeli, Arvīdu Bērziņu un Georgu Sosti, bet no jauna Regīnu Bērziņu, Elmāru Grotānu un Vilhelmu Liepiņu. Pagājušā gadā miruši divi padomes locekļi — Krišs Jēkabsons un Jānis Bajārs, kuŗus sapulce pieminēja ar klusuma brīdi.

Revīzijas komisijā, ko uz diviem gadiem ievēlēja pagājušā gadā, darbojas Valdis Bērziņš, Tenis Tūters un Jānis Vanags.

Nolēma, ka turpmāk draudzes dāmu komiteja no bazāra atlikuma vienu trešdaļu iemaksās rezerves fondā, bet divas trešdaļas izlietos citām vajadzībām. Draudzes dāmu komiteja Lielā lūdzamā dienā, 14. martā, pēc dievkalp. rīko draudzes pēcpusdienu Sv. Barnaba baznīcas zālē.

—ls—

DV Ošavas nodaļa aktivizē darbību

Sakarā ar vairāku šīs nodaļas biedru pārcelšanos uz citiem latviešu centriem, nodaļas darbība uz laiku bija apsikusi. Tās iedzīvināšanai DV Kanadas valdes izraudzītā iniciātore Antonija Stāraste 15. februārī bija aicinājusi savā mājā uz apspriedi ieinteresētos tautiešus, pati vadot arī sanāksmi ar protokolistu A. Apšiņu. Sanāksmē pārrunāja nodaļas turpmāko darbību. Jau apzināts lielāks skaits biedru, kas ieinteresēti nodaļas darbības izvēršanā, piesaistot vēl jaunus dalībniekus. Nodaļas kasē uzkrājušies ap 400 dol. Iepriekšējam valdes priekšsēdim Fr. Berķim no pienākumiem atteicoties, viņa vietā ievēlēja A. Stārasti, kas vadīs arī vanadžu kopu. Par sekretāru un kasieri izraudzija A. Apšiņu. Viņi pārstāvēs nodaļu arī DV Kanadas delegātu sapulcē un vanadžu salidojumā marta beigās Toronto.

O. K.

Pianists Arturs Ozoliņš

Kanadas valdības uzdevumā 7. martā dosies septiņu nedēļu ilgā Latīņamerikas turnejā, spēlējot solo koncertos un ar orķestriem Kubā, Meksikā, Venecuelā, Brazīlijā un Argentīnā. Turneju rīko Kanadas ārlietu ministrija

WHOLESALE DIAMONDS AS A HEDGE AGAINST INFLATION. INVEST FIVE DOLLARS

AND OUR BROCHURE WILL BE SENT TO YOU OUTLINING THIS INVESTMENT OFFERING A GUARANTEE CLAUSE. WRITE TO

FIFTY-EIGHT FACET DIAMOND CORPORATION
1111 FINCH AVENUE WEST,
SUITE 158,
DOWNSVIEW, ONT. CANADA
M3J 2E6

Daugaviņas Baltijas nakts sarīkojumā Toronto piedalījās arī meiteņu ansamblis Ausma. Attēlā no kreisās: Silvija Aveniņa, Anna Broka, Sandra Broka un Laura Zariņa. Ansamblis dziedāja pirms un pēc starpbrīža. Foto: J. Ligers

Čaklās pankūku cepējas Latviešu nama pankūku ballē Toronto, kas bija rīkota par labu nama vajadzībām. Attēlā: A. Briede, I. Menska, V. Baumane, E. Āpše, S. Leite, I. Ezerniece, A. Ģīme, Ž. Roberta, F. Neimane, A. A. Koka un I. Stagava ar dāmu komitejas priekšnieci S. Žaķi vidū.
Foto: J. Liģers

Latvijas žurnālisti Lietuvā 1921. gadā

Otto Krolla neiespiestajās atmiņās saglabājušās ziņas par vairākiem kultūrvēsturiski nozīmīgiem notikumiem. Jau brīvās Latvijas sākuma gados radās ideja Latvijas preses darbiniekiem viesoties Lietuvā, lai izveidotu ciešāku kopdarbību. Šīs idejas iedzīvināšanu uzņēmās un labi veica Otto Krolls kopā ar E. Blanku. Krolls toreiz ļoti aktīvi darbojās Brīvā Zemē, kur bija faktiskais redaktors, ko atzina arī K. Ulmanis un atbildīgais redaktors O. Freivalds. Bez tam viņš priekšpusdienās darbojās arī LTA — Latvijas telegrafa aģentūrā.

O. Krolls un E. Blanks vispirms devās uz Lietuvas sūtniecību, kas toreiz atradās nelielā koka mājā Bruņinieku ielā, netālu no Brīvības ielas. Lietuvas sūtnis bija ļoti priecīgs par šo nodomu un apsolīja vislielāko pretimnākšanu šī plāna iedzīvināšanai.

Mūsu trimdinieku vecākai paaudzei būs interesanti zināms, kas šai ekskursijā bija Latvijas preses oficiālie pārstāvji: E. Blanks (Latvijas Sargs), P. Bākulis (Jaunākās Ziņas), R. Bērziņš (LTA direktors), A. Čaks (Sevodņa), O. Grosbergs (Rigasche Rundschau), J. Grīns (Latvijas Kareivis), V. Grēviņš (Sociāldemokrats), H. Kaupiņš (Strādnieku Avīze), O. Krolls (Brīvā Zeme un Kultūras Vēstnesis), A. Švābe (Laukstrādnieks) un J. Sproģis (Latvijas Vēstnesis). Latviešu grupā vēl piedalījās J. Porietis un mākslinieks R. Suta. Minēti arī Igaunijas oficiālie pārstāvji, kas arī bija uzaicināti šai ceļojumā. Latvijas dzelzceļu virsvalde piešķīra speciālu vagonu. Brauciens līdz Kaunai ilga 6 stundas, kur viesus sagaidīja Lietuvas žurnālisti.

Kauna ir veca krievu cietokšņa pilsēta. Tagad tā bija kļuvusi par Lietuvas galvaspilsētu, jo poļi bija okupējuši Viļņu ģenerāļa Želichovska vadībā. Viņi bija plānojuši okupēt arī Daugavpili, bet, uzzinājuši par latviešu gatavošanos cīņai, no šī nodoma atteicās.

Pirmās dienas pēcpusdienā ekskursanti sēdās automobiļos, lai iepazītos ar Lietuvas galvenām vietām un pilsētu. Pilsēta nav liela. Gandrīz visi nami ir vai nu vienstāvu vai divstāvu, jo augstākus namus bija noliegts celt cietokšņa dēļ. Sakarā ar Viļņas okupēšanu daudz lietuviešu bēgļu saplūda Kaunā, tā ka iestājās liels dzīvokļu trūkums. Arī valdības iestādes novietojās nepiemērotās telpās. Tā piem. Lietuvas seims sāka darboties kādas skolas telpās. Bija iespēja arī ieskatīties šī seima darbībā, jo pašlaik notika plenārsēde. Skolas telpās gar sienām bija novietoti Lietuvas pilsētu ģerboņi. Prezidentam bija uzcelts speciāls paaugstinājums, aiz kura redzams Lietuvas valsts karogs un valsts ģerbonis. Pašlaik iztirzāja jautājumu par 1. maija svinību norisi. Sociāldemokrati nebija bravurīgi, jo seimā viņiem bija tikai 13 deputātu.

Parku pilsētā nav. Ir gan Brīvības gatve, apstādīta ar kokiem. Satiksme notiek ar važoņiem, automobiļiem, zirgu tramvajiem un šaursliežu dzelzceļu. Tirdzniecība rosīga, logos redzami apelsīni, kuru ievešana Latvijā pagaidām aizliegta. Vispārīgi dzīve ir dārgāka nekā Latvijā. Pilsētas apkārtne ir skaista, zināmā mērā atgādina „Vidzemes Šveici". Pilsētu ieslēdz Vilijas un Ņemuna upe. Apkārtnē — kalni, kokiem apaugušas gravas, aizas, upītes. Žurnālisti apbrauca pilsētai apkārt un uzkāpa tā sauktā „Napoleona kalnā", no kura Napoleons skatījies un vadījis sava karaspēka pārcelšanos upei. Apakšā kā uz pussalas atrodas Kauņa, aiz kuras redzami zaļi uoju krasti, kalni, cietokšņa nocietinājumi, kas vietām sašauti. Citādi krievi to atstājuši gandrīz nesabojātu un tas vēl spēj zināmu laiku atturēt ienaidnieka uzbrukumu. Tiešām apbrīnojams ir šis milzenis, kuŗa celšanai izdotas ārkārtīgi lielas naudas summas.

Pa ceļam žurnālisti iegriezās aviācijas parkā, kur viņus iepazīstināja ar lielu lidmašīnu skaitu, no kuŗām dažas bija atņemtas bermontiešiem. Pašreiz 2 vācu firmas bija atsūtījušas savas lidmašīnas konkursam, lai izveidotu satiksmi Rīga — Kauna — Berlīne. Braucot pa Ņemunu, kuģītis piestājās pie Sv. Ģedimīna baznīcas. O. Krolls gājis divatā ar J. Grīnu, kuŗam pa vaigiem ritējušas asaras par lietuviešu svinīgo un sirsnīgo uzņemšanu. Priesteris pacēlis roku un svētījis plašo žurnālistu saimi.

Žurnālisti apmeklēja arī mākslas izstādi, kur visu grupu ar lietuviešu mākslas vērtībām iepazīstināja mākslinieks Dr. Varnas, kas norādīja, ka tieši māksla var visvairāk tuvināt tautas. Sevišķi izcila vieta šai izstādē bija ierādīta M. Čurloņa un Varnas darbiem, kas reprezentējās arī ar savām karikatūrām. Ekspresionistu darbu toreiz tikpat kā vēl nebija.

Par šo žurnālistu viesošanos Lietuvā 1921. gadā plaši atreferēts Brīvā Zemē un krievu žurnālā Echo, kuŗā redzamas arī vairākas illustrācijas. Pēc ceļojuma pa Kauņas apkārtni žurnālistu saime bija uzaicināta uz banketu, ko rīkoja Lietuvas ārlietu ministrs Purickis Metropoles viesnīcā. Banketā piedalījās arī Latvijas, Lietuvas un Igaunijas pārstāvji Ženēvas konferencē un citas prominentas personas. No latviešiem banketā runāja sūtnis Bandrēvičs un LTA direktors R. Bērziņš.

Nākamajā dienā — 31 maijā — pirmo oficiālo apspriedi plkst. 10 no rīta atklāja lietuvietis Salcijs, pasvītrojot šīs konferences lielo nozīmi, jo līdz šim pielaistas vairākas kļūdas, kas radušās nepietiekamas informācijas dēļ. Tagad, sakarā ar robežu galīgo nospraušanu, attieksmes arvien vairāk uzlabosies. Latviešu žurnālistu vārdā runāja A. Švābe, pieminot radniecīgās saites lietuviešu un latviešu starpā un igauņu palīdzību mūsu brīvības cīņu laikā. Te gan jāatceras, ka igauņi savukārt ir pateicību parādā latviešu strēlniekiem, kas 2 gadu laikā aizturēja vācu uzbrukumu Latvijā, līdz ar to igauņi bija pasargāti no izklīšanas Krievijā, kā to kādā runā pasvītroja Baltijas universitātē igauņu rektors prof. Rauns.

Šai apspriedē ieradās arī Lietuvas ārlietu ministrs Purickis, kas sniedza plašāku ziņojumu. Vispirms viņš pasvītroja preses lielo nozīmi, ka prese ir spēks, kas var pastāvošo sagraut vai arī celt. Runājot par Baltijas valstu apvienību, mums daudzējādā ziņā ir kopīgas intereses. Kā Vācija, tā arī Krievija izrāda lielas ekspansijas tieksmes. Mums vēl tagad atmiņā ir pārkrievošanas, pārvācošanas un pārpoļošanas centieni. Mēs gribam būt brīvas tautas, gribam strādāt mierīgu kultūras darbu, lai attīstību savu garīgo un materiālo stāvokli. Un lūk, šo mērķu sasniegšanai mums jāapvienojas, arī tādēļ, lai būtu zināms stiprs spēks pret dažādiem zemes iekarotājiem. Mūsu attieksmes pret Krieviju pašlaik ir stingri noteiktas, teica ministrs. Mūs saista vienāds liktenis. Un šis ir pirmais mums kopīgi ejamais ceļš, ceļamais pamatakmens: apvienot un saskaņot savus spēkus un darbību pret Krieviju, lai nekad nezaudētu brīvību un demokratisko iekārtu. Lai gan sabiedrotie ir sakāvuši Vāciju, tā joprojām ir stipra. Tās spiešanās uz austrumiem mums visiem labi pazīstama. Te nu mums atkal ir kopējas intereses. Somija gribot nodibināt Ziemeļvalstu apvienību un tikai pēc tam rast ceļu uz sadarbību ar Baltijas valstīm. Meierovics pasvītrojis, ka šāds ceļš nepatīkot ne Krievijai, ne Vācijai. Tāpēc izvirzās jautājums par sūtniecību apvienošanu. Derētu atcelt muitas un ceļot, uzrādot tikai pasi. Varētu izdot arī kopēju naudu. Tas pats būtu ar pastmarkām.

No latviešiem šos projektus atbalstīja O. Krolls un E. Blanks. Jaundibināmā apvienībā būtu jāapvienojas vispirms Baltijas valstis, tad pievienotos Somija. Lielākas grūtības būtu ar Poliju. Šo ideju popularizēšanai O. Kolls nodibināja Latviešu-lietuviešu biedrību. Diemžēl, pagaidām tikai Igaunija un Latvija nodibināja 1923. gadā aizsardzības apvienību, bet ilgi bija jāgaida uz Lietuvas iekļaušanu, jo situāciju sarežģīja Lietuvas un Polijas naidīgās attieksmes. Tātad Želinovska akcija izrādījās likteņīga jauno valstu saskaņotai politikai.

N. Vīksniņš

Vēlos iepazīties ar

VIENTUĻU KUNGU

no 55 līdz 70 gadu vecu.

Rakstīt šīs avīzes kantorim zem: J. P. O.

Ziedojumi TLTA ģimnazijai

Draudzīgā aicinājuma ietvaros Toronto latviešu ģimnazijai ziedojuši:

Toronto latviešu kreditsabiedrība 1000 dol., Dzintra Simanovska 200 dol., Toronto korporāciju kopa 50 dol., korporācija Latvia 150 dol., 50 dol. — DV Toronto nodaļas vanadžu kopa un St. Vasarājs; 30 dol. E. un E. Lazda, A. Pētersons; 26 dol. M. Kuņaus; 25 dol. — A. Kapiņš, A. un I. Kuksis, V. un Z. Liepiņš, A. Tilups; 23 dol. E. Vītols; 20 dol. — A. Bredovskis, A. Apenis, S. Brencis, V. Boss, A. Butkēvics, K. Grasmanis, V. Lauge, V. Kleperis, A. un E. Legzdiņš, K. un M. Radziņš, E. Reinbergs, D. Melbārdis, A. Puntulis, M. A. Treiguts; 17,50 dol. — E. Nāgelis; 15 dol. — M. Blūms, Z. un L. Kalniņš, G. un N. Tannis, V. un J. Vāgners, M. Viducis: 13 dol. — P. M. I. un R. Ruģelis; $12 I. Zilāns, L. Aveniņš: 10 dol. R. Auziņa, V. Bāders, J. Bārs, J. un A. Briedis, A. Černavskis, P. Černavskis, O. Cērps, M. Cielava, T. Demme, Fr. Lataviensis konventa dāmu komiteja, V. Gailītis, R. Grigors, I. Falkenbergs, V. Kronbergs, H. Kiršs, A. un Z. Kalns, A. Lucs, S. Leitis, A. Liepiņa, A. Melnbārdis, A. Mackars, V. Miķelšteins, B. Niedra, Preisa ģimene, M. un Z. Pavasars, V. Pauzers, A. Prauliņa ģimene, E. Rēvalds, B. Skujiņa, A. Siliņš, L. Strucis, E. A. Tauriņš, V. Tikiņš, M. un P. Vāgners, A. Villers, A. un E. Vītols, Vītolu ģimene, E. Zeibergs; 7 dol. — K. Csapo, I. Dzintara, 5,50 dol. — J. un J. Galejs; 5 dol. — D. Apenis, A. Arājs, Z. Augulis, A. Augule, J. Beitiņš, J. Blūms, V. Briedis, G. Bramanis, N. Bulmanis, J. B. Barušs, V. Baumanis, M. Budrēvics, A. un A. Briedis, N. Briģelis, S. Barons, K. Bergs, A. Dzilna, A. Dzintars, L. un K. Dumpis, A. Ezers, A. Frīdenbergs, G. Gailis, E. Gulbis, B. Grundmanis, O. Grauds, J. Grodnis, A. Gugāns, J. un Z. Hodgins, V. un A. Innis, J. un R. Jēkabsons, I. Kalniņš, A. Kalviņš, V. Krēsliņš, A. Kristapsons, V. Korolkēvics, J. Kleķeris, A. Krūmiņš, V. Lapsa, M. Lejiņš, A. Lucs, K. Lotte, J. un L. Lasis, M. Liepiņa, M. Māliņš, P. Melnbārdis, H. Mieriņš, L. un J. Miķelsons, U. Maksiņš, V. Mileiko, S. un Z. Markitants, M. Mazkalniņš, I. Mednis, A. Nigalis, A. Ondrichs, A. Ozoliņš, M. Pētersons, R. Pērkons, J. un M. Petersons, G. Plūmanis, T. Pogulis, N. Pētersons, L. Pinka, S. Plūme, E. Rudzītis, T. Rudzītis, A. Rāviņš, A. Raps, Z. Rācenis, B. Raksa, Dz. Siksna, U. Siksna, R. Šteinbergs, A. Strazds, M. Siliņš, K. Strautiņš, V. Staško, L. Spēlīte, R. Suchovs, A. Stiebriņš, L. Tauriņa, M. Trankelis, H. Turkevics, R. Tobiss, A. Tisiņš, J. Toms, M. Teteris, G. un A. Upatnieks, V. Upeslācis, E. Upenieks, E. Uzklins, V. un I. Upeslācis, J. un O. Vandelis, A. Zaķis. M. Zeibergs, O. Zemgalis, I. Ziediņa, A. Zichmanis.

Laikraksta Latvija Amerikā komplektu no 1950. g. — 1976. g. atdodu par brīvu.

Zvanīt: 634-1994, Burlington, Ont.

SAVIENOTAS VALSTIS

BOSTONA

● DV Bostonas apvienības rīkotā masku balle 14. februārī Veterānu klubā bija pulcinājusi ap 100 apmeklētāju, no tiem 15 maskās. Godalgošanas komisija 1. godalgu piešķīra Andrejam Grāvlejam — Raibā varde (Zemgales saktiņu), 2. godalgu Ārijai Grāvlejai — Vilku vālīte (Rīgas saktiņu) un 3. godalgu Aivaram Zandbergam — Savainotais hokeja spēlētājs (tautisku spilvenu). 4. godalgu (šokolādes kasti) saņēma Baiba Liepiņa. Vanadzes bija gādājušas par uzkodām un viņu rīkotā izlozē laimēja: Anda Rudzroga, Valija Krūze un Inese Grīnbuša. J. Z.

ČIKAGA

● Ilinojas latviešu pensionāru biedrības gada sapulcē 11. februārī Latviešu namā amatos ievēlēja šādas personas: priekšsēdis Rūdolfs Arums, vietnieks Rolands Kirsteins, priekšsēža palīgs Rūdolfs Jēkabsons, sekretārs Paulis Dišlers, kasieris Aleksandrs Eizis, biedrzinis Ansis Krāmens un sevišķiem uzdevumiem Rūdolfs Līdaka. Revīzijas komisijā: Jānis Vilciņš sen., H. Janevičs un A. Trauciņš. Dāmu komitejā paliek līdzšinējās — priekšniece Lūcija Ozoliņa un palīdzības kopas vadītāja A. Markitante. 7. februārī mūžībā aizgājis Eižens Lielozols, kuŗu godināja ar klusuma brīdi. Viņa piemiņai saziedotos 50 dol. nodeva Minsteres latviešu ģimnazijai, kā to aizgājējs pirms nāves savu puķu vietā bija vēlējies. Nākošā mēneša sanāksme notiks 10. martā. Paredzēta teātŗa izrāde, Blaumaņa Sestdienas vakars, ko iestudē V. Augustes režijā. R. K.

GRAND RAPIDI

● DV apvienības pagājušā gada 14. jūnija ziedojumu vākšanas akcijā atsaukušās 50 atsevišķas personas vai ģimeņu vienības ar kopējo devumu 212 dol. Ziemsvētku ziedojumu vākšanas akcija savukārt devusi 500 dol. Pa 20 dol. ziedojuši: Dr. Alfr. un B. Birzgaļi, Dr. Z. Zadvinskis, A. Danenbergs, anonims 15 dol. un pa 10 dol. — Graubes ģimene, Dr. A. Kalniņš, A. Mačs, Jānis un M. Šoki, A. Šūpulnieks, A. Balodis, A. Dzirkalis, V. Freide, A. Mačs, J. Rutmanis, J. un M. Šoki, A. Šūpulnieks, K. Rozenbergs, A. Balodis, A. Dāvidsons, V. Laucis un J. Sproģis.

● DV teātris Kanadā 7. martā viesojās ar Jāņa Viesiena vēsturisko drāmu Jānis Reiters, ko iestudējis režisors Gunārs Vērenieks. Iestudējums pag. g. teātŗa dienās Mineapolē ieguva Alunāna balvu. V. Z.

FILADELFIJA

● DV Filadelfijas apvienības gada sapulcē priekšnieks E. Brolis 7. februārī Latvju biedrības namā ziņoja par apvienības darbību aizvadītā gadā. Apvienībā 95 vanagi un 20 vanadzes. Darbojas šaušanas, mednieku — makšķernieku un bumbotāju sekcijas, bet mazāk aktīva bijusi sporta sekcija. Ziemsvētku ziedojumu vākšanas akcijā uz 157 listēm savākts 1887 dol. Kasē 3826 dol. Apvienību arī turpmāk vadīs līdzšinējais priekšnieks E. Brolis; arī valde un revīzijas komisija līdzšinējā, bet no jauna valdē ievēlēja J. Odumiņu. Ar naudas līdzekļiem pagājušo gadu dažādi pasākumi atbalstīti par 1150 dol. Vk

KALAMAZŪ

● Emīla Dārziņa 100 gadu atceres koncertu 21. februārī kolledžas zālē koncertu abonementu ietvaros rīkoja Latviešu biedrība. Soprāns Rita Dzilna-Zaprauska Valža Treimaņa klavierpavadījumā dziedāja 17 solo dziesmas, vairākas dziesmas atkārtojot. Koncertu noklausījās apm. 120 apmeklētāju. Pēc koncerta Latviešu biedrības dāmu komiteja mākslinlekiem rīkoja vakariņas.

● Latviešu ev. lut. draudzes dāmu komitejas pēcpusdienā 15. februārī draudzes namā V. Rudzītis rādīja filmas par latviešu dzīvi Toronto, Gaŗezerā un Kalamazū. Draudzes priekšnieka vietnieks P. Līzenbergs aicināja ziedot Gaŗezeram. Pirms sarīkojuma dāmu komiteja bija sagatavojusi pusdienas. V. M.

MANČESTRA

● Pēc sēru aizlūguma Holmes bēru namā iepriekšējā vakarā, māc. K. Freimanis 19. februārī no draudzes baznīcas uz vietējo Austrumu kapsētu pēdējā gaitā izvadīja ilggadējo draudzes pērminderi Edvīnu Aneraudu. Viņš 16. februārī mira ar sirdstrieku Valingfordas slimnīcā. Nelaikis bija dzimis 1912. g. 17. aprīlī Apukalnā. Dzimtenē strādājis par ceļu techniķi, bijis leģionārs Otrā pasaules karā. ASV iecelojis 1950. g., vispirms apmeties Farmingtonā (Konektikatā), vēlāk pārceļoties uz Meridenu, kur strādāja galdniecības sabiedrībās un ieguva savu ģimenes māju. Noliekot vainagu, draudzes vārdā atvadījās tās priekšnieks Arvīds Ozols. Aizgājēja dzīvesbiedre Marija mira 1972. g. augustā. Meridenā paliek meita Skaidrīte Amtmane ar ģimeni un otra meita Vizma dzimtenē. P. S.

HAMILTONA

● DV Hamiltonas nodaļas gadskārtējais karnevāls „Milas murdā" notika 14. februārī Roberta restorānā. Jaunus sienas zīmējumus bija gatavojis T. Ķiķauka. Ap 100 apmeklētāju pavadīja jautrus brīžus Runču deju mūzikas virpulī. Loterijai laimestus bija dāvinājuši Denningera veikals, R. un A. Kalupnieki, nodaļas vanadzes un vanagi. Laimētāji bija L. Aboliņa. N. Grīnberga, J. Bērziņš un T. Kalniņš. Masku godalgošanas komisijā darbojās U. Golts, I. Kalniņš un L. Bērziņa. 1. godalgu (E. Robežgruntnieka balva) saņēma L. Savickis, 2. — O. Jansone (K. Šteinberga balvu), 3. — B. Pīlādze (J. K. Vilmara uzņēmuma(K. Ozoļa balva). Balvas vēl saņēma: H. Preiss (E. Jirgena balva), J. Simsons (York Bakery), V. Zvaigzne (V. Rudzīša balva), N. Pulciņa (Runču plate) un B. Šmita-Kalēja (Runču plate). J. G.

Jāiztiek būs . . .

(Pārnesums no 9. lp.)

uzskatāms par jaunu DV biedru iesaistīšanas gadu, kādēļ jācenšas panākt biedru skaita pavairošana. Viņš arī ierosināja vanadžu kopas valdei izraudzīt īpašu amatpersonu jaunu vanadžu iesaistīšanā.

Amatpersonu vēlēšanas, par ko jau ziņots, noritēja raiti. Jaunajā valdē vairs nekandidēja O. Kļavenieks un A. Rūdolfs. Sapulce liga 5 stundas un to beidza ar Latvijas valsts himnu. Par tās dalībnieku pacienāšanu rūpējās vanadzes. O. K.

Māte Latvijā meklē dēlu

Ēvaldu Eduardu Reidemani,

dzim. 1923. gada 9. martā Lielstraupes „Klucīšos". Pēdējā zināmā adrese 1947. g.: O-M P.and P. Co. Ltd. Camp. S - 105 FLANDERS, Ont., Canada. Lūdzu rakstīt: Elfrīdai Gailītis, 39 A Long Branch AVe., Toronto, Ont. M8W 3H8.

No mums šķīrās

Vilhelms Gerste

šī gada 29. februārī Toronto.

Dzimis 1889. gada 26. jūlijā Rīgā.

Esmu aizmidzis, esmu kluss,
Nemeklē ziedus, ne dzelogus.

Pēc viņa sēro

sieva, meitas, dēls, mazbērni Toronto un A. un P. Uibo Rīgā.

L.K.O.K.

Jūlijs Auseklis

Pievienojies aizgājušo varoņu pulkiem

Dīlās sērās

Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieru biedrība

Veronika Piterkāns

dzimusi Dzērkals,

dzimusi 1894. gada 8. decembrī Viļānu pagastā,

mirusi 1975. gada 3. novembrī Londonā, Ontario

Tev runā mana sirds,
Mans skats tevi meklē,
Kungs, es meklēju Tavu valgu.

Bērni Kanadā, piederīgie Latvijā un Sibirijā

DV Manitobas nodaļas biedrs

Arvids Pladars

dzimis 1925. gada 17. martā Rīgā,

miris 1976. gada 23. februārī Vinipegā

Viņu piemiņā paturēs

DV Manitobas nodaļas saime

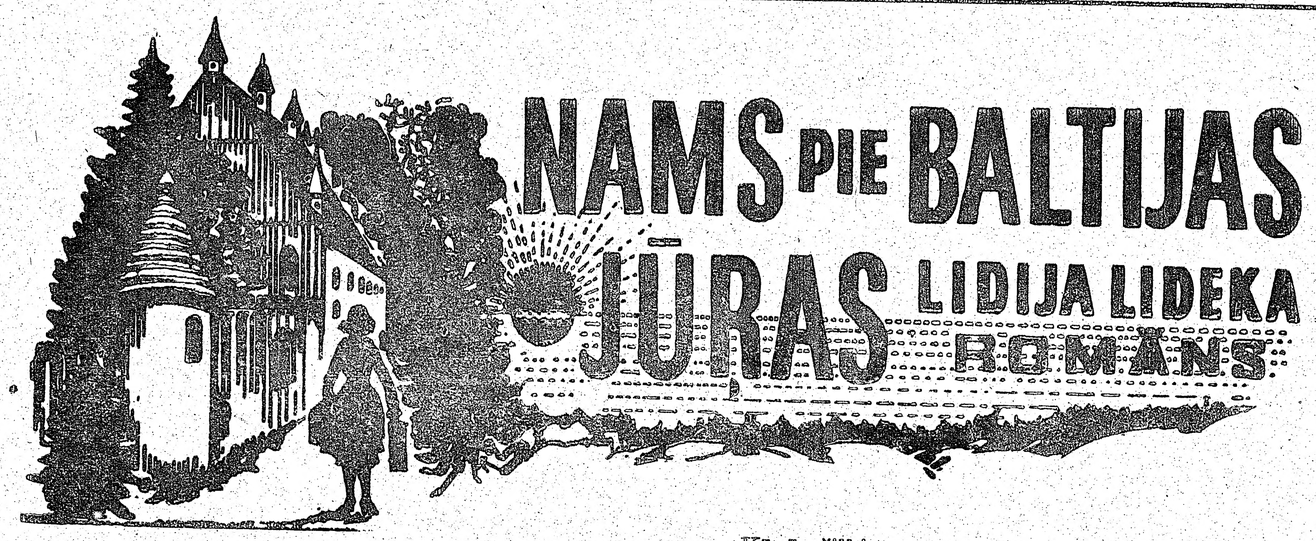

(23. turpinājums)

„Kafija šorīt garšo pēc pirts slotām," v.v. Bušs maina sarunas tematu, laikam izlēmis, ka mani izjautāt būtu veltīgi.

Visu gaŗo dienu man jādomā par v.v. Buša vārdiem. — Mēs jūs gaidījām —. Ko viņš ietvēra vārdā „mēs"?

Rīta cēlienu nosēžu pie rokdarba. Uz kāpām! Uz jūru! Sirds trauc. Bet darbs? — Pacietības tur vajaga un gribas, lai ar gaŗlaicīgo šuvekli klēpī sēdētu istabā. Bet man nav ne vienas, ne otras.

Neesmu dzimusi rokdarbniece, kaut dūrienus skaitīt protu. Skatīties, kā zib un zūd audekla krokās aklā adatas acs — apnikst! Tīri nemanot asā cilpotāja izslīd no pirkstiem, šuveklis saplok klēpī un skats aizmaldās līdz pašam zilganajam debesu jumam. Vai viņa acis bija zilas? Brūnas, kā nogatavojušies rudens kastaņi? Minu — minu, līdz adatas smailais gals ieduŗas pirkstā — atgādinot sevi.

Nē, pacietību Laima nav ielikusi man šūpulī, bet gan niekojoties tur iesviedusi daudzkrāsainu sapņu kamolu...

Un velti māte nopūlās vārdiem man ieaudzināt visas labās īpašības, kuŗas čaklām meitām daudzina pāri trejiem pagastiem. Velti! Dzirdu un kultivēju tos vārdus, kas manai ausij skan kā mūzika, bet netīkamos nonievāju.

„Darbs darina meistaru," nezin kādēļ māte pēkšņi runā tautā dzirdētu parunu.

Paceļu galvu no rokdarba, kas balts un tīrs klājas pār maniem ceļiem un brīdi raugos mātē, it kā svaru svirās sveŗot viņas vārdus.

Uz galda gul atvērta Hermaņa Zudermaņa „Reiz bija..." Manis sākta lasīt, bet nepabeigta, jo rokdarbs ar simtu dūrieniem iekrita starpā. Un netīksmē es skatos adatas aklajā acī un skaitu — četri, četri, četri. Tad — divi, divi, divi — divas dienas — divas gaŗas dienas — divas dienas —

„Vai tu ko teici?" māte negaidot ieprasās.

Vai esmu čukstējusi skaļi?

„Es? Nē — es skaitīju dūrienus."

Māte ziņkāra pienāk un nostājas man aizmugurē. Pārliecas pār plecu. Nopētī audeklu. Tad saka:

„Pēdējā rinda aplam! Ne katri divi dūrieni, bet četri. Jauc ār!"

Ārdu izstrādāto un dusmojos. Visu vainu uzveļu saviem neveiklajiem, tūļīgajiem pirkstiem. Neprašas! Kas tik maz ir darbojušies ar adatu un diegu.

„Tu nedomā par ko citu, bet par darbu," māte man atgādina.

„Bet, māt, paskaties logā — saule!"

„Tev tik saule, jūŗa un diezin kas vēl prātā."

„Kamilla mani gaida."

„Kur?"

„Ciemos."

„Hm, bet viņai skola."

„Nē, brīvdiena."

„Nu, ej jau arī. Tikai nepaliec tur visu dienu."

Ceļu pie Kamillas izvēlos gar ūdeņu malu.

Kāpās žilbina sniegs. No jūŗas pūš dzestrs rītenis. Brāzmainais vējš šūpo priežu galotnes un birdina sniegu kristallus no kuplajām pazarēm.

Jūŗai šodien ir zaļa krāsa.

Krāšņā vasara, zeltainais rudens jau sen atvadījušies, un ūdeņu zilā krāsa nozudusi līdz ar saules svelmi. Reizē ar sniega mātes atnākšanu jūŗa tapusi zaļa — viltīga. Pēdējās nedēļās tā bieži bango ūdeņus. Rēc nakti, rēc dienu un niknos auros sviež viļņu kalnus pret krastu.

Ūdeņu atriebība — runā ciema ļaudis. Bet kam? — Vai jūŗas braucējiem, kas piemirsuši dot meslus?

Atceros — reiz vecmāmiņa Vīndedzēs mums, bērniem, stāstīja: — Ikvienam, kas braucot jūŗā, jādodot jūŗas mātei sudraba vai zelta dālderis, lai tādā ceļā iegūtu viņas sevišķu vēlību. Bet kas atraujoties, lai labāk paliekot mājās!—

Spožu sudraba pieclatnieku iemetu ūdeņu valdniecei tuvu Kurzemes krastam. Bija nakts. Es nezinu, vai naudas gabals tūlīt iekrita jūŗas mātes rokās vai devītais vilnis to uzšļāca augstu pāri putu vainagiem, likdams tam krist par otru lāgu. Bet jūŗas māti es nebiju piemirsusi. Bija viņa man vēlīga? — Jā, laikam, jo ceļā nenotika ļauns. Tā pārveda mani sveiku, veselu Vāczemes krastā. — Un es ticu senajiem ticējumiem kā baušļiem bībelē!

Vietā, kur ūdeņi kāpās izgraužuši robu, veidojot ieloku — līci, apstājos. Gar jūŗas malu saule ir atkausējusi sniegu. Dzeltena smilts un krāsaini oļi žvir zem kājām.

Uzlieku delnu virs acīm un veŗos saulē. Tā ganu dienā pusdienlaikām un pievakarei tuvojoties mēdzu skatīties uz Vīndedžu liepu gatvi — gaidot, kad tur parādīsies krustmāte un ūjinās govis mājās. Un nu es skatos saulē kā toreiz un savā ēnā — tā mērījot saules ceļu.

Bet ziemas saule met gaŗas ēnas un īsus starus. Pie kājām smiltīs ieraugu daudzkrāsainu oli. Paņemu to pirkstos. Pietuvinu acīm. Olis mirgo un laistās saulē visās varavīksnes krāsās.

Spējas iedomas vadīta noliecos un, oli pirkstos iespiedusi, rakstu smiltīs divus vārdus — Zemgales Bruņinieks...

Asinis sarit man vaigos. Prāts mulst. It kā viņš stāvētu blakus. —

Gar jūŗas malu aizeju līdz parka dienvidu stūrim. Tur sākas smilšains ceļš, kā ciema iedzīvotāji to iedēvējuši — Richtera iela.

Eju lēni, it kā manos soļos iemiesotu ziemeļu zemju cilvēku gusums.

Richtera ielas pirmajā līkumā man pretī nāk Zvaigznes kundze. Viņas parasti bezrūpīgi jautrā seja ir nopietna. Mēs sasveicināmies. Īsos vārdos Zvaigznes kundze pastāsta, ka Egīls pagājušā naktī saslimis ar augstu temperātūru.

„Ārsts Itn. Skuja ir izbraucis, un man nācās uzmeklēt Habichtsbergas ciema vācu ārstu. Viņš ļoti simpatisks kungs un solījās starp pieņemšanas stundām, pusdienas laikā, ierasties pie Egīla," stāsta Zvaigznes kundze.

„Un kur jūs iedama, vai pastaigāties?" viņa kā runas pēc iejautājas, paspērusi sāņus steigas solī.

„Pie Kamillas Priedes."

„Ak tā. Bet nu es steigšos. Egīls mani gaida," un mēs katra ejam savā virzienā. Es pie Kamillas Priedes — bezrūpīga, dīka. Zvaigznes kundze pie dēla — uztraukta, noraizējusies.

(Turpinājums seko)

Gaida apmeklētājus no Austrālijas

Jaunievēlētais Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē priekšsēdis E. Voitkuns 10. februāŗa vēstulē ziņoja Pasaules brīvo latviešu apvienības priekšsēdim I. Spilneram, ka daudzi Austrālijas latviešu sabiedriskie darbinieki interesējas par Pasaules latviešu dienām Toronto. Pēc pēdējā plānojuma tās varētu notikt no 23. jūnija līdz 4. jūlijam.

No Austrālijas noteikti paredzējis braukt apvienības priekšsēdis E. Voitkuns, kas ir arī PBLA valdes loceklis. Otrs PBLA valdes loceklis G. Bračs arī gatavojas braukt. Tomēr Austrālijas apvienības priekšnieka vietniekam un Informācijas centra vadītājam Augustam Auziņam ir personiskas dabas grūtības, un būtu jārēķinās ar iespēju, ka viņš varētu nebraukt.

Apvienības jaunatnes daļas vadītājs un Latviešu jaunatnes apvienības Austrālijā valdes priekšsēdis Jānis Dēliņš noteikti gatavojas braukt. Kultūras daļas vadītāja Margarita Biezaine ar vīru, Mūzikas krātuves vadītāju Eriku Biezaiti arī noteikti solās būt Toronto. Skolu nozares vadītājam Osvaldam Aizstrautam varētu būt grūtības, bet gatavojas braukt Ārpusskolas izglītības nozares vadītāja Anna Ziedare. Viņa cer, ka vienu vai divas nedēļas varēs pavadīt arī Gaŗezerā. Viņa ir arī Melburnas latviešu valodas matrikulācijas klases vadītāja un otru gadu vadīja latviešu valodas vasaras vidusskolu.

Vēl paredzējuši braukt LAAJ vicepriekšsēdis Adelaidē B. Krūmiņš un LAAJ Kultūras daļas literātūras nozares vadītājs A. Zariņš.

Ceļa nauda no Sidnejas līdz Toronto tūristu klasē ir 1530 Austrālijas dolaru, 14—28 dienu lidojumam 1198 dol., bet samaksājot 60 dienas iepriekš — 1053 dol. Bez tam lidojums no Adelaides uz Sidneju vēl maksā 140 dol. Paredz, ka ar aprīli cenas varētu būt 10 proc. augstākas.

LAAJ prezidijs februāŗa sākumā saņēmis Jaunzēlandes ārlietu ministra atbildi uz iesniegumu par Baltijas valstu inkorporācijas atzīšanas atsaukšanu. Jautājuma labvēlīga atrisināšana varētu būt atkarīga no sabiedriskās domas nostājas. Svarīgākais un steidzamākais uzdevums ir mudināt Jaunzēlandē dzīvojošos baltiešus sākt vēstuļu akciju, lai demonstrētu sabiedrības atbalstu šim iesniegumam.

Vk

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TALR. 534-1403, Toronto

RELIĢISKĀ DZĪVE

Kā palidzēt dzimtenes baznicai

Latviešu draudžu darbinieku sanāksmē Čikagas Latviešu namā 6. februārī piedalījās ap 130 darbinieku no latviešu baptistu, Ciānas, Miera, Sv. Jāņa un Sv. Pāvila luterāņu draudzēm, kā arī no katoļu draudzes. Sanāksmi atklāja katoļu draudzes mācītājs prāvests B. Baginskis, norādot, ka šis sapulces temats ir dzimtenes baznīca. Sapulci vadīja Ciānas draudzes priekšnieks Jūlijs Drillis, bet kopdziesmas — baptistu un Ciānas draudzes koŗa vadītājs R. Kalnmals ar Sarmīti Aistari pie klavierēm. Visi kopīgi nodziedāja dziesmu Slavēts Tas Kungs. Lūgšanu teica baptistu draudzes mācītājs V. Landmanis. Skaistu pacilājumu deva dueti, kuŗus dziedāja Anita un Daina Cepure, starp amerikāņu jaunatnes dziesmām arī tautasdziesmu Ziedi, ziedi rudzu vārpa.

Sanāksmē piedalījās mācītāji: B. Baginskis, U. Cepure, A. Lamberts, J. Lamberts, V. Landmanis, A. Rautenšilds, G. Straumanis, J. Strautnieks, A. Štefenbergs un V. Vārsbergs. Paneļdiskusijas par dzimtenes baznīcu vadīja prāvests B. Baginskis. Panelī piedalījās māc. J. Strautnieks no ev. lut. baznīcas, Lilija Brežģe no Ciānas draudzes, māc. J. Lamberts no baptistu un prāvests B. Baginskis no katoļu draudzes.

Māc. J. Strautnieks minēja statistiskos datus par ev. luterticīgo baznīcu Latvijas brīvības laikā, pirmajā okupācijas gadā un tagadējā okupētajā Latvijā. Otrā pasaules kaŗā no 297 ev. lut baznīcām 82 bojātas un 40 sagrautas. Atjaunotas neesot nevienas. Pašreizējais mācītāju skaits ap 80, bet 1971. g. dzimtenes baznīcas kalendārā varot saskaitīt tikai 59 mācītājus. Akupācijas sākumā pazuduši 24 mācītāji, no tiem vairāki nomocīti. Apcietināšanas notikušas arī vēlākos gados. Daži mācītāji cietumos un izsūtījumā miruši. Vairākas baznīcas nodegušas, citās ierīkoti mūzeji un koncertzāles.

Rīgā darbojas teoloģijas kursi, kuŗos sagatavo mācītājus un evaņģelistus. Kursos piedaloties ne tikai vīrieši, bet arī dažas sievietes. Mācību līmenis esot ļoti augsts, jo ir ļoti labi mācībspēki. Latvijā ir mācītāji, kuŗi apkalpo 4 līdz 5 draudzes. Latviešu mācītāji kalpo ne tikai latviešu draudzēs, bet arī vācu. Baznīcas apliktas ļoti lieliem nodokļiem. Dieva vārds ir tas, kas dod ticīgajiem spēku. Iešana baznīcā līdzinās varonībai. Runātājs norādīja, ka mūsu palīdzība dzimtenes baznīcai ļoti nepieciešama. Jāatrod veidi, kā visiespaidīgāk šo palīdzību īstenot.

Lilija Brežģe viesojusies Rīgā pag. gada Ziemsvētku laikā. Ziemsvētku priekšvakarā Rīgas ielās redzējusi daudzus ar eglītēm rokās. Eglīti varēja nopirkt par 22 rubļiem. Baznīcas bijušas pārpildītas, cilvēki stāvējuši ārpusē, nevarēdami tajās iekļūt. Ziemsvētku vakarā baznīcās notikuši divi dievkalpojumi. Mācītājs pēc dievkalpojuma sasveicinājies ar dievlūdzējiem pie izejas. Visur Latvijā ļaudis pazīstot prāv. Baginski, sakarā ar radioraidījumiem, kuŗus Latvijā ticīgie klausās. Kādā draudžu darbinieku eglītes vakarā, ļaudis 45 minūtes uz ceļiem lūguši Dievu, arī par latviešu jaunatni Amerikā. No 300 lūdzējiem ap 150 bijuši jaunieši. Parastā svētdienas kollekte esot ap 3000 rubļu, bet mācītājs paziņojis, ka svētku kollektē esot ienācis pat 13.500 rubļu. Pieminētā draudze bijusi Rīgas Mateja baptistu draudze. L. Brežģe apmeklējusi arī katoļu un vairākas ev. luterāņu baznīcas.

Māc. J. Lamberts pieskārās baptistu draudžu darbam Latvijas neatkarības un pirmajā okupācijas laikā, kad komūnisti atņēma Rīgas lielo Pestīšanas templi, Semināra baznīcu un Ciānas baznīcu. No 8 baptistu draudzēm Rīgā palikušas 3. Stiprākais baptistu draudzes balsts esot koŗi. Mateja draudzes koŗī dziedot 155 koristi, no kuŗiem liela daļa jauniešu. Ticīgos varot apspiest, bet nevarot apdzēst garīgās atmodas liesmas dzimtenes dievnamos.

Prāvests B. Baginskis uzsvēra, ka katoļu baznīca Latvijā saņēmusi pirmo brutālo komūnistu uzbrukumu. No dzimtenē palikušajiem mācītājiem ap 75 proc. apcietināti, izsūtīti, daži arī noslepkavoti. Katoļiem baznīcas nav atļautas, jo katoļu draudzes vienoti pretojušās. Okupantu bardzība galvenokārt vērsusies pret luterticīgiem un baptistiem. Arī tagad visvairāk tiekot vajāti baptisti, kas esot arī visaktīvākie. Katoļu baznīca tagad esot „detantē" ar komūnistu valdību, komūnistu varasvīri pat apmeklējuši pāvestu. Pašreiz Latvijā esot 136 katoļu mācītāju, pret 160 mācītājiem 1937. gadā.

Pārrunāja iespējas palīdzēt dzimtenes baznīcai. Braucējiem uz Latviju ieteic ņemt līdzi bībeles. Māc. V. Vārsbergs ieteica padomāt par Jaunās Derības iespiešanu uz plāna papīra.

Vakara dalībnieki šķīrās ar vienu domu, palīdzēt mūsu ticīgajiem dzimtenē.

Andris Lamberts

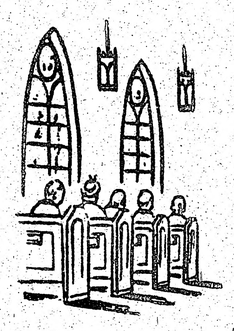

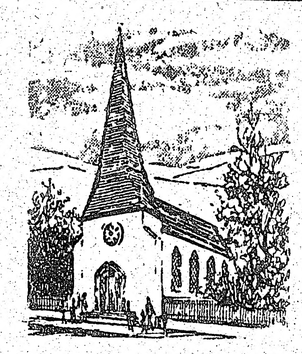

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Werthington Cresc., Toronto 21, Ont., tālr. 766-8525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 289 Balmoral Ave.

Mācītājs sastopams baznīcas kancelejā otrdienās no pl. 6.30—9 vak., trešdienās un ceturtdienās no pl. 9.30—12 dienā. Piektdienās no pl. 6.30—8 vak. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas.

7. martā pl. 11 no rīta dievkalpojums. Vijoles solo spēlēs Andris Zariņš.

7. martā pl. 6 vak. plkv. O. Kalpaka un viņa kaŗavīru piemiņas dievkalpojums. Archibīskaps A. Lūsis un māc. J. Cālītis.

14. martā pl. 11 no rīta dievkalpojums. Viesojas latviešu baptistu draudzes koris, diriģents A. Purvs.

CIEŠANU LAIKA DIEVKALPOJUMI SV. JĀŅA BAZNĪCĀ:

10. martā (trešdienā) pl. 7.30 Sv. Jāņa baznīcā: Lielā lūdzamā diena. Prof. E. Grīslis no ASV. Dievgalds.

17. martā pl. 7.30 vak. (trešdienā) Sv. Jāņa baznīcā Ciešanu laika 2. dievkalpojums. Māc. I. Gaide.

24. martā (trešdienā) pl. 7.30 vak. Sv. Jāņa baznīcā Ciešanu laika 3. dievkalpojums. Māc. A. Briedis.

31. martā (trešdienā) pl. 7,30 vak. Sv. Jāņa baznīcā Ciešanu laika 4. dievkalpojums. Māc. J. Cālītis. Dievgalds.

7. aprīlī (trešdienā) pl. 7.30 vak. Sv. Jāņa baznīcā Ciešanu laika 5. dievkalpojums. Archibīskaps A. Lūsis.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Mājā 8 Rolland Road, Toronto, Ont. M4G 1V5. Tālr. 482-5743. Māc. A. Cops, 84 John Street, Weston, Tālr. 249-6593.

Draudzes mācītāju var satikt birojā trešdienās no pl. 10—12 dienā un no pl. 6—8 vak., piektdienās no pl. 6—8 vak.; arī citā laikā, iepriekš piesakoties.

Sākot ar 28. oktobri, katru otrdienas vakaru pl. 7 — iesvētes stunda.

7. martā pl. 11 no rīta dievkalpojums. Lūdzu ievērot laiku.

14. martā pl. 11 no rīta dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce.

21. martā pl. 3 pēcp. dievkalpojums. Māc. Ā. Čops.

28. martā pl. 11 no rīta dievkalpojums.

4. aprīlī pl. 3 pēcp. dievkalpojums.

11. aprīlī pl. 1 dienā Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

16. aprīlī pl. 11 no rīta Lielās piektdienas dievkalpojums. Dievgalds. Koris.

18. aprīlī pl. 6 no rīta Lieldienu dievkalpojums.

25. aprīlī pl. 3 pēcp. dievkalpojums.

DIEVKALPOJUMI ANGĻU VALODĀ:

7. martā (dievgalds) un 4. aprīlī, pl. 1 pēcp.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā. 361 Danforth Avenue.

7. martā pl. 1 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola Pēc dievkalpojuma iesvētīšanas mācību stunda.

14. martā pl. 1.30 pēcp. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums un svētdienas skola. Viesis: Archibīskaps A. Lūsis. Toronto Daugavas Vanagu vīru koris diriģenta A. Saulītes vadībā. Pēc dievkalpojuma: draudzes pēcpusdiena baznīcas augšas zālē.

21. martā pl. 1 pēcp. Kristus ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola.

28. martā pl. 1.30 pēcp. Kristus ciešanu laika dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

Māc. R. Ekšteins, 487 Brookdale Avenue, tālr. 782-8570. Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Avenue, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi: katra mēnešā otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

7. martā pl. 11 no rīta atbrīvošanas ciņu piemiņas dievkalpojums. Vadīs māc. E. Ķergis. Dziedās draudzes koris diriģentes Almas Skudras-Kārkliņas vadībā. Piedalīsies gaidas un skauti un Hamiltonas organizācijas ar saviem karogiem.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G3 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

7. martā pl. 1.30 pēcp. Kalpaka piem. dienas dievkalpojums.

14. martā pl. 1,30 pēcp. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums; pēc dievkalpojuma baznīcas zālē draudzes pēcpusdiena ar referātu „Draudzes darbinieks un draudze".

21. martā pl. 1,30 pēcp. dievkalpojums.

28. martā pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

7. martā pl. 2 pēcp. dievkalpojums. Māc. I. Gaide no Toronto.

21. martā pl. 2 pēcp. dievkalpojums. Māc. J. Cālītis no Toronto.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 20. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM.

No Niagara WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborough, Ont.. Tālr. 261-4218.

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagara WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS —

107.7 un TV 29. staciju pl. 11.30 no rīta.

Tuvāka informācija,

700 CLUB, CBN FM radio tel. 889-3128.

„Liec mums ciest un uzvarēt"

CIEŠANU LAIKA DIEVKALPOJUMI

TREŠDIENĀS plkst. 7.30 vak. Sv. Jāņa dievnamā 200 Balmoral Ave., Toronto.

10. martā — LIELĀ LŪDZAMĀ DIENĀ, dievkalpojums ar dievgaldu; svētapcere—māc. Dr. E. Grīslis, Gaismas Rīts; pēc dievkalpojuma sadraudzības brīdis.

17. martā — svētapcere — māc. I. Gaide; kokles un flauta.

24. martā — svētapcere — māc. A. Briedis; ērģeles.

31. martā — dievkalpojums ar dievgaldu; svētapcere — archibīskaps A. Lūsis; ērģeles, duets.

7. aprīlī — svētapcere — māc. J. Cālītis; vijole.

VISUS SIRSNĪGI AICINA Toronto latviešu luterāņu draudzes

Daudzkulturālisms stiprina Kanadu

Kanada ir lepna ar faktu, ka viņas pilsoņiem ir dažāda kultūrāla izcelsme. Dažādie talanti, kultūrālās un techniskās prasmes, kas mūs kā kanadiešus iepriecina, dara Kanadu par stipru un dinamisku zemi.

Ar paliekamo daudzkultūru politiku Kanadas valdība mudina šinī kultūras mantojumā dalīties, lai visi kanadieši varētu iegūt.

Te tikai daži no veidiem, kā daudzkultūrālisms jums palīdz:

- ☐ palīdz organizēt un sazināties caur etnisko grupu sakariem.
- ☐ attīsta izpratni par mūsu kultūras daudzpusību ar kanadiešu identitātes programmas palīdzību.
- ☐ padomdošanas komiteja vada Kanadas etniskās studijas.
- ☐ atbalsta neoficiālo valodu mācību līdzekļu izveidošanu.
- ☐ piedalās daudzkultūru centru organizēšanā.
- ☐ piedalās immigrantu atbalstīšanā ar immigrantu iekļaušanas programmu.
- ☐ atbalsta brīvprātīgas grupas ar pabalstu programmas palīdzību.
- ☐ ar nacionālo filmu pārvaldes palīdzību gatavo filmas daudzās valodās.
- ☐ dokumentē dažādu kultūru vēsturi cilvēces attīstības **mūzejā.**
- ☐ sameklē un uzglabā dokumentus ar etniski kultūrālu nozīmi publiskos archīvos.
- ☐ sagādā grāmatas neoficiālās valodās nacionālai bibliotēkai.

Lai izteiktu savus uzskatus vai saņemtu informāciju, rakstiet:

MULTICULTURALISM, P. O. BOX 366,
STATION A, OTTAWA, ONT. K1N 8Z9

Hon. John Munro
Minister Responsible
for Multiculturalism

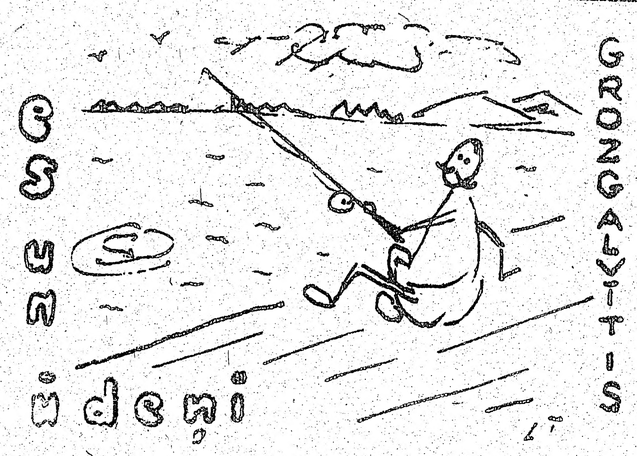

(26. turpinājums)

GAĻAIS EZERS UN SESKU CIEMS

Nosaukums — Gaļais ezers (Long Lake) ir Minesotā bieži pieminēts vārds. Katrā pavalsts apriņķī ir vismaz viens, ja ne vairāki ezeri ar tādu vārdu. Citādi ezeriem pietrūktu nosaukumu, jo visā Minesotas pavalstī ir desmit tūkstoši „oficiālu", bet esot vēl pāris tūkstoši „neoficiālu', tādu maziņu, kas nebauda ievērību.

Šis ezers, pie kuŗa es pakavēšos, atrodas Aitkina apriņķī, jūdzes sešas attālu no Aitkina pilsētiņas, un ap 125 jūdzes no Dvīņu pilsētām. Latvieši to uzskata par ievērojamāko ezeru visā pavalstī. Kādēļ? — Tādēļ, ka ezera vienā galā gandrīz visa ezera piekraste pieder latviešiem.

Tas noticis šādā sakarībā. Viens farmeris sadomājis farmu pārdot. Lai tiktu pie labākas samaksas, zemi pie ezera sadalījis ap akru lielos apbūves gabalos vasarnīcu būvēm.

Farmeŗa dēli strādāja kopā ar kādu latvieti, centīgu mednieku un makšķernieku. Uzzinājis par apbūves gabaliem, viņš informējis arī citus paziņas, arī „savu aroda" līdzgaitniekus. Tā ezermala gandrīz visā gala platībā nonākusi latviešu rokās. Tikai kāds pāris, farmeŗa labi paziņas, paspējuši iespraukties vidū.

Bez jau minētā tautieša, kuŗa vārdu neatceros, tur zemes gabalus vēl ieguvuši — Augusts Cimbulis, Nikolajs Eglītis, vecais Ķēze, Ksilanders, Paulis Kondrāts un vēl kādi divi vai trīs.

Pats ierosinātājs atpircis arī farmas ēkas, bet pārējie centušies tūdaļ vai nu paši vai ar amatnieku palīdzību uzcelt vasaras mājas. Pat tādas, kuŗās var arī dzīvot ziemās.

Tūdaļ Nikolaja Eglīša brāļa dēls žurnālists Arvīds Eglītis pasteidzies jauno apdzīvojamo vietu nokristīt par — Sesku ciemu. Uz kāda pamata, to es vēl šodien nezinu. Mans nosaukums — „Letiņu zivju benžu republika" tā ir vēl tagad glabājas pie manis paša. Tas arī gan laikam nevienam nepatiktu, jo vārds — bende no krievu un vācu laikiem katram latvietim riebjas.

Tā kā esmu rados ar vienu no jauno māju īpašniekiem, Cimbuļiem, ar ieprecēšanos, it kā paredzot nākamos „buržujus", tad arī man uz Sesku ciemu bija atvērts ceļš. Patiesībā, tur ieprecējās mana meita Līga, kuŗa makšķerkātu jau pazina no Alūksnes laikiem. Tikai ... ja nu mūs visus, ieskaitot arī abus vecos Cimbuļus, znots Egons sestdienas rītos būtu varējis kaut kā iespiest savā autiņā. Vēlāk gan Augusts, pat 72 gadu vecumā, nolika braukšanas eksāmenu un nopirka auto, kad bija jau pensionārs. Viņam bija bail, ka citi vecīši no ezera neizvelk arī viņa daļu. Sevišķi bīstams kļuva Nikolajs, kas tur sāka dzīvot pastāvīgi.

Lai turpmākā stāstījumā nerastos pārpratumi, turu par pienākumu paskaidrot, ka no pirmajiem Sesku ciema pavalstniekiem ir jau labu laiku aizsaulē Augusts Cimbulis. Ksilanders, vecais Ķēze. To es biju iecēlis par Sesku ciema pagastā vecāko. Tā kā pēc viņa nāves slimošanas dēļ vairs Sesku ciemā neesmu bijis, tad ciems varbūt vēl tagad ir bez pienācības valdības. Mans kandidāts ciema vecākā amatam bija Nikolajs Eglītis. Ja vēl kādreiz tur nokļūšu, tad jau tas amats būs no jauna jāapsliaka.

Pilsoņu skaits nav sarucis, bet, cik zināms, audzis. Ir nākusi klāt vesela paaudze, kuŗa makšķernieku armijai kaunu nedara. To vismaz varu apgalvot par savu radu ģimeni. Mazmeita Ilga prot labi vadīt motorlaivu, reizē velcējot.

Netrūka Sesku ciemam arī goda viesu. Katrai ģimenei jau bija savi radi un draugi lielpilsētās, kuŗi sestdienās un svētdienās centās izbraukt uz Sesku ciemu. Mūsu pašu radiem bija tā, ka pašam Augustam ar savu Emmu bija jāguļ uz grīdas, lai gan mājai bija divas guļamistabas.

Par citu ģimeņu viesiem nezinu daudz ko pastāstīt. Pietiks ar savu.

Viesu bija daudz. Pat dažreiz no Ņujorkas. Bet visvairāk tepat, minesotieši.

Visbiežāk ieradās mūsu kopējais kollēga no Misisipi un Sv. Krusta upes zvejas laikiem — kaŗa invalids Laimonis Lemkins ar dzīvesbiedri, meitu un dēlu. Laimonis bija mums bīstams viesis, bieži vien, lomu ziņā — mūs atstāja „japos". Pie reizes jāpiebilst, ka arī medībās viņš ne vienreiz vien atstāja kaunā „divrocīgos".

Tad vēl no Dvīņu pilsētām ieradās Kārlis Egevics, Arī ar to esmu sēdējis laivā un svaidījis pa gaisu uz āķa uzspraustas sliekas. Bet ... arī šis jaukais cilvēks ir jau aizsaulē.

Tad no tālumniekiem varētu minēt Cimbuļu senus nometņu laika draugus — Sīļu ģimeni, no Makāto pilsētiņas Minesotā. Pati kundze Astrīda un meita Maruta laikam gan piedalījās tikai zivju apkasīšanā, jo nekad tās netiku redzējis pievienotas makšķerkātam, bet pats Ziedonis un dēls Aivars centīgi cilāja makšķeres. Centīgāki tie bija kā mednieki. Tāpat, kā vecais Cimbulis, tā arī znots Egons vairāk cienīja plinti, tā samaitājot arī mazdēlu Māri, tādēļ laikam pēdējais nupat brīvprātīgi iestājās ASV armijā un ir nosūtīts uz Vāciju. Varbūt tur medībās veiksies labāk.

Ir pagājuši vairāki gadi, kopš neesmu varējis apciemot Sesku ciemu un satikt savus pavalstniekus, kuŗi toreiz kļuva labi paziņas. Ja nu pa dienu blandījos ar saviem radiem vai viņu viesiem pa ezeru, vakaros apciemoju arī pārējos Sesku ciema vecpilsoņus un viņu viesus.

Tādēļ atmiņas par šo ezeru ir jaukas.

(Nobeigums seko)

ČIKAGA

● Čikagas Latv. strēlnieku kopas gadskārtējā sarīkojumā 7. februārī Latviešu namā bija pulcējušies 130 dalībnieki. To teicami bija noorganizējusi dāmu komitejas priekšniece Lūcija Ozoliņa, bet priekšnesumus Māra Antena. Raibajā programmmā piedalījās pianiste Daina Borgiela, kas spēlēja vairākas Šopēna etīdes. Tautasdziesmas dziedāja Elza Mekša. Lielu piekrišanu guva jaunā dziedātāja Marija Mozga, kas iepriecināja ar J. Kalniņa, J. Mediņa un A. Žilinska un V. Visteļa dziesmām. Daudz aplausu izpelnījās Māras Antenas iestudētie skeči, kuŗos bez pašas iestudētājas vēl piedalījās arī Skaidrīte Borgiela, Olga Kalniņa, Inese Strautniece-Stoke, G. Alchemovičs, Zenta Polīte un V. Bārda. Galdi bija gaumīgi dekorēti ar dzeltenām svecēm un puķēm. Par labu atskaņotāja mūziku gādāja H. Zavickis. Strēlnieku kopas dāmas bija rūpējušās par uzkodām. Strēlnieku kopu vada plkv. Pēteris Dardzāns. Bija ieradušies arī vairāki citi bijušie Latvijas armijas virsnieki.

R. K.

Broadview - Danforth rajonā
izīrējamas istabas.
Zvanīt 463-9175 Toronto.

Tālāk . . .

(Turpinājums no 6. lp.)

visiem kanadiešiem. Munro solīja arī turpmāk atbalstīt etnisko presi. Visumā Munro runa bija konstruktīva. Atliek tikai cerēt, ka valdība savus solījumus īstenos.

Konference deva tās dalībniekiem daudz dziļāku ieskatu Kanadas etnisko kultūru problēmās nekā tas atspoguļojas atsevišķo etnisko grupu darbībā un to presē. Daži delegāti gan izplūda nevajadzīgā retorikā un savas grupas popularizēšanā, bet visumā debates bija labas un deva valdības pārstāvjiem daudz informācijas. Konferences starpbrīžos un vakara stundās delegāti varēja savstarpēji iepazīties un apmainīties uzskatiem un idejām. Galvenais ieguvums, ko delegāti varēja pārvest mājās savām organizācijām, bija atziņa, ka daudzkultūrisms tagad ir valdības atzīta politika, kas ir ļoti svarīgi turpmākai etnisko kultūru un valodu saglabāšanai.

Edmunds Ozols

HOUSE OF DENMARK

No ļoti plašiem krājumiem

izpārdod

skandinavu mēbeles, tepiķus, dzīvokļa piederumus, gleznas, lampas

House of Denmark
1942 Avenue Rd.
Toronto, 787-5767
2 ielas uz dienvidiem no 401. ceļa.

Atvērts ik dienas no pl. 10—9 vak.
sestdienās no pl. 10—6 vak.

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties tālr. 921-3924
470 College St. (pie Bathurst) Toronto M6G 1A1

DV Hamiltonas nodaļas karnevālā godalgotās maskas. Sēž no no kr. H. Preis, O. Jansone, L. Savickis (1. god.) un B. Pīlādze; aizmugurē no kreisās B. Šmita-Kalēja, J. Simsons, N. Pulciņa un Zvaigzne.
Foto: J. Gailītis

Laikrakstam **LATVIJA AMERIKĀ**
145 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $21.—
☐ 6 mēnešiem $11.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.—

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

.....

Jauns abonents Δ pagarinājums Δ

Čekus lūdzam rakstīt uz LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

T. Lazdiņa — Teach Yourself Latvian	$2.95
J. Babris — In Human Touch (dzej. angļu val.)	$5.95
L. Muižniece — Pēdas, apcere	$3.75
K. Strods — Nedrīkstu raudāt—nevaru smiet, st.	$8.00
L. Bārene — Dzīves straumē, rom.	$7.25
Pauls Puzinas — gleznu mape	$25.00
A. Plaudis — Kaina bērni, rom.	$9.50
H. Vītols — Marta pali, esejas par V. Purvīti	$17.00
M. Čuibe — Torņu un drupu bezdelīgas	$8.50
K. Ieviņš — Medulājs, rom. 3. daļās	$12.00
H. Biezais — Ne ikkatrs, kas uz mani saka...	$12.00
J. Klīdzējs — Prezidents un Latvijas paaudze	$9.60
Ž. Unāms — Es viņu pazīstu, biogr. vārdn.	$12.75
Ž. Unāms — Zem Barbarosas šķēpa	$8.25
Al. Barons — Mana sieva, mans dēls? rom.	$8.00
A. Dziļums — Gaidi mani', rom.	$8.00
Z. Liepa — Zvaigžņu gaisma — sniega gaisma, dz.	$5.00
E. Aistars — Adatas ēnā, rom.	$8.00
Z. Mauriņa — Dzintargraudi, mīlest. st. un pārd.	$7.00
E. G. Uait — Audzināšana	$7.50
A. Baumanis — Grāfa kunga sūtnis, rom. I-II-II	$18.00
" — Saderinātie, rom. I-II	$12.00
" — Hernhūtieši, rom. I-II-III	$18.00
I. Petersons — Mežu vilki, part. cīņas	$8.50
A. Michelsons — Aklais Valentīns, rom.	$7.00
J. Širmanis — Roze un dadzīši, stāsti	$5.50
V. Toma — Pēc uguns, dzej.	$5.00
Arn. Rasa — Gaismas stars tumsā, apceres	$6.25
Vold. Richters — Vakardiena, atmiņu tēlojumi	$7.50
Māc. K. Briedis — Dieva Valstība ir Jūsu vidū	$7.00
P. Klāns — Kadet, ugunī atmiņas	$11.00
Dž. Makfersona — Osians, skotu eps.	$7.50
Edg. Dunsdorfs — The Baltic Dilemma	$12.50
A. Solžeņicins — Gulaga II daļa	$ 14.00
I. Barušs — Koka kaijas, dzej	$ 3.00
S. Steiners — Kaķu kāzas, latv. t. dz. virkne	$ 1.50
J. Jaunsudrabiņš — Piemini Latviju	$ 2.50
Andr. Eglītis, Velta Sniķere — No such place lasts summerlong, dzej. angļu valodā	$3.00
Art. Landsmanis — Pastāvēt vai iznīkt, Baltijas tautu destrukcija	$5.00
A. Balka — Varvīksnēm skanot, dzej.	$5.50
T. Zeltiņš — Nu ir tā stunda, rom.	$7.00
Dž. Barrons — KGB padomju aģenti	$9.00
J. Zariņš — Skaistais ģimnazijas laiks	$8.75
J. Babris — Draudzība uz spārna	$4.75
J. Babris — Friendship on the wing	$5.95
K. Ieviņš — Mežābeles koka kastīte, stāsti	$8.60
Sakārt. L. Valtere — Rokdarbu rokas grāmata	$20.00

DABŪJAMAS

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5,

Tālr. 921-7121

Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10% līdz $10.00 un 5% virs $10.00

Mayflower REAL ESTATE LTD

REALTOR

A. LAKSTIGALA — pārstāvis

Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas īpašumu pirkšanai.

Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu,

nesaistīgai informācijai zvanīt **438-7070**

1177 Brimley Rd. Scarboro

Ja esat nodomājuši iegādāties

Jaunu 1976. gada automašīnu,

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6.

A. KRISTAPSONA

gaļas un gaļas

izstrādājumu veikals

1095 Queen Street East, Toronto, tālr. 466-5152

PAVASARA **LE 1-7353**

delikatešu veikals un konditoreja

361 RONCESVALLES AVE. Īpašniece St. CUKULS

A. BERZIŅŠ Realty Ltd.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA

OBLIGĀCIJAS UN NOTĀRS

316 Harbord Street, Toronto, Ont. Tel. 534-8447

REALTOR

DAVANAS KATRAM GADĪJUMAM

KERAMIKA, ROTASLIETAS, ĀDAS UN KOKA IZSTRĀDĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5

Pieņem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.

921-7121

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts

Ziedputekšņi (Pollen).

Perupieniņš (Royal Jelly) no

ERGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto 17, Tālr. 534-0563

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

Ceļa...

(Turpinājums no 2. lp.)

natnei, veroties vēstures patiesībās un vērtējumos, jācenšas notvert un spodrināt ceļa zīmes, kas mūs lai vada cīņā atgūt zaudēto. Te darītāja vairs nebūs vecā paaudze, bet gan tie, kam Dievs licis piedzimt par latviešiem, gan vienas saules gaismā, bet ar svešumu iezīmētās zemēs. Saprotams, ka pēdējās vieglāk vai smagāk uzspiedīs savu zīmogu un vienā otrā mūsu tautas atvasē lūkos izdeldēt nacionālās tieksmes un kalsnāku padarīt tās etnisko seju. Ar šo ārdītāju kaiti ir cīnījušās visas tautas, kuŗu fragmenti nonākuši svešuma apstākļos. Arī mēs neesam brīvi no šīs nelaimes. Bet kamēr tā vēl niecīga savos apmēros, jādara iespējamais nacionālā kultūrā, audzināšanā, ģimenes saistībās un tautiskās apziņas noturēšanā, lai mums būtu spēcīgs un uzticams priekšpulks, kas no cīņas neizstājas, bet, ceļa zīmju vadīts, piepildītu tautas un pašu sirds diktētos uzdevumus.

Dilums veco cīnītāju paaudzē — ziemeļniekos, dienvidniekos un leģionāros — mūs strauji tuvina brīdim, kad to vairs nebūs nemaz: savu pienākumu reiz varonīgi veikuši, visi viņi sakāps veļu laivā. Un tomēr viņi kaut ko mūžīgi paliekamu būs atstājuši aiz sevis — pašu cirstās ceļa zīmes uz brīvību, kuŗas par gaišiem virzītājiem būs japatur jaunajai paaudzei, ja vien tai degs patiesa un karsta dvēseles uguns.

Kā debesis pār dzimto zemi kādreiz bija piebārstītas ar brīvībā mirgojošām zvaigznēm, tā mūsu brīvības cīņu vēsturē mirdz kaŗotāju slaveni veikumi, lai kur mēs vēršam savus skatus.

Marta dienas ir vienas no tām, kad kopā ar ziemeļnieku ievadītām cīņām mēs tām piesaistām kalpakiešu posmu. Te jaušama kāda spēcīga un varonīga saliedēšanās, kuŗas stiprums vēlāk izcirta ceļu jaunajai Latvijas valstij. Mūsu, un jo sevišķi jaunās audzes pienākums, svešumā — neatkāpties grūtību vai neveiksmju priekšā, kas tik bieži nosprosto ceļu uz lieliem panākumiem.

Ja jaunā paaudze būs tikai mērena savās vēlmēs un apņēmībā — maz cerību Latvijas brīvības rītausmai. Ir vajadzīga degsme un ziedošanās — bez atlikuma. Tāpat kā toreiz, kad no ziemeļnieku un dienvidnieku sirdīm un durkļiem šķīlās karstas un spožas ugunis.

JAUNAS GRĀMATAS

Kaldeja Aruma pasaka

PASTARĪTIS $3.75

Varonīga zēna piedzīvojumi, glābjot princesi un kaŗaļvalsti. Tautas pasaku motīvi, humors. Patiks visām paaudzēm. J. Balka ilustr. Dzilna, 1976.

E. G. Uaites

AUDZINĀŠANA $7.50

Dzīves problēmas reliģiski ētiskā skatījumā. Ieteicama ikvienai ģimenei, skolai, draudzei un katram personīgi. Glīti iesieta. LBS, 1975.

Dabūjamas grāmatnīcās vai: A. Balka, 6065 N. Westnedde Ave. Kalamazoo, MI 49001 USA.

Daugavas Vanagu nams

125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

atvērts biedriem un viesiem no pl. 12 dienā — 12 naktī, pirmd. līdz ceturtdienai iesk., piektd. un sestd. no pl. 12—1 naktī, svētdienās no pl. 12 — 9 vakarā.

DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

kas? kur? ko?

Town & Country R.E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis

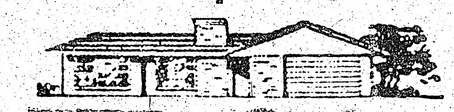

41 Heathcote Avenue, Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas
Atlaide

Benjamiņa filmu laboratorija

247 RICHMOND ST. E
TORONTO, ONT
M5A 1P2

Tel. (416) 863-1166

A. Eglītis — TV RENTALS
19" $12.00 mēnesī
23" $12.00 mēnesī
krāsu $20.00 mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401
885 St. Clair Ave. W., Toronto, Ont., tel. 654-1154

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LARI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber

PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) Ietaupa darbu un laiku 2) Izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

- △ LIETUS NOVADA CAURULES
- △ LOGI
- △ DURVIS
- △ MARĶĪZES (Awnings)
- △ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

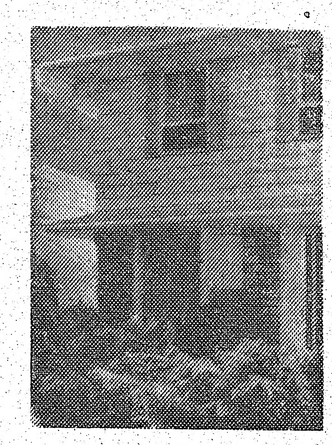

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 Īpašnieks Arturs Mīme
2226 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

VALUTE

DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS

Zeltkalis

Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS

Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2837

Elza Avots
Broadview Wools, Arts & Crafts
674 Broadview Ave., dienvidrietumos no Danforth Ave.
Tālr. 469-2005
Piedāvā ■ dažādas vilnas dzijas (vietējās un ārzemju) un izstrādājumus.
■ dāvanas dažādiem gadījumiem
■ latviskus rokdarbus, audumus u. c.
■ materiālus latvisku rokdarbu un tautas tērpu izstrādāšanai.

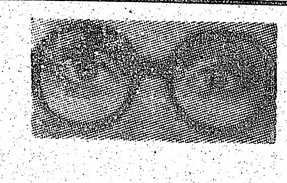

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm ● Acu pārbaude
Zeiss ● Rodenstock ● Christ. Dior rāmji
Specialitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tissot, Bulova. Latviešiem atlaide

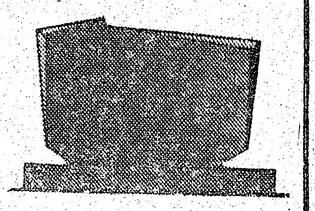

PIEMINEKĻI
Īgauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD,
2019 Yonge St., Toronto 7
Starp Eglinton un Davisville
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

LATVISKI KAPA AKMEŅI

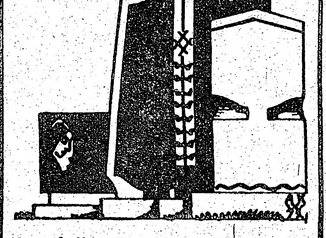

latviešu izpildījumā
A. A. Kopmanis
19 Millbrook Cr.
Toronto 6.
Tālr. 466-5126

SKYLINE
REAL ESTATE LIMITED
I. JANKOVSKIS, PRES.
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
APDROŠINĀŠANAS AĢENTŪRA
OBLIGĀCIJAS
ĪPAŠUMU NOVĒRTĒŠANA
Galvenais birojs:
87 Roncesvalles Ave
TORONTO 3, Ont.
533-8553

Inženieru un techniķu kopai jauna valde

(Turpinājums no 8. lp.)

ti sekmēt 4. Latviešu tehnisko zinātņu kongresu, kas notiks olimpisko spēļu beigu posmā no 30. jūlija — 2. augustam McGila universitātes telpās Montrealā. Ed. Tiltiņš pateicās kopas ilggadējam kasierim R. Strazdam, kas kopas valdē darbojies 15 gadu. Kasieris informēja, ka kopas rīcībā ir 226 dol., mazāk nekā iepriekšējā gadā. Galvenie izdevumi bijuši par telpu īri. Biedrzinis L. Ozols ziņoja, ka kopā sastāv 70 aktīvi biedri un 16 biedri veicinātāji. Iestājies jauns biedrs, bet mūžībā aizsaukti 4: A. Ancāns, A. Gribusts, M. Laimiņš un A. Skujiņš.

Revīzijas komisijas priekšsēža A. Lejas ierosmē sapulce izteica valdei pateicību.

Kopa 20. martā Latviešu namā rīko kopas biedru, piederīgo un draugu vakaru. Pensionāriem maksājama līdzīga biedru nauda kā pārējiem biedriem, izņemot atsevišķus svarīgus gadījumus.

Jaunajā kopas valdē ar aklamāciju ievēlēja: Br. Upānu (līdzšinējais) un no jauna J. Androviču, O. Lepši, A. Upmali un V. Brumeli. Līdzšinējais priekšsēdis Ed. Tiltiņš, sekretārs Z. Akots, R. Strazds un L. Ozols vairs nekandidēja. Revīzijas komisijā ievēlēja L. Vēveri, A. Leju un no jauna R. Šteinbergu. Par kopas pārstāvi Latviešu namā izraudzīja līdzšinējo N. Pētersonu.

Sapulci vadīja Ed. Tiltiņš, protokolēja Z. Akots.

O. K.

Longailendas latviešu mednieku kluba gadskārtējā sarīkojumā un 15 gadu darbības atcerē Ņujorkā. Pirmajā rindā apbalvotie kluba biedri ar balvām, no kreisās: J. Būmeisters (stāv ar godalgu), sēž — T. Blūmbergs, J. Andersons, K. Bordajs, V. Matisons, K. Būmeistars, N. Ozoliņš, V. Briedis, Ž. Nīcis, A. Vēciņš, U. Ozoliņš, Z. Blumbergs, E. Kundziņš, O. Klints. Nav klāt M. Platais un kluba priekšnieks A. Pūliņš. Pagājušā sezonā kluba dalībnieki nomedījuši 11 stirnu bukus un 9 stirnas, visi medījumi gūti Ņujorkas pavalstī. Klubā ir 50 aktīvi mednieki, arī sievietes. Klubs caurmērā piedalās 5 šaušanas sacīkstēs gadā. Foto: Bruno: Rozītis

Divas pretēju uzskatu sanāksmes Kalifornijā

Mūsu nacionālās dzejnieces Zinaīdas Lazdas piemiņas fonda vietējās nodaļas sanāksme bija nolikta dienu pirms DV kārtējās biedru sapulces 1. februārī. Kamēr pirmajā sanāksmē kreiso uzskatu cīnītāji iestājās par tā sauktajiem kultūras sakariem ar okupēto Latviju, DV sapulcē izskanēja pretēji uzskati. Lai gan Zinaīdas Lazdas piemiņas fonda nodaļa bija solījusi, ka dzejnieks Olafs Stumbrs lasīs savu dzeju un referēs par Latvijas dzeju un turienes dzejniekiem, sanāksmes sākumā tomēr paziņoja, ka temats grozīts un tas būs: „Latvijas dzejnieki Florefā un vēl citas lietas".

Olafs Stumbrs vispirms nolasīja dažus savus jaunākos un jau publicētos dzejoļus, kuŗus apmeklētāji noklausījās atsaucīgi, pēc tam izteica savus vērojumus un vērtējumus par Vispasaules latviešu jaunatnes kongresu Florefā, kā arī par turpat notikušo Kultūras semināru ar Rīgas pārstāvju piedalīšanos. Viņš pastāstīja, ka kongresa un semināra rīkotāji jau iepriekš vienojušies par Latvijas karoga noņemšanu semināra laikā. Referenta ieteikums bija domāt par Latviju — tādu, kāda tā ir pašreizējā situācijā un, izejot no šīs reālitātes, pieņemt savu nostāju un darbību Latvijas labā.

Pēc tam J. Trapāns ievadīja diskusijas ar vairākiem jautājumiem referentam, kas jūtami „iekustināja" klausītājus. Cēlās roka pēc rokas, bet jautājumi un atbildes griezās it kā ap vienu asi — ap „kultūras sakariem". It kā nedzirdēti palika aizrādījumi, ka iespējami tikai vienvirziena kultūras sakari un ka sabiedrības sašutums vēršas tikai pret tiem, kas okupētās Latvijas apmeklējuma laikā vai, atgriežoties savās mājvietās, cenšas izdabāt okupantiem ar pierādāmu nepatiesību paušanu un trimdas organizāciju darbinieku nomelnošanu, sevišķi vēršoties pret Daugavas vanagiem. Sanāksmi atstājot, dzirdēja kādu ironisku piezīmi: „Nu atkal esam izcili pagodinājuši dzejnieces Zinaīdas Lazdas piemiņu" . . .

Otrā dienā DV gadskārtējā sapulcē apvienības priekšnieks J. Pružinskis jau sapulces ievadījumā konstatēja, ka vienā vietējās latviešu sabiedrības daļā manāma organizēta vēršanās pret DV organizācijas mērķiem un idejiskajiem pamatiem. „Komūnisti okupētajā Latvijā apzīmē Daugavas vanagus par ienaidnieku nr. 1, to pašu tagad dara šejienes kreisie," teica J. Pružinskis. Dzejnieks Andrejs Eglītis apzīmēts par „tautas nodevēju", kā tas bijis dzirdams arī Zinaīdas Lazdas piemiņas fonda šejienes nodaļas paplašinātā valdes sēdē. Turpmākā sapulces gaitā bija ieteikums apvienības valdei apsvērt iespējas par atsevišķa DV biļetena izdošanu, kuŗā plašāk izgaismojami mums kaitīgās ideoloģijas strāvojumi un DV nostāja. Bija arī ieteikums par īpašu nacionālpolitisku izdevumu trimdā, neatkarīgu no organizācijām, lai atspēkotu kreiso apzināti paustās nepatiesības pret mūsu trimdas organizāciju nacionāliem darbiniekiem. Jaunatne, kas augusi demokratijas tradicijās, varētu viegli pieņemt, ka šie presē neatspēkotie apvainojumi varētu būt patiesība.

Sapulce pievienojās Latviešu nacionālās apvienības Kanadā atzinumam, ka PBLA valdei atklāti jādeklarē sava nostāja attieksmē uz okupētās Latvijas apmeklējumiem sava amata veikšanas laikā. Atzina, ka PBLA demokratiskā baze paplašināma, piešķirot balstiesības visām organizācijām, kas iestājušās kādā no centrālām organizācijām, kas veido PBLA. Sapulce atzina par pareizu Latviešu teātŗu apvienības lēmumu, ka teātŗa dienās nav pieļaujami referāti, kas pauž okupētās Latvijas čekas izveidotās „kultūras sakaru komitejas" ieskatus.

Atzina par nožēlojamu rīcību, ka tieši latviešu skolas rīkotā Draudzīgā aicinājuma sarīkojumā izstādes iekārtotājs Gvīdo Augusts izstādījis arī savu darbu, kas it kā izsmej šī aicinājuma autoru Kārli Ulmani.

Abas sanāksmes ar krasi izteiktajiem uzskatiem it kā atgādināja „Florefu miniatūrā". Dīvainākais tas, ka sadarbība ar čekas veidoto „kultūras komiteju" tiek sludināta no nacionālās dzejnieces Zinaīdas piemiņas fonda darbinieku puses.

T. Sīlis

Solžeņicina . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

brīdinājumu. Bet tad jau būs par vēlu. Sargi un suņi nav mainījušies. Tik ilgi, kamēr padomju valdība balstīsies uz komūnistu ideoloģiju, nekas nemainīsies. Terrors tur bija, ir un pastāvēs tik ilgi, kamēr to ar varu nelikvidēs."

Interesanti atzīmēt, ka pazīstamais britu parlamentārietis bij. ārlietu ministrs lords Džordžs Brauns pēc Solžeņicina intervijas noklausīšanās televīzijā paziņoja, ka viņš izstājas no britu lēboristu partijas. Viņš norādīja, ka arī britu sociālisti nerespektē un ierobežo cilvēku tiesības un brīvību.

Par to, ka Brežņeva imperijā vēl tagad valda terrors, savukārt autoritātīvu liecību dod organizācija Amnesty International. Tiem naīvajiem latviešiem, kas sentimentāli fotografējas Brāļu kapos, ir jāatgādina, ka sarkanais režīms jau sen ir „apgāzis senču upuŗu traukus". Mūsu kādreizējā tautas svētnīca — varoņu kapi — ir apgānīti. Šajos kapos tagad sarakti sarkanarmiešu līķi. Es no sirds iesaku visiem izlasīt grāmatu Sirdsapziņas cietumnieki (Prisoners of Conscience in the U.S.S.R.). Šo grāmatu par $2.50 var pasūtināt: Amnesty International — 200 West 72d St., New York, N.Y. 10023. Piemin ētā grāmata ir dokumentāla apsūdzība režīmam, kas patiesi ir asiņainākais un brutālākais visas cilvēces vēsturē. Šī grāmata nebūt nav sensācionāla, bet izdevumā aplūkotās problēmas ir aktuālas. Tajā pieminēti arī daudzi notikumi, kas saistās ar okupēto Latviju. Pasaules prese šo grāmatu pieminēs skopā recezijā, jo tā nav vēl, diemžēl, pamodusies no sadarbības radītā politiskās letarģijas miega.

Pieminēsim pāris vārdos bijušā prezidenta Ričarda Niksona Pekingas misiju. Pretēji amerikāņu preses apgalvojumam, ka Niksons sarkanajā Ķīnā ciemojies kā vienkāršs ASV pilsonis, Pentagonam tuvu stāvošas personas pārliecinātas, ka Niksons šajā pretrunīgajā misijā devies ar paša prezidenta Forda un, pats galvenais, ar prezidenta labās rokas — ārlietu ministra Kisingera ziņu un svētību. Pieņem, ka ar Niksona nupat notikušo ciemošanos Pekingā, Vašingtona lika Maskavai nepārprotami saprast, ka ASV, kaut gan vēl vienmēr pastāv Vašingtonas un Maskavas sadarbība, var reaģēt pret Kremļa ekspansiju, radot pavisam jaunu starptautisku politisku fainomenu. Būtu patiešām jābrīnās, ja Maskava šo signālu pareizi neatšifrētu. Tikai laiks rādīs, vai Niksona nupat notikušā sensācionālā Pekingas misija ir jau bijis embrijs Pekingas un Vašingtonas politiskās, saimnieciskās un militārās ass radīšanai.

Aleksandrs Ķegumnieks

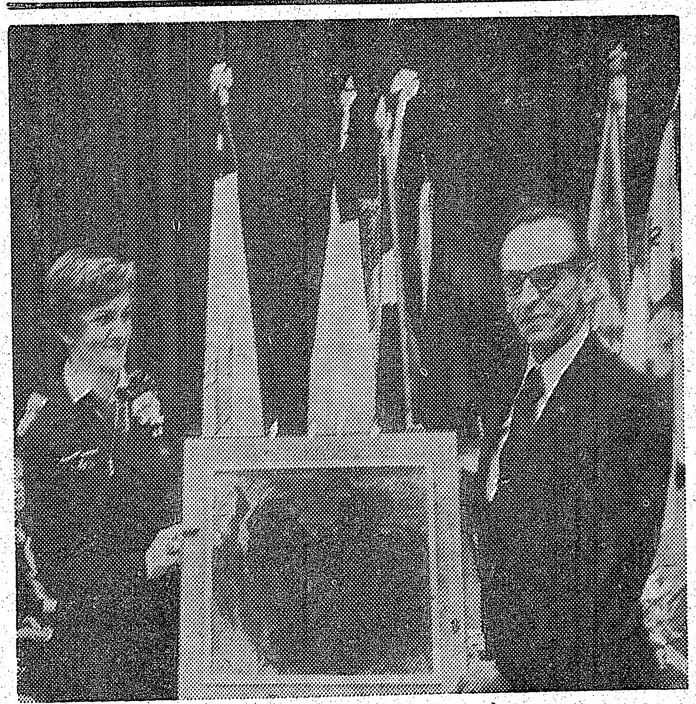

Gaujas gaidu vienība par ilggadējo pajumti Sv. Andreja baznīcā Toronto savos 25 darba svētkos dāvināja draudzei Ed. Dzeņa gleznu Zirgi. Velti draudzes priekšniekam J. Pētersonam pasniedz. vienības priekšniece Inta Kalniņa. Foto: J. Ligers

Divas Otto Grebžes gleznu izstādes Otavā

Mākslinieka Otto Grebžes gleznu izstāde Otavā notiks no 9 — 11. martam Publiskā arhīva telpās (395 Wellington St.) un būs atvērta no pl. 10 rītā līdz 10 vakarā. Izstādi 9. martā pl. 7.30 vakarā atklās senātors Pauls Juziks, uzrunu sakot LNAK politiskās informācijas nozares vadītājam Dr. L. Luksam. Izstāde notiek LNAK protektorātā. Pēc tam tā turpināsies no 13. — 15. martam Latviešu namā Otavā, 20/30 Murray St., nama 3. stāvā un būs atvērta no pl. 10 rītā līdz 10 vakarā. Iebraukšana no Sussex Dr. Pirmajā izstādē būs 33, otrā — 55 darbi. Būs izstādīti arī darbi, kas atrodas agrākā Kanadas ministru prezidenta Džona Difenbekera īpašumā. Nākošā izstāde dziesmu svētku laikā Toronto, mākslinieka studijā Ričmondhillā, no 24. jūnija līdz 4. jūlijam un būs atvērta no pl. 9 rītā līdz 11 vakarā.

(og)